

گروه ثانیه

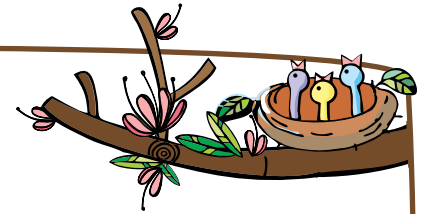

Kia-ac.ir

@Kia_ac

تهیه و تدوین: پوریا حسین پور

نام آزمون: علوم و فنون جامع (دهم)

قلم چی - ۱۳۹۷

۱ با توجه به کالبدشکافی شعر زیر در قلمرو زبانی، همه گزیننه‌ها به جز گزیننه ..... درست است.

ای که گفתי هیچ مشکل چون فراق یار نیست
گر امید وصل باشد همچنان دشوار نیست
خلق را بیدار باید بود از آب چشم من
وین عجب کان وقت می‌گیریم که کس بیدار نیست
ما زبان اندر کشیدیم از حدیث خلق و روی
گر حدیثی هست با یار است و با اغیار نیست

- ۱ وجود واژه‌های کهن و دشوار
۲ کاربرد دستور تاریخی
۳ ساده بودن اغلب واژگان شعر از نظر ساختمان
۴ کاربرد شبکه معنایی واژه‌ها

۲ جاهای خالی عبارت زیر را کدام گزیننه کامل می‌کند؟

«زبان‌های ایرانی میانه، به دو گروه زبان‌های ..... و ..... تقسیم می‌شوند. زبان ..... در دوره اشکانیان رایج بوده و تا اوایل دوره ..... نیز آثاری به این زبان، تألیف می‌شده است. این زبان در ..... و ..... ایران متداول بوده است»

قلم چی - ۱۳۹۷

- ۱ پارتی - پهلوی - پهلوی - سامانی - مشرق - شمال شرقی
۲ پارتی - پهلوی - پارتی - ساسانی - شمال - شمال شرقی
۳ نو - دری - پارتی - سامانی - مشرق - شمال شرقی
۴ پهلوی - پارتی - پهلوی - ساسانی - شمال - شمال غربی

قلم چی - ۱۳۹۷

۳ بیت کدام گزیننه، از نظر آهنگ و موسیقی (وزن) حالت شادی و نشاط درونی را منتقل می‌کند؟

ساقی چمن گل را بی روی تو رنگی نیست
شمشاد خرامان کن تا باغ بیارایی
ای بر درت خیل و حشم بیرون خرام ای محتشم
زیرا که سرمست و خوشم زان چشم مست دلربا
من چو از تیر توام بال و پری بخش مرا
خوش پرد تیر زمانی که کمان بر خیزد
به خوشی بناز و به خوبی ببخش
مکن روز را بر دل خویش رخس

قلم چی - ۱۳۹۷

۴ علامت هجاهای کدام مصراع، چهار بار «U - -» تکرار شده است؟

- ۱ با یکی افتاده‌ام کاو بگسلد زنجیر را
هر که چیزی دوست دارد جان و دل بر وی گمارد
۲ دوستان در پرده می‌گویم سخن
آن‌جا که باید دل به دریا زد همین جاست

قلم چی - ۱۳۹۷

۵ کدام یک از عبارت‌های زیر درباره زبان و ادبیات فارسی پیش از اسلام نادرست است؟

- ۱ زبان پهلوی، زبان رسمی دوران ساسانی بود.
۲ زبان پارتی، در دوره ساسانیان رایج بود و تا اوایل دوره اسلامی نیز آثاری به این زبان، تألیف می‌شده است.
۳ زبان‌های ایرانی به سه دسته عمده تقسیم می‌شود: فارسی باستان، فارسی میانه و فارسی نو.
۴ زبان فارسی باستان در دوره هخامنشیان رایج بود.

قلم چی - ۱۳۹۷

۶ نوع نثر در همه گزیننه‌ها به جز گزیننه ..... یکسان است.

- ۱ به اعتماد مکنت خویش، از محنت درویش نپرسند و از خدا نترسند.
۲ نشنیده‌ای که گفته‌اند خانه دوستان بروب و در دشمنان مکوب؟!
۳ الهی! تو منزلی و دوستان تو راه، پس نه دل عذرخواه است و نه زبان کوتاه.
۴ و آن اولی‌تر که خردمند نفس خطیر و عمر عزیز را فدای مرداری بسیار خصم نگرداند.

قلم چی - ۱۳۹۷

۷ وزن و لحن کدام بیت، حالت شادی و نشاط درونی را به خواننده منتقل نمی‌کند؟

- ۱ ای سرخوشان ای سرخوشان آمد طرب دامن‌کشان
- ۲ در دو جهان لطیف و خوش هم‌چو امیر ما کجا
- ۳ صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را
- ۴ ای نفس خرم باد صبا
- بگرفته ما زنجیر او بگرفته او دامان ما
- ابروی او گره نشد گر چه که دید صد خطا
- که سر به کوه و بیابان تو داده‌ای ما را
- از بر یار آمده‌ای مرحبا

قلم چی - ۱۳۹۷

۸ موارد کدام گزینه سجع یکسان دارند؟

- الف) درویش را دست قدرت بسته است و توانگر را پای ارادت شکسته.
- ب) قوت طاعت در لقمه لطیف است و صحت عبادت در کسوت نظیف.
- پ) تا پدرت زیر آن سنگ‌های گران بر خود بجنییده باشد پدر من به بهشت رسیده باشد.
- ت) امروز تدبیر از تدارک آن قاصر است و رای در تلافی آن عاجز.

- ۱ ب، ت
- ۲ پ، الف
- ۳ پ، ت
- ۴ الف، ب

قلم چی - ۱۳۹۷

۹ تقطیع هجایی کدام مصراع نادرست آمده است؟

چون قلم ما از ما همین گفتار می‌ماند به جا

۱ چُن قَ لَم از ما ه مین گفتا ر می ما ند ب جا

به طاعت قرب ایزد می‌توان یافت

۲ ب طاعت قُرب ای ز د می ت وان یافت

با عقل گشتم هم‌سفر یک کوچه راه از بی‌کسی

۳ با عقل گشتم هم‌سفر یک کوچه راه از بی‌کسی

تو در جنگ آبی روم من به صلح

۴ ت در جنگ آبی روم من به صلح

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۰ پیام کدام عبارت در مقابل آن صحیح نیست؟

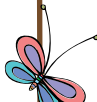
- ۱ گفت خاموش که در پسی مردن به که حاجت پیش کسی بردن. (ناکامی)
- ۲ طریقتی است که تا اشتها غالب نشود نخورند و هنوز اشتها باقی بود که دست از طعام بدارند. (نفی شکم‌پرستی)
- ۳ رنجوری را گفتند دلت چه خواهد؟ گفت: آن که دلم چیزی نخواهد. (وارستگی)
- ۴ ظاهر حالش به نعمت دنیا آراسته و خست نفس در وی متمکن. (خشک‌دستی)

۱۱ ویژگی‌های سبکی متن زیر در کدام گزینه به تمامی درست است؟

«چون کیخسرو بر تخت پادشاهی بنشست و تاج به سر نهاد، لشکرها را امید زیادت نیکویی داد و رعایا را به عدل و احسان نوید داد؛ پس گفت از افراسیاب کینه پدر خواهیم توخت. باید کی همگان ساخته باشید و نامه‌ای به اصفهان به گودرز نبشت و گودرز اصفهبد خراسان بود و فرمود تا لشکر را عرض دهد.»

قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ بیشتر جمله‌ها، کوتاه و قابل فهم هستند. / کاربرد «را» به معنی «به» در جمله: «لشکرها را امید زیادت نیکویی داد».
- ۲ کمی واژگان غیر فارسی / جناس میان واژگان «امید» و «نوید».
- ۳ وجود واژگان کهن؛ مانند: نبشت، توخت، کینه / به کارگیری کلمه «ساخته باشید» به معنای «آماده باشید».
- ۴ کاربردهای تاریخی دستور: «بنشست» و «فرمود» / «بر تخت پادشاهی بنشست» کنایه است.

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۲ در کدام گزینه هر دو آرایه «واج آرایه» و «واژه آرایه» وجود ندارد؟

- ۱ خویشتن بی خویشتن بینی مُدام
- ۲ عاشق جان سوز خواهد سوز عشق
- ۳ من نخواهم شادی و عیش و طرب
- ۴ دل و دینم دل و دینم بیرده است
- عقل و جان بی عقل و جان بینی تمام
- روز محشر، شب شود در روز عشق
- درد و سوز عشق خواهم روز و شب
- بر و دوشش بر و دوشش بر و دوش

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۳ وزن کدام بیت حالت شادی و نشاط شاعر را که در مضمون بیت نهفته است، القا می کند؟

- ۱ سرو چمان من چرا میل چمن نمی کند
- ۲ تو ز حرص و حسد میان سعیر
- ۳ بر آمیزی و بگریزی و بنمایی و برپایی
- ۴ غرقه جوی کرم بندۀ آن صبح دم
- همدم گل نمی شود یاد سمن نمی کند
- گرد تو چون سرای پرده اثیر
- فغان از قهر لطف اندود و زهر شکر آمیزت
- کان گل خوشبوی کشد جانب گلزار مرا

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۴ بیت کدام گزینه از تکرار منظم موسیقی به خوبی بهره گرفته و تناسب و هم سویی وزن و عاطفه را برقرار کرده است؟

- ۱ درهای گلستان ز پی تو گشاده ایم
- ۲ از بهر خدا بنگر در روی چو زر جانا
- ۳ بر آمد خروش از سپاه از دو روی
- ۴ آواز تو را طبع دل ما بادا
- در خارزار چند دویی از برهنه پای
- هر جا که روی ما را با خویش ببر جانا
- جهان شد پر از مردم جنگجوی
- اندر شب و روز شاد گویا بادا

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۵ کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ واژه های آریا و آرزو با صامت آغاز شده و به مصوت بلند ختم می شوند.
- ۲ واژه خوانندگی از چهار هجا شامل یک هجای کوتاه و سه هجای بلند تشکیل شده است.
- ۳ هر هجا تنها یک مصوت دارد و تعداد هجاها با تعداد مصوت های یک کلمه برابر است.
- ۴ هجای کوتاه از کنار هم قرار گرفتن یک صامت و یک مصوت کوتاه یا بلند ساخته می شود.

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۶ کدام گزینه درباره تاریخ ادبیات ایران در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم نادرست است؟

- ۱ وجود سخنورانی چون رودکی، فردوسی، عنصری و بسیاری از شاعران فارسی گوی دیگر، بیانگر اهمیت این دوره است.
- ۲ در زمان سامانیان، بخارا عمده ترین مرکز فرهنگی به شمار می آمد.
- ۳ درخشش ایران با شکست سامانیان از ترکان آل افراسیاب به تیرگی گرایید و خراسان ابتدا به دست سبکتگین و بعد پسرش محمود افتاد.
- ۴ در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم بسیاری از اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی جدید از راه ترجمه متون پهلوی، وارد فارسی دری شد.

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۷ ویژگی زبانی مقابل کدام جمله نادرست است؟

- ۱ اگر کوشش فروگذارد در خون خویش سعی کرده باشد و چون بکوشد، اگر پیروز آید، نام گیرد. (به کارگیری «نام گیرد» در معنی «مشهور شود»)
- ۲ جوانی خردمند از فنون فضایل حظی وافر داشت؛ چندان که در محافل دانشمندان نشست، زبان سخن بیستی. (کاربرد تاریخی فعل ماضی استمراری)
- ۳ دیده دشمنان جز بر بدی نمی آید. گفت: دشمن آن به که نیکی نبیند. (حذف فعل)
- ۴ پادشاه را در همه معانی خاصه در امضای ابواب سیاست تأمل واجب است. (استفاده از «رای» فک اضافه)

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۸ آرایه‌های «واج آرایی، واژه آرایی، اغراق و استعاره» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
 الف) یار شدم، یار شدم، با غم تو یار شدم
 ب) صبا خاک وجود ما، بدان عالی‌جناب انداز
 ج) از ننگ چه پرسی که مرا نام ز ننگ است
 د) ز گرز تو خورشید گریان شود

- ۱ الف، ج، ب، د   ۲ ج، الف، د، ب   ۳ الف، ب، د، ج   ۴ ج، ب، د، الف

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۹ همهٔ گزینه‌ها به جز ..... در مورد شعر زیر درست است.
 «شنیدم که یک بار در حله‌ای
 که من فرّ فرماندهی داشتم
 سپهرم مدد کرد و نصرت وفاق
 طمع کرده بودم که کرمان خورم
 بکن پنبهٔ غفلت از گوش هوش»

- ۱ استفاده از قالب مثنوی برای بیان مفهوم
 ۲ جابه‌جایی ضمیر در بعضی از مصراع‌ها
 ۳ بهره‌گیری از آرایه‌های کنایه و جناس
 ۴ سفارش شاعر به عبادت کردن و پرهیز از ظلم و ستم نسبت به زیردستان

قلم چی - ۱۳۹۸

۲۰ الگوی ساخت قافیة کدام شعر بر اساس «مصوّت + صامت + صامت» نیست؟

- ۱ نکونام و صاحب‌دل و حق‌پرست / خط عارضش خوش‌تر از خط دست
 ۲ مرا تو غایت مقصودی از جهان ای دوست / هزار جان عزیزت فدای جان ای دوست
 ۳ چنین است رسم سرای درشت / گهی پشت بر زین، گهی زین به پشت
 ۴ به یاد روی شیرین بیت می‌گفت / چو آتش تیشه می‌زد کوه می‌سفت

قلم چی - ۱۳۹۸

۲۱ در همهٔ گزینه‌ها به جز هر دو آرایهٔ «واج آرایی و تکرار» وجود دارد؟

- ۱ ای خسرو سلطان من سلطان سلطاناتان من
 ۲ چون نورافشان کنی در گاه بخشش روح را
 ۳ ناز و مستی دلبران بر عاشقان زیبا بود
 ۴ دلکی هست مرا وین همه دلبر در پیش
 ۵ ای آتشی انداخته در جان زیرکسار من
 ۶ خود چه پا دارد در آن دم رونق اعمال‌ها
 ۷ ناز را با مستی اندر دلبری دمساز کن
 ۸ نتوان دادن یک دل، به هزاران دلبر

قلم چی - ۱۳۹۸

۲۲ در کدام گزینه، هر دو نوع جناس همسان و ناهمسان، وجود دارد؟

- ۱ آن که خورشید بلا بر سر او تیغ زدست
 ۲ آن چه فریاد است و افغان در دلم
 ۳ از بر و بحر بگذرد و بر کوه قاف رو بر
 ۴ چو بر خشک و تر آب و آتش براندی
 ۵ گستران بر سر او سایهٔ احسان و رضا
 ۶ گوش جانم کر شد از غوغای دل
 ۷ خشک و بر تری منشین زین دو برتری
 ۸ به خواه آب خشک آتش تر گرفته

قلم چی - ۱۳۹۸

۲۳ چنانچه ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «جناس، تکرار، موازنه و واج آرایی» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟
 الف) دل با خیال آن که سیاهان مبارک‌اند
 ب) تا بدان طرهٔ طرار گرفتار شدیم
 پ) آن سو مرو این سو بیا ای گلبن خندان من
 ت) همچو اسکندری به یمن بقا
 سو دای زلف و خال نگاران به جد گرفت
 داخل حلقه نشینان شب تار شدیم
 ای عقل عقل عقل من ای جان جان جان من
 همچو پیغمبری به حسن خصال

- ۱ الف - پ - ب - ت   ۲ ب - الف - پ - ت   ۳ ب - الف - ت - پ   ۴ الف - پ - ت - ب

قلم چی - ۱۳۹۸

۲۴ تقطیع هجایی کدام مصراع درست انجام شده است؟

ز هر باد، چون گرد منما بلندی:

ز هر باد	چون گر	د من ما	بُلن دی
----------	--------	---------	---------

دام در ره، نه هوی را تا نیفتادی به دام:

دام در ره	نه ة وا را	تان یف تا	دی ب دام
-----------	------------	-----------	----------

گر هست آتش ذره‌ای آن ذره دارد شعله‌ها:

گر هست آ	تش ذره ای	آن ذره دار	د شع ل ها
----------	-----------	------------	-----------

یکی پرسید از سقراط کز مردن چه خواندستی:

ی کی پر سی	دز سق را	ط کز مردن	چ خان دس تی
------------	----------	-----------	-------------

قلم چی - ۱۳۹۸

۲۵ هر دو مصراع کدام گزینه، کاملاً به شکل یکسان تقطیع می شوند؟

- (الف) آن چنان فرخ شبی دیگر نمی بینم به خواب
 (ب) چون کلیدش را شکستی از که باشد فتح بابت
 (پ) گفتم که بنما نردبان تا بر روم بر آسمان
 (ت) طفل بازیگوش آرام از معلّم می برد
 (ث) به از صبحی تو خلقان را به هر روز

- الف، ت (۱)   پ، ث (۲)   ب، پ (۳)   الف، ث (۴)

قلم چی - ۱۳۹۸

۲۶ کدام یک از ابیات زیر «ترصیع» ندارد؟

- سیرت صادقان چنین باشد (۱)
 شگر شکن است یا سخن گوی من است (۲)
 دانه باشی مرغکانت برچند (۳)
 هم حرکاتش متناسب به هم (۴)
 ابجد عاشقان چنین باشد
 عنبر ذقن است یا سمن بوی من است
 غنچه باشی کودکانت برکنند
 هم خطواتش متقارب به هم

قلم چی - ۱۳۹۸

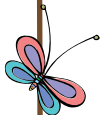
۲۷ بیت کدام گزینه ذوقافیتین است؟

- بود مرد آروده در بند سخت (۱)
 ولیکن روانم ز تو سیر نیست (۲)
 مکن روز بر خویشتن بر بنفش (۳)
 مرا هر چه ملک و سپاهست و گنج (۴)
 چو جنبنده گردد شود نیکبخت
 دلم چون دل تو به کفشیر نیست
 به بازیچه پنجه مزن بر درفش
 همی زان توست و تو را زوست خنج

قلم چی - ۱۳۹۸

۲۸ مفهوم دو بیت زیر با کدام گزینه قرابت دارد؟

- «بوی جوی مولیان آید همی   یاد یار مهربان آید همی
 ریگ آموی و درشتی راه او   زیر پایم پرنیان آید همی»
 نظر گر بر جمال کعبه باشد رهنوردان را (۱)
 چشم من چون چشمه آموی گشت از هجر تو (۲)
 به دشواری توان دیدن وجود ناتوانم را (۳)
 درشتی‌ها بود در پرده نرمی‌های گردون را (۴)
 گل بی خار از خار مغیلان می توان چیدن
 تن به خون در چون میان چشمه آموی، موی
 به تار پرنیان مانم ز عشق پرنیان پوشی
 نباشد لقمه این سنگ دل از استخوان خالی

قلم چی - ۱۳۹۸

۲۹ کدام متن مربوط به نثر سده‌های پنجم و ششم نیست

- ۱ آتش حقد (کینه) را مادّت بی نهایت است. اگر همه دریاها بر وی گذرد، نمیرد.
۲ شرارت و زعارتی در طبع وی مؤگد شده بود و تضریب کردی و آلمی بزرگ بدین چاکر رسانیدی.
۳ خردمند به سخن دشمن التفات نماید و زرق و شعوده او را در ضمیر نگذارد.
۴ چون مردم بدانست کز وی چیزی نماند پایدار، بدان کوشد تا نام او بماند و نشان او گسسته نشود.

قلم چی - ۱۳۹۸

۳۰ در تحلیل شعر زیر در قلمروهای سه‌گانه کدام گزینه نادرست است؟

- یکی خوب کردار خوش‌خوی بود
به خوابش کسی دید چون درگذشت
دهانی به خنده چو گل باز کرد
که بر من نکردند سختی بسی
- ۱ کاربردهای تاریخی دستور
۲ بهره‌گیری از آرایه‌های ادبی تشبیه و جناس
۳ وجود واژگان کهن و متروک
۴ بیان مفهوم به شیوه روایی و تعلیمی

قلم چی - ۱۳۹۸

۳۱ در همه ابیات قاعده قافیه یک‌سان است و جناس در بیت وجود دارد به جز .....

- ۱ چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست
۲ صلاح از ما چه می‌جویی که مستان را صلا گفتیم
۳ سرم خوش است و به بانگ بلند می‌گویم
۴ ای قباى پادشاهی راست بر بالای تو
- سخن شناس نه‌ای جان من خطا اینجاست
به دور نرگس مستت سلامت را دعا گفتیم
که من نسیم حیات از پیاله می‌جویم
زینت و تاج نگین از گوهر والای تو

قلم چی - ۱۳۹۸

۳۲ نوع قاعده قافیه در چند بیت بر پایه قاعده «ا» است؟

- الف) چو شست عشق در جانم شناسا گشت شستش را   به شست عشق دست آورد جان بت پرستش را
ب) ای عاشقان ای عاشقان آن کس که بیند روی او   شوریده گردد عقل او آشفته گردد خوی او
پ) بدیدم جهان را نوایی ندارد
ت) زهی عشق زهی عشق که ما راست خدایا
ث) از بهر خدا بنگر در روی چو زر جانا
- ۱ دو   ۲ یک   ۳ چهار   ۴ سه

قلم چی - ۱۳۹۸

۳۳ کدام گزینه درباره دو متن زیر درست نیست؟

- الف) «و آخر بفرمود تا او را کشتند و مثله کردند و وی به بهشت رفت و کسری به دوزخ. هر که بخواند داند که عیب نکند با آوردن این حکایت که بی‌فایده نیست و تاریخ به چنین حکایات آراسته گردد. اکنون به سر تاریخ باز شوم بِمَشِيَةِ اللَّهِ وَ عَوْنِهِ، وَ بِاللَّهِ التَّوْفِيقُ.»
ب) «پس امیر منصور عبدالرزاق مردی بود با فر و خویشکام بود و با هنر و بزرگ‌منش بود اندر کامروایی و با دستگاہی تمام از پادشاهی و ساز مهتران، و اندیشه بلند داشت و نژادی بزرگ داشت به گوهر و از تخم اسپهبدان ایران بود.»
- ۱ در متن «الف» واژه‌های عربی بیشتر از متن «ب» است.
۲ در هر دو متن تکرار فعل به ضرورت معنی دیده می‌شود.
۳ در متن «الف» حذف فعل به قرینه وجود دارد.
۴ در متن «الف» ایجاز و اختصار در لفظ و معنا دیده می‌شود.

قلم چی - ۱۳۹۸

۳۴ تقطیع هجایی کدام گزینه با بیت زیر یکسان نیست؟

«آن همه دلداری و پیمان و عهد نیک نکردی که نکردی وفا»

۱	هر سحر از عشق دمی می‌زنم	روز دگر می‌شنوم بر ملا
۲	مرا گر تو بگذاری ای نفس طامع	بسی پادشاهی کنم در گدایی
۳	این چه نظر بود که خونم بریخت	وین چه نمک بود که ریشم بخت
۴	گر گله از ماست شکایت بگوی	ور گنه از توست غرامت بیار

قلم چی - ۱۳۹۸

۳۵ کدام گزاره راجع به شعر و نثر دوره سامانی درست است؟

۱	ترجمه تفسیر طبری نوشته محمدبن جریر طبری از آثار منثور این دوره است که به زبان عربی نوشته شده است.
۲	ناصر خسرو شیوه کسایی مروزی را در سرودن قصاید تمام و کمال تعلیمی ادامه داد.
۳	شعر حکمی با رودکی قوت یافت و در این دوره به نهایت پختگی رسید.
۴	تاریخ‌الرسل و الملوک نوشته ابوعلی بلعمی در ابتدا به زبان عربی بود و راجع به اطلاعاتی در مورد تاریخ ایران است.

قلم چی - ۱۳۹۸

۳۶ کدام عبارت درباره متن زیر نادرست است؟

«پادشه باید که تا به حدی خشم بر دشمنان مراند که دوستان را اعتماد نماند. آتش خشم اول در خداوند خشم اوفتد پس آن‌گه زیان به خصم رسد یا نرسد.»

۱	کاربرد تاریخی فعل	۲	استفاده از تشبیه، سجع، تضاد
۳	کاربرد «را» در معنای حرف اضافه	۴	تأکید بر پرهیز از مجازات دشمن

قلم چی - ۱۳۹۸

۳۷ توضیح یادشده در مقابل کدام بیت با شعر آن مطابقت ندارد؟

۱	تابش جان یافت دلم وا شد و بشکافت دلم	اطلس نو یافت دلم دشمن این ژنده شدم (تکرار منظم موسیقی و همسویی وزن و عاطفه)
۲	این همه دلبندی و خوبی تو را	موضع ناز است و غرور ای صنم (شادی و نشاط درونی)
۳	چون بوده گذشت و نیست نابوده پدید	خوش باش غم بوده و نابوده مخور (غم و اندوه)
۴	که شد شاه با لشکر از بهر رزم	شما کهتری را مسازید بزم (وزن و آهنگ کوبنده و کوتاه)

سراسری - ۱۳۹۸

۳۸ قافیه در همه ابیات درست است؛ به جز:

۱	از همه باشد به حقیقت گزیر	وز تو نباشد که نداری نظیر
۲	ای خنده تو راهزن کاروان قند	ما نیش عشق خورده و لعل تو نوشدند
۳	گرچه آتش نیز هم جسمانی است	نه ز روحست و نه از روحانی است
۴	تو آنچ از تو سزد گفتی و کردی	غم جان من بیچاره خوردی

قلم چی - ۱۳۹۹

۳۹ کدام عبارت درباره شعر زیر نادرست است؟

«جانی که نهفت زنگ دینی او را روشن نکند صیقل معنی او را چه بهره بود ز ذوق عقبی او را»

۱	کاربرد «را» در معنای حرف اضافه	۲	سروده شدن شعر در قالب مثنوی
۳	استفاده از «تشبیه» و «تضاد»	۴	تأکید شاعر بر مانع بودن مادیات برای بهره بردن از لذت‌های معنوی

قلم چی - ۱۳۹۹

۴۰ مفهوم همه ایات با بیت زیر قرابت دارد؛ به جز .....

هر که می خواهد که از سنجیده گفتاران شود بر زبان، بند گرانی از تأمل بایش»

- ۱ نخست اندیشه کن آن گاه گفتار
- ۲ سخن دان پرورده پیر کهن
- ۳ سخن گفتن آن گاه بود سودمند
- ۴ به سوی خویش کشد صید را خموشی دام
- که نامحکم بود بی اصل دیوار
- بیندیشد آن گاه بگوید سخن
- کز آن گفتن آوازه گردد بلند
- سخن ز فیض تأمل شود شکار نفس

قلم چی - ۱۳۹۹

۴۱ در بررسی عبارات زیر، ویژگی مقابل کدام عبارت با آن همخوان نیست؟

- ۱ ده آدمی بر سفره‌ای بخورند و دو سگ بر مرداری با هم به سر نبرند. حکما گفته‌اند: توانگری به قناعت به از توانگری به بضاعت. (پیام عبارت نفی حرص است.)
- ۲ رحم آوردن بر بدان ستم است بر نیکان و عفو کردن از ظالمان جور است بر درویشان. (حذف فعل به قرینه)
- ۳ رازی که نهان خواهی با کس در میان منه و گرچه دوست مخلص باشد که مر آن دوست را نیز دوستان مخلص باشد. (کاربرد تاریخی دستور)
- ۴ بی هنران هنرمندان را نتوانند که ببیند که سفته چون به هنر با کسی بر نیاید، به خُشش (پلیدی) در پوستین افتد. (استفاده از آرایه‌های کنایه و تضاد)

قلم چی - ۱۳۹۹

۴۲ در کدام بیت قافیه طبق قاعده (۱) یا (۲) نیست؟

- ۱ تا نشد تحقیق از باران میر
- ۲ گفت قاضی خیز از این زندان برو
- ۳ مرد زندان را نباید لقمه‌ای
- ۴ کو به کو او را منادی‌ها زنید
- از صدف مگسل نگشت آن قطره، دُر
- سوی خانه مرده ریگ خویش شو
- ور به صد حیلت گشاید طعمه‌ای
- طبل افلاشش عیان هر جا زنید

قلم چی - ۱۳۹۹

۴۳ کدام گزینه درباره نثر در عهد سامانی صحیح است؟

- ۱ برخلاف شعر، نثر در عهد سامانی بی‌رونق بود.
- ۲ به دستور منصور بن نوح سامانی، کتاب تاریخ‌الرسال و الملوک به فارسی برگردانده شد.
- ۳ ابوعلی بلعمی اصل کتاب تفسیر طبری را به زبان فارسی برگرداند.
- ۴ ادیبی از اهالی خراسان، کتاب شاهنامه ابومنصوری درباره تاریخ گذشته ایران را نوشت.

قلم چی - ۱۳۹۹

۴۴ چند عبارت از عبارات زیر درباره سازه‌ها و عوامل تأثیرگذار در شعر فارسی نادرست است؟

- الف) شعر و موسیقی هر دو برای برانگیختن حس و حال عاطفی به کار می‌روند.
- ب) وزن و آهنگ، به انتقال بهتر احساس و عاطفه کمک می‌کند.
- پ) وزن، امری حسی نیست و بیرون از ذهن کسی که آن را در می‌یابد، وجود دارد.
- ت) توجه به فضای عاطفی و آهنگ متن، سبب کشف وزن می‌شود.
- ث) وزن، پیش از عاطفه، مهم‌ترین و مؤثرترین عامل است.

- ۱ دو
- ۲ یک
- ۳ چهار
- ۴ سه

قلم چی - ۱۳۹۹

۴۵ به ترتیب، نام دیگر زبان پهلوی چیست و کدام دو اثر، اصلی پارتی دارند؟

- ۱ فارسی میانه، درخت آسوریک و کلیله و دمنه
- ۲ فارسی باستان، هزار و یک شب و کلیله و دمنه
- ۳ فارسی باستان، یادگار زریران و هزار و یک شب
- ۴ فارسی میانه، درخت آسوریک و یادگار زریران

قلم چی - ۱۳۹۹

۴۶ کدام گزینه دربارهٔ زبان‌های ایرانی درست است؟

- ۱ زبان پارسی در دورهٔ اشکانیان رایج بود و تا اوایل دورهٔ ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است.
- ۲ نامه‌ها و فرمان‌های شاهان هخامنشی به زبان فارسی میانه و به خط میخی نگاشته شده است.
- ۳ ادبیات فارسی دری به مفهوم واقعی خود تقریباً همزمان با دولت طاهریان در ایران پدید آمد.
- ۴ منطقهٔ رواج فارسی دری، نخست در شمال و شمال غربی ایران بود.

قلم چی - ۱۳۹۹

۴۷ کدام گزینه دربارهٔ اوضاع زبان و ادب فارسی در قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم، مصداق ندارد؟

- ۱ در آغاز این دوره که با اوج حاکمیت ساسانیان هم‌زمان است، دانشمندان ایرانی، آثار خود را همچنان به فارسی می‌نوشتند.
- ۲ شاعرانی چون عنصری، فرخی و منوچهری در اواخر عهد ساسانی تربیت شده بودند.
- ۳ امرای ساسانی سعی کردند با تشویق شاعران و نویسندگان در ماوراءالنهر و خراسان بزرگ، ترکیب تازه‌ای از هویت فرهنگی را رواج دهند.
- ۴ غزنویان حتی پس از شکست دادن ساسانیان برای ماندگاری حکومت نوپای خود ناگزیر شدند زبان فارسی را رواج دهند.

قلم چی - ۱۳۹۹

۴۸ کدام بیت «ذوقافیتین» است؟

- ۱ خردمندمردی در اقصای شام گرفت از جهان کنج غاری مقام
- ۲ از بهر خدا بنگر در روی چو زر جانا هر جا که روی ما را با خویش ببر جانا
- ۳ گر بود نیکو ابد یارت شود ور بود بد در لحد مارت شود
- ۴ به جز از سایهٔ سروش، مبادم هیچ سرسبزی به جز بر خاتم لعلش، مبادم هیچ فیروزی

قلم چی - ۱۳۹۹

۴۹ در متن زیر چند غلط یافت می‌شود؟

وزن ادراکی است که از احساس آهنگ حاصل می‌شود. وزن امری حسی است و بیرون از ذهن کسی که آن را درمی‌یابد، وجود دارد؛ وسیلهٔ ادراک وزن، حواس ما است؛ مثلاً چرخ‌خی که می‌گردد، حرکتی مداوم دارد، اما وزن ندارد. حال اگر نشانه‌ای در یک نقطهٔ چرخ باشد که هنگام حرکت آن دیده شود، از دیدن بازگشت‌های پیاپی آن، وزن حاصل می‌شود.

- ۱ یک
- ۲ دو
- ۳ سه
- ۴ چهار

۵۰ ترتیب بیت‌های زیر بر پایهٔ دارا بودن آرایه‌های «واج آرایی، تشبیه، کنایه و واژه‌آرایی» کدام است؟

قلم چی - ۱۳۹۹

الف) تو آبی و من جویم جز وصل تو کی جویم	رونق نبود جو را تا آب بنگشایی
ب) همیشه باد جهانش به کام وز سر صدق	کمر به بندگی‌اش بسته چرخ مینایی
پ) در همه دیر مغان نیست چو من شیدایی	خرقه جایی گرو باده و دفتر جایی
ت) کشتی باده بیاور که مرا بی‌رخ دوست	گشته هر گوشهٔ چشم از غم دل، دریایی
- ۱ پ، ب، ت، الف   ۲ ب، الف، پ، ت   ۳ الف، ت، ب، پ   ۴ پ، الف، ب، ت

قلم چی - ۱۳۹۹

۵۱ تعداد صامت‌های مصراع «بیگاه شد بیگاه شد خورشید اندر چاه شد» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱ بیست و سه
- ۲ بیست و شش
- ۳ بیست و دو
- ۴ بیست و هفت

قلم چی - ۱۳۹۹

۵۲ کلمات مشخص شده در همهٔ گزینه‌ها به جز ..... با هم «سجع متوازی» دارند.

- ۱ زان روی و خال دلستان بر کش پرنیان
  - ۲ زان عارض فرخنده‌خو، نه رنگ دارد گل نه بو
  - ۳ ما خار غم در پای جان در کویت ای گلرخ روان
  - ۴ سعدی چو شد هندوی تو هل تا پرستد روی تو
- تا پیش رویت آسمان آن خال اختر بر کند
انگشت غیرت را بگو تا چشم عبهر بر کند
وان گه که را پروای آن کز پای، نشتر بر کند
کو خیمه زد پهلوی تو فردای محشر بر کند

قلم چی - ۱۳۹۹

۵۳ قلمرو فکری کدام بیت در مقابل آن نادرست آمده است؟

۱. مباش در پی آزار و هرچه خواهی کن / که در شریعت ما غیر این گناهی نیست (تأکید بر آزار نرساندن بر دیگران)
۲. او را به چشم پاک توان دید چون هلال / هر دیده جای جلوۀ آن ماه پاره نیست (تأکید بر داشتن چشم و درون پاک برای درک معشوق)
۳. دل به امید صدایی که مگر در تو رسد / ناله‌ها کرد در این کوه که فرهاد نکرد (زاری عاشق در هجران معشوق)
۴. درد عشق از تندرستی خوش تر است / گرچه بیش از صبر درمانیش نیست (عشق، موجب تندرستی است)

قلم چی - ۱۳۹۷

۵۴ در کدام گزینه، حرف «را» نشانهٔ مفعول است؟

۱. اکنون اندکی از محاسن عدل که پادشاهان را ثمین تر زیوری و موهبتی است یاد می‌شود.
۲. فرمان او را بر این جمله توقیع فرمودند که باید سر او بی‌تن به درگاه آورند.
۳. این بنده و بنده‌زاده را بدین واسطه تشریفی هر چند بزرگ‌تر و تریبتی هرچه تمام‌تر بود.
۴. ایزد تعالی هر کار را سببی نهاده است و هر سبب را علتی و هر علت را موضعی.

قلم چی - ۱۳۹۷

۵۵ در تحلیل شعر زیر کدام گزینه نادرست است؟

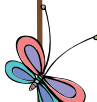
- ای لب لعلت ز آب زندگانی برده آب
وقت رفتن گر روم با آتش عشقت به خاک
گر دلی داری دل از رندان بیدل بر مگیر
از تو خواجو غایب است اما تو با او در حضور
- ما ز چشم می‌پرستت مست و چشمت مست خواب
روز محشر در برم بینی دل خونین کباب
ور سری داری سر از مستان بیخود برمتاب
عالمی در حسرت آبی و عالم غرق آب
۱. پیام بیت دوم، وفاداری است.
  ۲. در شعر از تشبیه و تکرار استفاده شده است.
  ۳. جابه‌جایی ضمیر متصل در شعر دیده می‌شود.
  ۴. حذف فعل در شعر یافت می‌شود.

قلم چی - ۱۳۹۷

۵۶ با توجه به کالبدشکافی نثر زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«پادشاهی را شنیدم که به کشتن اسیری اشارت کرد. بیچاره در حالت نومیدی ملک را دشنام‌دادن گرفت و سقط گفتن که گفته‌اند هر که دست از جان بشوید هر چه در دل دارد بگوید. ملک پرسید که چه می‌گویند؟ یکی از وزرای نیک‌محضر گفت: «ای خداوندا می‌گویند و الکاظمین الغیظ و العافین عن الناس.» ملک را رحمت آمد و از خون او درگذشت.»

۱. کاربردهای تاریخی دستور: «دشنام‌دادن گرفت»، «را» (پادشاهی را شنیدم) در معنی «به»
۲. حذف بخشی از فعل
۳. استفاده از آرایه‌هایی چون «مجاز» و «سجع» و «کنایه»
۴. با توجه به نتیجه‌گیری پایان متن می‌توان گفت که نثر در ردهٔ ادبیات تعلیمی قرار دارد.

قلم چی - ۱۳۹۷

۵۷ با توجه به کالبدشکافی شعر زیر، کدام گزینه نادرست است؟

- عاشقی از فطرت عشق آشفته بود
رفت معشوقش به بالینش فراز
رقعه‌ای بنبشت چست و لایق او
عاشقش از خواب خود بیدار شد
ور تو هستی مرد عاشق شرم دار
گر بختند عاشقی جز در کفن
- بر سر خاکی به زاری خفته بود
دید او را خفته وز خودرفته باز
بست آن بر آستین عاشق او
رقعه بر خواند و بر او خون بار شد
خواب را با دیده عاشق چه کار
عاشقش گویم ولی بر خویشتن

۱

مهم‌ترین نکته معرفتی این شعر، این است که عاشق واقعی در هر حال باید به دنبال معشوق خود باشد و از طلب، دست بردارد بنابراین شعر، در رده ادبیات عرفانی است.

۲ وجود آرایه‌هایی مانند «تکرار» و «کنایه» و «تشبیه»

۳ بیشتر کلمات شعر، ساختمان ساده دارند.

۴ با توجه به قرار گرفتن قافیه، متوجه می‌شویم شعر در قالب مثنوی سروده شده است. چند بیت دارای ردیف است.

قلم چی - ۱۳۹۷

۵۸ پیام و نکته و قلمرو فکری کدام بیت در مقابل آن نادرست آمده است؟

- ۱ به وصال تو که گر کوه تحمل بکند / این همه بار فراق تو که بر خاطر ماست (بیان رنج تحمل‌ناپذیر فراق)
۲ زیر هر موی چو زنجیر تو دیوانه‌دلی است / روی بنمای که چندین دل خلقت ز قفاست (گرفتار شدن دل عاشق در زلف معشوق)
۳ با تو نقشی که در تصویر ماست / به زبان قلم نیاید راست (ناتوانی در وصف معشوق)
۴ عاقبت غیبت گزیند هر که آید در نظر / وانکه او غایب نگردد از نظر، منظور ماست (غیبت و فراق معشوق)

۵۹ با توجه به بیت موردنظر مشخص کنید کدام گزینه بیانگر کامل‌ترین بررسی در زمینه قلمروهای سه‌گانه؛ به ترتیب فکری، ادبی و زبانی است؟

قلم چی - ۱۳۹۷

حافظ به خود نبوشید این خرقة می‌آلود
ای شیخ پاک‌دامن معذور دار ما را

- ۱ کاربرد عرفان، دستور تاریخی، صور خیال
۲ عشق‌گرایی، کنایه، کاربرد واژگان غیرفارسی
۳ ادبیات تعلیمی، واج‌آرایی، دستور تاریخی
۴ کاربرد عرفان، کنایه، استفاده از فعل امر

قلم چی - ۱۳۹۷

۶۰ آرایه موجود در کدام گزینه در بیت وجود ندارد؟

- چنان با باده عشق تو سرگرم درین گلشن
که خاره راه او در زیر پا ریحانه می‌آید
- ۱ مراعات‌نظیر، کنایه
۲ جناس، تشبیه
۳ ایهام، استعاره
۴ تشخیص، تناسب

قلم چی - ۱۳۹۷

۶۱ کدام گزینه در مورد کالبدشکافی شعر زیر در قلمرو ادبی نادرست بیان شده است؟

- چو دست بر سر زلفش زمن به تاب رود
ور آشتی طلبم با سر عتاب رود
چو ماه نو ره بیچارگان نظاره
زند به گوشه ابرو و در نقاب رود
شب شراب خرابم کند به بیداری
و گر به روز شکایت کنم به خواب رود
حباب را چو فتد باد نخوت اندر سر
کلاه داری‌اش اندر سر شراب رود
- ۱ قالب شعر غزل و واژه «رود» ردیف محسوب می‌شود.
۲ در بیت اول و دوم آرایه تشبیه بارز است.
۳ در بیت چهارم آرایه تشخیص و تشبیه به کار رفته است.
۴ در قافیه یک بیت، جناس مشهود است.

۶۲ باتوجه به حکایت زیر مشخص کنید کدام گزینه به ترتیب به قلمروهای نثر (در بخش کالبدشکافی نثر فوق) اشاره دارد؟ قلم چی - ۱۳۹۷
 روزی نوشروان به شکار رفته بود و طوفی می کرد. پیری را دید که درخت جوز می کشد. گفت: «ای پیر چه می کنی؟» گفت: «درخت جوز می کارم.»
 نوشروان گفت: «تو مرد پیری، چه طمع داری که بر این بخوری؟» گفت: «کشتند و خوردیم، کاریم و خوردند.»
 کالبدشکافی نثر فوق: ۱- از واژه «جوز» به جای «گردو» استفاده شده است. ۲- اشاره کرده به این که انسان باید به فکر نسل های آینده هم باشد.
 ۳- نوع حکایت تعلیمی است.

- ۱- زبانی، فکری، ادبی   ۲- زبانی، فکری، فکری   ۳- ادبی، زبانی، فکری   ۴- فکری، فکری، زبانی

۶۳ در تحلیل جملات زیر ویژگی ذکر شده مقابل کدام جمله نادرست است؟ قلم چی - ۱۳۹۷
 ۱- هر که دین او پاک تر و عقیدت او صافی تر در بزرگداشت شاهان مبالغت زیادت واجب شمرد. (حذف فعل)
 ۲- این کلماتی چند موجز از خصایص ملک و دولت و عدل و سیاست تقریر افتاد. (جابه جایی صفت و موصوف)
 ۳- سیاست ملوک را در ضبط ملک به شنیدن آن عدد تواند بود. (کاربرد تاریخی فعل)
 ۴- اشارات و مواظ کتاب را فهرست مصالح دین و دنیا و نمودار سیاست شناخت. (کاربرد «را» در معنی «برای»)

۶۴ با توجه به کالبدشکافی متن زیر، کدام گزینه نادرست است؟ قلم چی - ۱۳۹۷
 یکی از بزرگان گفت پارسایی را: چه گویی در حق فلان عابد که دیگران در حق وی به طعنه سخن ها گفته اند؟ گفت: بر ظاهرش عیب نمی بینم و در باطنش عیب نمی دانم.

- ۱- از نظر فکری، متن در نکوهش غیبت و قضاوت درباره دیگران است.   ۲- نویسنده از آرایه های سجع، جناس و تضاد در متن بهره گرفته است.
 ۳- کاربرد دستور تاریخی در متن وجود ندارد.   ۴- در متن، واژگان دشوار و پیچیده دیده نمی شود.

۶۵ باتوجه به حکایت زیر همه گزینه ها به جز گزینه ..... درست بیان شده است. قلم چی - ۱۳۹۷
 «عابدی را پادشاهی طلب کرد. اندیشید که دارویی بخورم تا ضعیف شوم مگر اعتقادی که دارد در حق من زیادت کند. آورده اند که داروی قاتل بخورد و بمرد.

آنکه چون پسته دیدمش همه مغز   پوست بر پوست بود همچو پیاز
 پارسایان روی در مخلوق   پشت بر قبله می کنند نماز

- ۱- در جمله آغازین مفعول بر نهاد مقدم شده و «پادشاه» نهاد جمله است.
 ۲- واژه «قاتل» در معنی «کشنده» برای انسان به کار رفته و «زیادت» جزو کاربردهای کمی است که امروزه به گونه ای دیگر به کار گرفته می شود.
 ۳- در ابیات حکایت فوق دو آرایه «تضاد» و «کنایه» موجب زینت کلام شده اند.
 ۴- پیام محوری حکایت، نکوهش ریاکاری و تظاهر است.

۶۶ باتوجه به کالبدشکافی حکایت زیر، کدام گزینه نادرست است؟ قلم چی - ۱۳۹۷
 «ذوالنون مصری پادشاهی را گفت: «شنیده ام فلان عامل را که فرستاده ای به فلان ولایت، بر رعیت درازدستی می کند و ظلم روا می دارد.» گفت:
 «روزی سزای او بدهم.» گفت: «بلی، روزی سزای او بدهی که مال از رعیت تمام ستده باشد. پس به زجر و مصادره از وی بازستانی و در خزینه نهی،
 درویش و رعیت را چه سود دارد؟» پادشاه خجل گشت و دفع مضرت عامل بفرمود در حال.
 سر گرگ باید هم اول برید   نه چون گوسفندان مردم برید

- ۱- از واژگان دشوار و دستور تاریخی در متن استفاده شده است.   ۲- نگرش تعلیمی در این حکایت، برجسته است.
 ۳- شبکه معنایی میان برخی واژگان دیده می شود.   ۴- آرایه های تضاد و کنایه و تشبیه در متن وجود دارد.

۶۷ از نظر قلمرو فکری، در ابیات همه گزیندها به جز بیت گزینۀ ..... بر ستایش و توصیه به قناعت و نکوهش زیاده‌خواهی تأکید شده است.

قلم چی - ۱۳۹۷

۱ چه دل‌تنگ خُفت آن فرومایه دوش	۲ چرا ریزی از بهر برف آب روی؟
۳ بزرگان نکردند در خود نگاه	۴ مکن بهر قالی زمین بوس کس

۶۸ با توجه به کالبدشکافی حکایت زیر، کدام گزینۀ نادرست است؟

قلم چی - ۱۳۹۷

بخشایش الهی گمشده‌ای را در مناهی، چراغ توفیق فرا راه داشت تا به حلقه‌ی اهل تحقیق درآمد. به یمن قدم درویشان و صدق نفس ایشان ذمائم اخلاقی به حمایید مبدل گشت. دست از هوا و هوس کوتاه کرد و زبان طاعنان در حق او همچنان دراز که بر قاعده‌ی اول است و زهد و طاعتش بی‌معول.

به عذر و توبه توان رستن از عذاب خدای / ولیک می‌توان از زبان مردم رست

طاقت جور زبان‌ها نیاورد و شکایت پیش پیر طریقت برد. شیخ بگریست و گفت: شکر این نعمت چگونه گزاری بهتر از آنی که پندارندت،

۱ استفاده از آرایه‌هایی چون تشبیه، کنایه و تضاد	۲ استفاده فراوان از واژگان غیرفارسی
۳ مهم‌ترین نکته‌ای که متن بر آن تأکید دارد، شکرگزاری بر مشکلات و دریافت کمک معنوی از درویشان است.	۴ این حکایت را می‌توان نمونه‌ای از ادبیات اندرزی به‌شمار آورد.

۶۹ کدام گزینۀ درست است؟

قلم چی - ۱۳۹۷

۱ زبان‌های ایرانی میانه به دو گروه زبان‌های پهلوی و پارتی تقسیم می‌شوند.	۲ زبان فارسی باستان در دوره‌ی اشکانیان رایج بود. آثار برجای‌مانده‌ی این زبان به خط میخی نوشته شده‌است.
۳ منطقه‌ی رواج فارسی دری، نخست در شمال و شمال‌شرقی ایران متداول بود.	۴ منظومه‌های درخت آسوریک و یادگار زیربان هر دو اصلی پهلوی دارند.

۷۰ کدام گزینۀ نادرست بیان شده است؟

قلم چی - ۱۳۹۷

۱ پس از سقوط دولت ساسانی و از دست رفتن استقلال سیاسی ایران، ایرانیان در سه قرن نخست هجری به فعالیت‌های علمی و ادبی خود ادامه دادند.	۲ ایرانیان در سه قرن نخست هجری، آثار فراوانی به زبان‌های فارسی، پهلوی و عربی پدید آوردند.
۳ در آغاز قرن سوم، دولت نیمه مستقل صفاری و پس از آن، دولت مستقل طاهری بر سر کار آمد و یعقوب لیث صفاری برای برانداختن یا تضعیف حکومت بغداد دست به کار شد.	۴ یعقوب لیث صفاری، زبان فارسی را در قلمرو خود زبان رسمی اعلام کرد. این زبان در روزگار دولت سامانی و آل‌بویه، فرصت و امکان یافت تا به عنوان زبان رسمی شناخته شود و رشد یابد.

۷۱ عبارت کدام گزینۀ، درباره‌ی سبک شعر در نیمه‌ی قرن ششم و اوایل قرن هفتم کاملاً درست است؟

قلم چی - ۱۳۹۷

۱ شعر این دوره از نظر موضوع متنوع نبود و به شاخه‌هایی چون مدح و هجو و تغزل محدود شد.	۲ برخی از شاعران این دوره هم‌چون سنایی و مولوی از مدح شاهان و انتساب به دربارها پرهیز می‌کردند.
۳ سبک شعر در این دوره متحول شد و مقدمه‌ی ظهور سبک عراقی در شعر فارسی شد.	۴ حکمت و دانش و اندیشه‌های غیردینی در شعر این دوره تأثیری عمیق بخشید و جزئی از مضامین برجسته‌ی شعر این دوره شد.

قلم چی - ۱۳۹۷

۷۲ با توجه به ابیات زیر کدام ویژگی شعر سبک خراسانی در آن‌ها مشهود نیست؟
صنما بی تو دلم هیچ شکبیا نشود / و گر امروز شکبیا شد، فردا نشود
تجربت کردم و دانا شدم از کار تو من / تا مجرب نشود مردم، دانا نشود
نکشم ناز تو را و ندهم دل به تو هم / تا مرا دوستی و مهر تو پیدا نشود
به مدارا دل تو نرم کنم و آخر کار / به درم نرم کنم، گر به مدارا نشود»

- ۱ زمینی بودن معشوق
۲ سادگی فکر و کلام
۳ بهره‌گیری از تشبیه از نوع حسی
۴ واقع‌گرایی در شعر

قلم چی - ۱۳۹۷

۷۳ در همه گزینیه‌ها به جز گزینۀ ..... نشانه‌هایی از ویژگی‌های زبانی شعر سبک خراسانی یافت می‌شود.
۱ الم از دل‌ها برگردد و تا بوده هگرز
۲ باده بر دست و هم‌چون به فلک بر خورشید
۳ شیران فکنی شرزه و پیلان فکنی مست
۴ ز گفته‌های تو در وصف خویش خرسندم
بر دل کس ننهاده‌ست به یک موی آلم
اندر این لفظ یقینم که نباشد بهتان
شیران به خدنگ افکنی و پیل به زوبین
چنان‌که از کرم ابر، بوستان خرسند

قلم چی - ۱۳۹۷

۷۴ همه گزینیه‌ها به جز گزینۀ ..... در مورد ویژگی‌های سبکی شعر زیر درست است.
«همی روم سوی معشوق با بهار به هم
مرا بتی است که بر روی او به آذرماه
مرا نو آیین باغی است روی آن بت‌روی
درین بهار دلارام شاد باد مدام

- ۱ زمینی بودن معشوق
۲ کمی لغات عربی و لغات بیگانه
۳ توجه بیش از حد اعتدال به آرایه‌های ادبی
۴ غلبه روح نشاط و خوش‌باشی

قلم چی - ۱۳۹۷

۷۵ مصراع زیر به ترتیب چند مصوّت و چند صامت دارد؟
«چو خواهی که گویی نفس بر نفس»

- ۱ دوازده - چهارده
۲ یازده - سیزده
۳ ده - پانزده
۴ یازده - چهارده

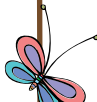
قلم چی - ۱۳۹۷

۷۶ با توجه به فضای عاطفی و آهنگ متن، لحن کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟
۱ خروشی برآمد ز ایران سپاه
۲ سپهی بود جوانی که شکست
۳ سواری فرستیم نزدیک شاه
۴ همه برگرفتند با او خروش
ز سر برگرفتند گردان کلاه
پیری امروز برانگیخت سپاه
بدان تا به راه آیدت نیم‌راه
زمین پر خروش و هوا پر ز جوش

قلم چی - ۱۳۹۷

۷۷ کدام بیت از نظر آهنگ و موسیقی (وزن) با دیگر ابیات تفاوت دارد؟

- ۱ هر که در او گوهر دانایی است
۲ عمر برف است و آفتاب تموز
۳ دفتر افلاک‌شناسان بسوز
۴ ای همه هستی ز تو پیدا شده
بر همه کاری‌اش توانایی است
اندکی ماند و خواجه غره هنوز
دیدۀ خورشیدپرستان بدوز
خاک ضعیف از تو توانا شده

قلم چی - ۱۳۹۷

۷۸ علامت هجاهای هر دو بیت کدام گزینه، تکرار چهار بار «U — —» است؟

- الف) ز شرم گنه، سرو موزون ز خاکم
- ب) مسلمانان مسلمانان چه باید گفت یاری را
- پ) چه می بود اینکه ساقی داد وحشی
- ت) دولتی همسایه شد همسایگان را الصلا
- ث) خبر از خود ندارم چون سپند از بی قراری ها

۱ الف، ت   ۲ ث، ت   ۳ ب، پ   ۴ ب، ث

قلم چی - ۱۳۹۷

۷۹ تعداد هجاهای کوتاه در کدام گزینه بیش تر است؟

- ۱ چه خوش است در فراقی همه عمر صبر کردن
- ۲ غم حال دردمندان نه عجب گرت نباشد
- ۳ سخنی بگوی با من که چنان اسیر عشقم
- ۴ به کجا روم ز دستت که نمی دهی مجالی

قلم چی - ۱۳۹۷

۸۰ ویژگی ذکر شده در کدام گزینه در شعر زیر دیده نمی شود؟

- ۱ فریدون به خورشید بر برد سر
- ۲ برون رفت خرم به خرداد روز
- ۳ سپاه انجمن شد به درگاه او
- ۴ به پیلان گردون کش و گاومیش
- ۵ کیانوش و پرمايه بر دست شاه
- ۶ همی رفت منزل به منزل چو باد

۱ واقع گرا و حماسی بودن شعر   ۲ استفاده از تشبیه (از نوع حسی)
 ۳ استفاده از قالب قصیده   ۴ استفاده از دو نشانه برای یک مضم

قلم چی - ۱۳۹۷

۸۱ هنگام خواندن بیت کدام گزینه، حذف همزه بیشتر صورت گرفته است؟

- ۱ امشب سبک تر می زنند این طبل بی هنگام را
- ۲ سعدی علم شد در جهان صوفی و عامی گو بدان
- ۳ گر پای بر فرقم نهی تشریف قربت می دهی
- ۴ دلبندم آن پیمان گسل منظور چشم آرام دل
- ۵ یا وقت بیداری غلط بوده است مرغ بام را
- ۶ ما بت پرستی می کنیم آن گه چنین اصنام را
- ۷ جز سر نمی دانم نهادن عذر این اقدام را
- ۸ نی نی دلارامش مخوان کز دل ببرد آرام را

قلم چی - ۱۳۹۷

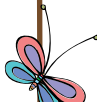
۸۲ شاعر در کدام بیت از آرایه «واج آرایه» بیش تر، در دو واج بهره برده است؟

- ۱ گوهر پاک بیايد که شود قابل فیض
- ۲ از خزان برگ رزان ریزان شد ای گل چهره خیز
- ۳ دلا ز قید حریفان بی خرد بگریز
- ۴ تاز میخانه و می نام و نشان خواهد بود
- ۵ ور نه هر سنگ و گلی لؤلؤ و مرجان نشود
- ۶ یاد کن از برگ ریز عمر و می در جام ریز
- ۷ تو مرغ زیرکی از دام دیو و دد بگریز
- ۸ سر ما خاک ره پیر مغان خواهد بود

قلم چی - ۱۳۹۷

۸۳ آرایه های بیت: «محمل بدار ای ساروان تندی مکن با کاروان / کز عشق آن سرو روان گویی روانم می رود» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱ حس آمیزی، تضاد، واج آرایه، تشبیه
- ۲ جناس، سجع، تشبیه، استعاره
- ۳ جناس، سجع، واج آرایه، کنایه
- ۴ جناس، سجع، واج آرایه، کنایه

قلم چی - ۱۳۹۷

۸۴ تعداد هجای کشیده کدام بیت نادرست

- ۱) گر من از دوست بنالم نفسم صادق نیست
  - ۲) اول نظر ز دست برقم عنان عقل
  - ۳) خنک آن درد که یارم به عیادت به سر آید
  - ۴) خلق را بر ناله من رحمت آمد چند بار
- خبر از دوست ندارد که ز خود باخبر است (۴ مورد)
وان را که عقل رفت چه داند صواب را (۵ مورد)
دردمندان به چنین درد نخواهند دوا را (۵ مورد)
خود نگویی چند نالد سعدی مسکین من (۴ مورد)

قلم چی - ۱۳۹۸

۸۵ باتوجه به تحلیل ابیات زیر کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) ای عمر خویش کرده به بیهودگی یله
  - ۲) فرآوانی واژگان غیرفارسی
  - ۳) وجود واژگان کهن؛ مانند: «انگله»، «گوی»، «مشغله»
- خشنود بندگان و خداوند با گله
وندر زبان همیشه تو را بانگ و مشغله
کاو را نه بادبان و نه گوی و نه انگله»
- بلندی جمله‌ها: مانند: «ای خویشتن به جامه نیکو فریفته»
ابیات بر فریفته نشدن بر مادیات و آماده شدن برای مرگ تأکید دارد.

قلم چی - ۱۳۹۸

۸۶ نوع ادبی چند بیت غنایی است؟

- ۱) سه
  - ۲) چهار
  - ۳) پنج
  - ۴) دو
- الف) اگر تو فارغی از حال دوستان یارا
ب) که دشمن که دانا بود به ز دوست
پ) بلای غمزه نامهربان خونخوارت
ت) مراد هر که بر آری مطیع امر تو گشت
ث) چنان فراخ نشسته است یار در دل تنگ
ج) حور فردا که چنین روی بهشتی بیند
- فراغت از تو میسر نمی‌شود ما را
ابا دشمن و دوست دانش نکوست
چه خون که در دل یاران مهربان انداخت
خلاف نفس که فرمان دهد چو یافت مراد
که بیش زحمت اغیار در نمی‌گنجد
گرش انصاف بود معترف آید به قصور

قلم چی - ۱۳۹۸

۸۷ در کدام بیت کاربرد تاریخی دستور در فعل یافت نمی‌شود؟

- ۱) ما را ز هجر خویش به ده گونه مرده کرد
  - ۲) ور به حکم آرید این پژمرده را
  - ۳) زنده به سخن باید گشتنت از پیراک
  - ۴) عیسی که مرده زنده همی کرد از نفس
- اکنون عتاب و عریبه ده مرده می‌کند
من نخواهم کرد زندان مرده را
مرده به سخن زنده همی کرد مسیحا
بود آن نفس هم از نفس روح پرورم

قلم چی - ۱۳۹۸

۸۸ با توجه به تحلیل شعر زیر همه گزینه‌ها به جز ..... درست است.

- ۱) بشنیدم که وقت سحرگاه عید
  - ۲) بهره‌گیری از کنایه
  - ۳) کاربردهای دستور تاریخی
- ز گرمابه آمد برون بایزید
فرو ریختند از سرایی به سر
کف دست شکرانه مالان به روی
به خاکستری روی درهم کشم؟»
- روایی و داستانی بودن لحن شعر
دعوت به نوع دوستی
- یکی طشت خاکسترش بی‌خبر
همی گفت ژولیده دستار و موی
که ای نفس من در خور آتشم

قلم چی - ۱۳۹۸

۸۹ در تحلیل شعر زیر کدام گزینه نادرست است؟

یکی گفت با صوفی‌ای در صفا
بگفتا: خموش، ای برادر، بخت
کسانی که پیغام دشمن برند
کسی قول دشمن نیارد به دوست
نیارست دشمن جفا گفتنم

- ۱ وجود واژگان کهن   ۲ وجود آرایه‌های جناس و کنایه   ۳ نکوهش دشمن‌ستیزی   ۴ حذف فعل به قرینه معنوی

قلم چی - ۱۳۹۸

۹۰ در بررسی شعر زیر کدام گزینه نادرست است؟

«به کارهای گران مرد کار دیده فرست
جوان اگر چه قوی‌یال و پلتن باشد
نبرد پیش مصاف آزموده معلوم است

- ۱ استفاده از شبکه معنایی بین برخی واژگان   ۲ استفاده از واژه «گران» در معنی «سخت و با اهمیت»
۳ تأکید بر قدرت جوانی   ۴ استفاده از کنایه

قلم چی - ۱۳۹۸

۹۱ در کدام بیت، در بیش از یک واژه «واژه‌آرایی» دیده می‌شود؟

۱ چه شود گر من و تو چند قدح باده خوریم
۲ تا دم از شام سر زلف تو هر جا نزنند
۳ بر دوخته‌ام دیده‌ام چه باز از همه عالم
۴ صحبت یار عزیز حاصل دور بقاست

باده از خون رزان است نه از خون شماس
با صبا گفت و شنیدم سحری نیست که نیست
تا دیده‌ام من بر رخ زیبای تو باز است
یک دمه دیدار دوست هر دو جهانش بهاست

قلم چی - ۱۳۹۸

۹۲ در همه گزینه‌ها به جز ..... وزن و آهنگ با محتوا هماهنگ است.

۱ گل به تاراج رفت و خار بماند
۲ عجب است با وجودت که وجود من بماند
۳ این همه محنت که فرا پیش ماست
۴ سوز من با دیگری نسبت مکن

گنج برداشتند و مار بماند
تو به گفتن اندر آبی و مرا سخن بماند
اینست صبورا که دل ریش ماست
او نمک بر دست و من بر عضو ریش

قلم چی - ۱۳۹۸

۹۳ آهنگ و موسیقی کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

۱ دل می‌برد این خط نگارین
۲ دهر جز خانه خمّار نبود
۳ بندی مهر تو نبیند خلاص
۴ سحر است کمان ابروانت

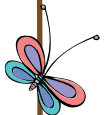
گویی خط روی دلستان است
زانکه یک مردم هشیار نداشت
غرقة عشق تو نبیند کنار
پیوسته کشیده، تا بناگوش

قلم چی - ۱۳۹۸

۹۴ در کدام بیت همه آرایه‌های «کنایه، تشبیه، تناسب، واژه‌آرایی و واج‌آرایی» به کار رفته است؟

۱ تو چشم بستی و گفتمی که این جهان خواب است
۲ پلنگی که گردن کشد بر وحوش
۳ آشنایی نه غریب است که دلسوز من است
۴ با من هزار نوبت اگر دشمنی کنی

گشای چشم که این خواب خواب بیداری است
به دام افتد از بهر خوردن چو موش
چون من از خویش برفتم دل بیگانه بسوخت
ای دوست هم‌چنان دل من مهربان توست

- ۱۳۹۸ - قلم چی - ۹۵ بیت کدام گزینه را نمی‌توان در رده ادبیات عرفانی جای داد؟
۱	این نان و آب چرخ چو سیلی است بی‌وفا	من ماهی‌ام، نهنگم، عمامم آرزوست
۲	ما مریدان روی سوی قبله چون آریم چون	روی سوی خانه خمار دارد پیر ما
۳	به تیشه کس نخراشد ز روی خارا گل	چنان که بانگ درشت تو می‌خراشد دل
۴	آب آتش‌فروز عشق آمد	آتش آب‌سوز عشق آمد

- ۱۳۹۸ - قلم چی - ۹۶ باتوجه به داستان «روباہ و شکارچی» در الهی‌نامه عطار، کدام مورد درست است؟
۱	تأکید شاعر بر خوی حیلہ‌گر روباہ، تمثیلی از خوی حیوانی انسان است.
۲	از این حکایت می‌توان نتیجه‌گیری‌های اخلاقی و اجتماعی داشت.
۳	ظاهر ساده تمثیل، باعث کم‌رنگ شدن نتیجه ذهنی آن می‌شود.
۴	از دیدگاه شاعر، وجود انسان از دو ساحت، که یکی بر دیگری برتری دارد، تشکیل شده است.

- ۱۳۹۸ - قلم چی - ۹۷ کدام بیت در مورد تربیت، مفهوم مقابل بیت زیر را بیان می‌کند؟
«گرچه دانی که نشنوند بگوی هرچه دانی ز نیک‌خواهی و پند»
۱	بر سر لوح او نبشته به زر	جور استاد به ز مهر پدر
۲	هیچ صیقلی نکو نخواهد کرد	آهنی را که بدگهر باشد
۳	چوب تر را چنانکه خواهی پیچ	نشود خشک جز به آتش راست
۴	با عزیزى نشست روزی چند	لاجرم همچو گرمای شد

- ۱۳۹۸ - قلم چی - ۹۸ مفهوم کلی عبارت «اما روزگار انصاف بستد و دمنه را رسوا گردانید و افترا و زرق او شیر را معلوم گشت. چه نهال کردار و تخم گفتار چنان که پرورده و کاشته شود به ثمرت رسد.» در کدام بیت دیده نمی‌شود؟
۱	همه تخم نامردمی کاشتی	بین لاجرم بر که برداشتی
۲	چو لشکر برون تاخت خشم از کمین	نه انصاف ماند نه تقوی نه دین
۳	رطب نورد چوب خرزهره بار	چو تخم افگنی بر همان چشم دار
۴	تو ما را همی چاه کندی به راه	به سر لاجرم درفتادی به چاه

- ۱۳۹۸ - قلم چی - ۹۹ مفهوم کدام بیت نادرست آمده است؟
۱	هر که می‌خواهد که از سنجیده‌گفتاران شود	بر زبان بند گرانی از تأمل بیدش (سنجیده‌گویی)
۲	خرده‌ای از مال دنیا در بساط هر که هست	جبهه‌واکرده‌ای پیوسته چون گل بیدش (توکل)
۳	صبر بر جور فلک کن تا بر آبی روسفید	دانه چون در آسیا افتد تحمل بیدش (شکیبایی)
۴	قطره‌آبی که دارد در نظر گوهر شدن	از کنار ابر تا دریا تنزل بیدش (فروتنی)

- ۱۳۹۸ - قلم چی - ۱۰۰ در تمام گزینه‌های زیر، به جز گزینه ..... آرایه «واژه‌آرایی» وجود دارد.
۱	از جرعه تو خاک زمین در و لعل یافت	بیچاره ما که پیش تو از خاک کمترین
۲	شاه گفتش ای سرافکنده به عشق	چون تواند بود کس زنده به عشق
۳	خوش است خلوت اگر یار یار من باشد	نه من بسوزم و او شمع انجمن باشد
۴	روی جانان طلبی آینه را قابل ساز	ورنه هرگز گل و نسرین ندمد ز آهن و روی

۱۰۱ عبارات همه گزینیه‌ها به جز ..... مطابق با ویژگی‌های نثر «مصنوع» است. قلم چی - ۱۳۹۸

۱

خسروان بدان پنج روز حق‌های حشم و گروهان بگزارندی و حاجت‌ها روا کردند. اعتقاد پارسیان اندر نوروز نخستین آن است که اول روزی است از زمانه و بدو فلک آغازید گشتن.

۲

هر که در این کارها اهمال نماید از استقامت معیشت محروم ماند: ضایع گردانیدن فرصت و کاهلی در موسم حاجت و تصدیق اخبار که محتمل صدق و کذب باشد.

۳

من آن غافل نادانم که دم گرم تو مرا بر باد نشاند تا هوس سجاده بر روی آب افگندن پیش خاطر آوردم و چون سوخته نم داشت آتش در من افتاد و قفای آن بخوردم.

۴

ای نفس میان منافع و مضارّ خویش فرق نمی‌کنی؛ و خردمند چگونه آرزوی چیزی در دل جای دهد که رنج و تبعث آن بسیار باشد و انتفاع و استمتاع اندک؟

۱۰۲ نثر کدام گزینه را می‌توان منسوب به خواجه عبدالله انصاری دانست؟ قلم چی - ۱۳۹۸

۱

هم در اول شب خود را به شکل و زئی او بر آورد و شمعی خرد با مفاتیح که برای گشادن در دگان مُعد بود، در آستین نهاد.

۲

پس ابراهیم بیرون آمد از میان آتش به سلامت و آن تخت و حوض آب ناپدید شد، به جای خویش رفتند به بهشت.

۳

و رفتن به حج تا آنگاه که خلعت مصری بگرفت و ضرورت ستدن و از موصل راه گردانیدن و به بغداد باز نشدن و خلیفه را به دل آمدن که مگر امیر محمود فرموده است، همه به تمامی شرح کردم.

۴

چون شکیبایی در شریعت از پسندیدگی نشان است و ناشکیبایی در حقیقت عین فرمان است، میان این و آن رهی را با تو چه برهان است؟

۱۰۳ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟ قلم چی - ۱۳۹۸

۱

بیدار بخت ما که تو دیدی به خواب رفت

وان عیش‌های خوش که شنیدی فسانه شد

۲

آن موجه‌ام که بحر پر آشوب روزگار

در هر شکست بال دگر می‌دهد مرا

۳

زهر خند ای دل، که دور گریه مستانه رفت

روزگار دار و گیر شیشه و پیمانه رفت

۴

کنون زمانه دگر گشت و من دگر گشتم

عصا بیار که وقت عصا و انبان بود

۱۰۴ موارد کدام گزینه درباره زبان و ادبیات فارسی در سده‌های چهارم تا ششم کاملاً درست‌اند؟

قلم چی - ۱۳۹۸

(الف) انوری و هم سبکان او در آوردن مضامین دقیق در غزل بسیار کوشیدند.

(ب) موضوع قابل توجه در شعر نیمه دوم قرن ششم، علاقه مندی شاعران به سرودن قصاید لطیف و زیباست.

(پ) شعر حکمی و اندرزی در دوره غزنویان به پختگی رسید.

(ت) کسایی مروزی، شیوه ناصر خسرو را در آوردن موعظه و نصیحت در قصیده ادامه داد.

(ث) شعر مدحی از آغاز ادب فارسی به پیروی از شعر عربی معمول گشت.

۱

الف، ب

۲

پ، ب

۳

ت، پ

۴

الف، ث

۱۰۵ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

قلم چی - ۱۳۹۸

۱

می‌شود هر کس به مقدار تواضع سر بلند

قطره ناچیز گردد گوهر از افتادگی

۲

سیل از افتادگی دیوار را از پا فکند

سرکشان را روی می‌مالد مدارا بر زمین

۳

مسیح بر فلک از راه خاکساری رفت

پیاده هر که شد این‌جا فلک‌سوار شود

۴

قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن

از کنار ابر، تا دریا تنزل بایدش

۱۰۶ تقطیع هجایی هیچ‌یک از مصراع‌های زیر درست نیست، به‌جز گزینه ..... قلم چی - ۱۳۹۸

۱	سر مست کسی باشد کو خود خبرش نبود:	۲	باز این دل دیوانه زنجیر همی بُرد:
۳	کوه‌ها را ز تجلی همه چون طور کنیم:	۴	چون تیر همی پزد از قوس تنم جانم:
۱	سر / مَس / ت / ک / سی / با / شد / کو / خو / د / خ / ب / رَش / ن / بود	۲	با / ز / این / د / ل / دی / وا / ن / زَن / جِید / ر / ه / ت / می / ب / زَد
۳	کو / ه / ها / را / ز / تَ / جَل / لی / ه / ت / م / چُن / طو / ر / ک / نِیم	۴	چون / تیر / ه / ت / می / پَر / زَد / از / قو / س / ات / تَم / جا / نم

۱۰۷ کدام بیت از تکرار چهار بار (-UU-) تشکیل شده است؟ قلم چی - ۱۳۹۸

۱	از کرمت من به ناز می‌نگرم در بقا	۲	کی بفریید شها دولت فانی مرا
۳	بنگر که از شمشیر شه در قهرمان خون می‌چکد	۴	آخر چه گستاخی است این والله خطا والله خطا
۱	ای شه شطرنج فلک مات مرا برد تو را	۲	ای ملک آن تخت تو را تختۀ این نرد مرا
۳	بگو شکر فروش شکرین را	۴	که تا رونق دهد بازار ما را

۱۰۸ نشانه‌های هجایی کدام گزینه تکرار چهار بار (-U) است؟ قلم چی - ۱۳۹۸

۱	پدر بر پسر شاه ایران تویی	۲	چو صاحب دلی اهل این سر ندیدم
۳	گوا باشید ای مردان که من خود را فنا کردم	۴	به پاسخ چو حنظل چرایی

۱۰۹ کدام بیت از نظر وزن و علامت‌های هجایی با سایر ابیات متفاوت است؟ قلم چی - ۱۳۹۸

۱	فروهشت گیسو از آن کنگره	۲	که یازید و شد تا به بن یک‌سره
۳	به کردار نیکو روان‌ها فزایی	۴	در ایام پیری به هش باش و رای
۱	اگر در جوانی زدی دست و پای	۲	به گفتار فرخنده دل‌ها رُبایی
۳	چو شاهی به کاری توانا بود	۴	ببخشاید از داد و دانا بود

۱۱۰ توضیح مقابل کدام زبان ایرانی در مقابل آن نادرست آمده است؟ قلم چی - ۱۳۹۸

۱	زبان پارتی: در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی آثاری به این زبان تألیف می‌شده است.
۲	زبان پهلوی: کلیله و دمنه و یادگار زریران از آثار مربوط به این زبان است. آثار کمی از این زبان برجای مانده است.
۳	زبان فارسی باستان: آثار برجای مانده این زبان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده است.
۴	زبان فارسی دری: ادبیات این زبان به مفهوم واقعی خود، تقریباً هم‌زمان با دولت طاهریان پدید آمد.

۱۱۱ تعداد صامت‌ها و مصوت‌ها در کدام گزینه درست است؟ قلم چی - ۱۳۹۸

۱	از دی که گذشت هیچ از او یاد مکن (۱۴ مصوت)	۲	هر چه در این پرده نشانت دهند (۱۱ مصوت)
۳	تو که در خواب بوده‌ای همه شب (۱۱ صامت)	۴	با من صنما دل یکدله کن (۱۵ صامت)

۱۱۲ همه گزینه‌ها به‌جز ..... در یک شاخه نثر دوره اول قرار می‌گیرند. قلم چی - ۱۳۹۸

۱	ابلیس گفت که از بهر شما همی گریم. گفت: چرا؟ گفت: از بهر آن‌که خدای تعالی مر شما را گفت که از آن درخت مخورید که شما را از بهشت بیرون خواهد کرد و من آمده‌ام تا شما را بگویم.
۲	پس منافع خویش را نعمت و کامرانی دان و مردمی از مردمان بازمگیر که صاحب شریعت صلوات‌الله‌علیه گفته است: «خیر الناس من ینفع الناس»
۳	و در حلم و منزلت به منزلتی بود، چنان‌که یک سال به غزنین آمد، از فرّاشان تقصیرها پیدا کرد و گناهان نادر گذاشتی، امیر، حاجب سرای را گفت: «این فرّاشان را بیست چوب باید زد.»
۴	و مشایخ این قضا اندر شأن وی مختلف‌اند: به نزدیک گروهی مردود است و به نزدیک گروهی مقبول، و باز گروهی دیگر به سحر و اسباب آن وی را منسوب کرده‌اند.

علوم و فنون جامع (دهم)

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۱۳ بر اساس ویژگی‌های فکری، کدام بیت به سبک خراسانی سروده نشده است؟

- ۱ اگر ت دیو طبیعت شکند پنجهٔ عقل
- ۲ ارغوان بینی چو دست نیکوان پر دستبند
- ۳ برگرفت از روی دریا ابر فروردین سفر
- ۴ آیا شاهی که از شاهان نیامد کس تو را همسر
- چه کند آهوی وحشی چو شود صید پلنگ
- شاخ گل بینی چو گوش نیکوان پر گوشوار
- ز آسمان بر بوستان بارید مروارید تر
- آیا میری که از میران نباشد کس تو را همتا

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۱۴ آرایه‌های «تشبیه، واژه‌آرایی، کنایه، سجع» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- الف) سینه شکاف گشته دل عشق باف گشته
  - ب) هرگز کسی نرقصد تا لطف تو نبیند
  - ج) کمان سخت که داد آن لطیف بازو را
  - د) غلام دولت آنم که پای بند یکی است
  - چون شیشه صاف گشته از جام حق تعالی
  - کاندر شکم ز لطف رقص است کودکان را
  - که تیر غمزه تمام است صید آهو را
  - به جانبی متعلق شد از هزار برست
- ۱ - ج - ب - الف - د   ۲ - د - الف - ج - ب   ۳ - د - ب - الف - ج   ۴ - ج - الف - د - ب

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۱۵ در هر یک از گزینه‌های زیر به ترتیب چه نوع سجعی وجود دارد؟

- الف) صحبت اشرار مایهٔ شقاوت است و مخالطت اخیار کیمیای سعادت.
 ب) به یمن وفاق عیش ایشان هر روز خرم تر بود و احوال هر ساعت منتظم تر.
 پ) در ملاطفت بی تعذر و در معاشرت بی تحرز.
 ت) مرگ اگر چه خواب نامرغوب است و آسایش نامحبوب، هر آینه بخواهد بود.
- ۱ متوازن، مطرف، متوازی، متوازی
  - ۲ متوازی، مطرف، متوازی، متوازن
  - ۳ متوازن، متوازی، متوازن، مطرف
  - ۴ متوازی، مطرف، متوازن، متوازی

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۱۶ سبک نثر عبارت کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- ۱ معنی بهشت جای اهل ثواب است و معنی دوزخ جای اهل عقاب است و خدای تعالی مر بهشت را چند جا یاد کرد به جنت و دوزخ را «تار» خواند.
- ۲ خدای عزوجل ملک زمین به آدم داد و دربانی و خازنی بهشت به رضوان داد.
- ۳ چون قابیل، هابیل را بکشت، بترسید که پدرش بیند. او را به پشت برگرفت و همی برد و گرد جهان همی گردانید و ندانست که او را چگونه پنهان کند.
- ۴ پیش از قباد در جهان خراج نبود، مگر ده یک و پنج یک و چهار یک، و جایی بود که بیست یک گرفتندی؛ به مقدار آبادانی و نزدیکی و دوری آب.

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۱۷ در کدام گزینه‌ها به ترتیب سجع مطرف، سجع متوازی و سجع متوازن یافت می‌شود؟

- الف) اگر بیم نمایی و آگه کنی ایشان را یا نکنی یکسان است بر ایشان نگرند و گردن نهند.
 ب) آه از قسمی که پیش از من رفته، فغان از گفتاری که خودرایی گفته.
 پ) پارسایی را دیدم به محبت شخصی گرفتار، نه طاقت صبر و نه یارای گفتار.
 ت) فلان، دارای عزمی است متین و طبعی کریم.
 ث) تو را آن باید که منت پسندم، دوست پسند باید نه شهر پسند.
- ۱ - الف، ت، ب   ۲ - ب، پ، ت   ۳ - پ، ت، ت   ۴ - الف، پ، ب

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۱۸ حال و هوای حاکم بر فضای کدام بیت متفاوت است؟

- ۱ مطربان گویی در آوازند و مستان در سماع / شاهدان در حالت و شوریدگان در های و هوی
- ۲ گفتند باری کم گری تا کم نگردد مبصری / که چشم نایننا شود چون بگذرد از حد بکاء
- ۳ ای سرخوشان ای سرخوشان آمد طرب دامن‌کشان / بگرفته ما زنجیر او بگرفته او دامان ما
- ۴ یاری که دلم خستی در بر رخ ما بستی / غمخوارهٔ یاران شد تا باد چنین بادا

۱۱۹ در کدام گزینه نقش دستوری «قید» از الگوی هجایی «صامت + مصوّت بلند + صامت + مصوّت کوتاه + صامت» پیروی می‌کند؟

- قلم چی - ۱۳۹۸
- ۱ ز شاهان همه گیتی ثنا گفتن تو را شاید / که لفظ اندر ثنای تو همه یکسر شود غرّا
  - ۲ طواف زایران بینم به گرد قصر تو دایم / همانا قصر تو کعبه‌ست و گرد قصر تو بطحا
  - ۳ ز خشمش تلخ‌تر چیزی نباشد در جهان هرگز / ز تلخی خشم او نشگفت اگر الوا (صمغ تلخ) شود حلوا
  - ۴ زبان از بهر آن باید که خوانی مدح او امروز / دو چشم از بهر آن باید که بینی روی او فردا

۱۲۰ در همهٔ گزینه‌ها به جز بیت گزینۀ ..... شعر دارای ردیف است.

- قلم چی - ۱۳۹۸
- ۱ تا داد باغ را سمن و گل به نو نوا / بلبل همی سراید بر گل به نو نوا
  - ۲ شاه فلک بین به صبح پرده برانداخته / پیر خردبین به می خرّقه درانداخته
  - ۳ از وبای زرق و محرومی برآ / در جهان حیّ و قیومی درآ
  - ۴ از جنون این عالم بیگانه را گم کرده‌ام / آسمان سیرم، زمین خانه را گم کرده‌ام

۱۲۱ کدام واژه، قافیۀ شعر زیر به شمار می‌رود و نقش مسندی دارد؟

قلم چی - ۱۳۹۸

«تو را من چشم در راهم شباهنگام
که می‌گیرند در شاخ تلاجن سایه‌ها رنگ سیاهی
و زان دلخستگانت راست اندوهی فراهم
تو را من چشم در راهم.
شباهنگام، در آن دم که برجا دره‌ها چون مرده‌ماران خفتگانند
در آن نوبت که بندد دست نیلوفر به پای سرو کوهی دام
گرم یادآوری یا نه، من از یادت نمی‌کاهم»

- ۱ شباهنگام   ۲ دام   ۳ فراهم   ۴ نمی‌کاهم

۱۲۲ در همهٔ گزینه‌ها به جز گزینۀ ..... یکی از ویژگی‌های زبانی یا ادبی سبک خراسانی مشهود است.

- قلم چی - ۱۳۹۸
- ۱ وقت سحر که کلنگ تعبیه‌ای ساخته است
  - ۲ تو را عزّ لولاک تمکین بس است
  - ۳ هزار لشگر جنگی شکست و لشگر او
  - ۴ وان قطرهٔ باران ز بر سوسن کوهی
  - ۱ وز لب دریای هند تا خزران تاخته است
  - ۲ ثنای تو طه و یس بس است
  - ۳ به خواب نوشین اندر شده به لشگر گاه
  - ۴ گویی که ثریاست بر این گنبد دوّار

۱۲۳ در بیت کدام گزینه، همزه حذف نمی‌شود؟

- قلم چی - ۱۳۹۸
- ۱ گذر از دست رقیبان نتوان کرد به کویت
  - ۲ دوش گفتم بکند لعل لبش چارهٔ من
  - ۳ یار بارافتاده را در کاروان بگذاشتند
  - ۴ دیگری را در کمند آور که ما خود بنده‌ایم
  - ۱ مگر آن وقت که در سایهٔ زنهار تو باشم
  - ۲ هاتف غیب ندا داد که آری بکند
  - ۳ بی‌وفا یاران که بریستند بار خویش را
  - ۴ ریسمان در پای حاجت نیست دست‌آموز را

۱۲۴ نثر کدام عبارت به سبک دورهٔ غزنوی و سلجوقی نزدیک نیست؟

- قلم چی - ۱۳۹۸
- ۱ پس اسکندر مردی بوده است با طول و عرض و بانگ و برق و صاعقه؛ فکانه سحابه صیف عن قلیل تقشع.
  - ۲ اعتقاد پارسیان اندر نوروز، نخستین آن است که اول روزی است از زمانه و بدو فلک آغازید گشتن.
  - ۳ مشرفی داشت که تا بیرون بودی با ندیمان و انفاسش می‌شمردی و آنها می‌کردی.
  - ۴ خیل‌تاش را و یک‌یک جای بدو نمودند قتلغ تگین و صاحب برید گرد همه سرای ما برآوردند.

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۲۵ تقطیع هجایی مقابل کدام مصراع کاملاً درست است؟

- ۱) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکتی و خدایی: $UU - UU - UU - UU$
- ۲) زنجیر زلفش هر طرف دیوانه وارم می کشد: $UU - UU - UU - UU$
- ۳) گرچه من خود ز عدم خرم و خندان زادم: $UU - UU - UU - UU$
- ۴) هر چه گویی آخری دارد به غیر از حرف عشق: $UU - UU - UU - UU$

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۲۶ موارد کدام گزینه درباره سبک‌شناسی دوره اول به تمامی نادرست است؟

- (الف) سبک دوره غزنوی را باید «بینابین» نام نهاد. / از شعرای معروف سبک خراسانی می‌توان به رودکی، فردوسی و ناصر خسرو اشاره کرد.
(ب) به علت آن که اوج سبک خراسانی در زمان سامانیان بوده است آن را سبک سامانی هم نامیده‌اند.
(پ) نخستین آثار نظم زبان فارسی بعد از اسلام، ابتدا در سیستان، سپس در خراسان کنونی، افغانستان، تاجیکستان، ماوراءالنهر و آذربایجان پدید آمد.
(ت) سبک خراسانی بر حسب زمان، به سه سبک فرعی سامانی، غزنوی و سلجوقی تقسیم می‌شود که ویژگی‌های مشترکی دارند.
- ۱) الف، ت   ۲) ب، پ   ۳) ت، ب   ۴) الف، پ

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۲۷ خط عروضی کدام یک از ابیات زیر صحیح نیست؟

- ۱) ولیکن ماه دارد قصد بالا
ولیکن ماه دارد قصد بالا
- ۲) اگر باران به کوهستان نبارد
اگر باران ب کوهستان نبارد
- ۳) ای نفس خرم باد صبا
ای نفس خرم باد صبا
- ۴) روی میوشان که بهشتی بود
روی میوشان ک بهشتی بود
- فروشد آفتاب از کوه بابل
فروشد آفتاب از کوه بابل
- به سالی دجله گردد خشک رودی
ب سالی دجله گردد خشک رودی
- از بر یار آمده‌ای،
مرحبا
- از بر یار آمده‌ای،
مرحبا
- هر که ببیند چو تو حور ای صنم
هر ک ببیند چو تو حور ای صنم

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۲۸ به ترتیب، سجع‌های به کار رفته در متن از چه نوعی هستند؟

- «دانشمندی را دیدم به کسی مبتلا شده و رازش بر ملا افتاده جور فراوان بردی و تحمل بی‌کران کردی. باری به لطافتش گفتم دانم که تو را در مودت این منظور علتی و بنای محبت بر زلتی نیست، با وجود چنین معنی لایق قدر علما نباشد خود را متهم گردانیدن و جور بی‌ادبان بردن.»
- ۱) مطرف - متوازی - متوازی - مطرف   ۲) متوازی - متوازی - مطرف - متوازی
- ۳) مطرف - متوازی - مطرف - متوازی   ۴) متوازی - متوازی - مطرف - متوازی

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۲۹ ترتیب توالی ابیات به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «تشبیه - موازنه - جناس - اشتقاق - کنایه» در کدام بیت آمده است؟

- (الف) پژمرده شد ز تیر تو جان مخالفان
چونان که لاله پژمرد از باد ماه تیر
- (ب) با روی چون گلنارش از برگ سمن باز آدمم
با زلف عنبر بارش از مشک ختن باز آدمم
- (پ) پروانه صفت سوختم از آتش عشقت
بگذشت ز سر آب و ز پیمان نگذشتم
- (ت) بی شخص تو ای شخص تو آسایش گیتی
بی روی تو ای روی تو آرایش دنیا
- (ث) من بند دهانت برگشایم
ور بگشایند بدم از بند
- ۱) ت - ب - ث - پ - الف   ۲) پ - ت - ث - ب - الف   ۳) پ - ث - الف - ت - ب   ۴) ب - ت - الف - ث - پ

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۳۰ خط عروضی کدام مصراع در مقابل آن درست است؟

- ۱ دربای جمال تو چون موج زند ناگه: دربای جمال تُو چُن مَج زَنَد ناگه
- ۲ همی زد چشمک آن نرگس به سوی گل که خندانی: همی زَد چِشْمَکِ آن نَرگَسِ بِ سَویِ گُلِ کِ خَنَدانی
- ۳ رها کن این همه را نام یار و دلبر گو: رها کُن این هَم را نامِ یارِ دَلبَر گو
- ۴ به گرد چرخ استاره چو مشتاقان آواره: به گَرْدِ چَرخِ اسْتارِ چُ مشتاقانِ وارِ

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۳۱ کدام گزینه از لحاظ تاریخ ادبیات و سبک شناسی درست است؟

- ۱ کتاب شاهنامه ابومنصوری در سال ۳۴۲ هـ. ق به دست عده‌ای از دانشوران خراسان با موضوع تاریخ گذشته ایران نوشته شد.
- ۲ تقسیم بندی سبک های شعر فارسی از منظر محمد تقی بهار، بر مبنای حوزه جغرافیایی و تاریخی شعر است و او پنج سبک و دوره برای شعر فارسی در نظر می گیرد.
- ۳ حذف افعال به قرینه و تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار عرب از ویژگی های سبکی کتاب های «کیمیای سعادت» و «التفهیم» محسوب می شوند.
- ۴ دوره رواج نثر مصنوع، در قرن ششم هجری و نخستین نمونه آن، «کلیله و دمنه»، ابوالمعالی نصرالله منشی است که در سال ۵۳۶ هـ. ق تألیف شده است.

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۳۲ قاعده قافیه ابیات کدام گزینه با یکدیگر یکسان نیست؟

الف) که آن ترک در جنگ نر ازدهاست	ب) جهان خیره ماند ز فرهنگ او	ج) بدیشان نبد ز آتش مهر تیو	د) بیابان از آن آب، دریا شود	ه) به من داده بودند و بخشیده راست
در آهنگ و در کینه ابر بلاست	از آن برز و بالا و اورنگ او	به یک ره بر آمد ز هر دو غریو	که ابر از بخارش به بالا شود	ترا کین پیشین نبایست خواست
- ۱ - ب - ج   ۲ - ب - د   ۳ - الف - د   ۴ - ه - ج

قلم چی - ۱۳۹۸

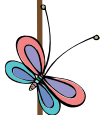
۱۳۳ نوع سجع به کار رفته در کدام عبارات یکسان است؟

- الف) روزی به غرور جوانی سخت رانده بودم و شبانگاه به پای کربوه‌ای (تپه) سست مانده.
- ب) الحق پشت و پناه سپاه من بود؛ در دیده دشمنان خار و بر روی دوستان خال.
- پ) و ملک از قبول نصیحت من اعراض نمود و مرا بر این جمله عذابی فرمود.
- ت) در علم و شجاعت خود نظیر نداشت و از محتشمان اصحاب طریقت بود و از محترمان ارباب شریعت.
- ث) هر که در ادای شکر و شناخت قدر نعمت غفلت ورزد نام او در جریده عاصیان مثبت گردد.
- ج) رفیع قدر و عالی همت بود و جدی به کمال داشت و مراقبت بر دوام.
- ۱ - پ - ث - الف   ۲ - ت - الف - ث   ۳ - ج - ب - پ   ۴ - ث - ج - ت

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۳۴ در چند بیت از ابیات زیر، هیچ گونه جناسی به کار نرفته است؟

الف) آن جان و جهان آمد وان گنج نمان آمد	ب) ای میر نمی بینی این مملکت جان را	پ) کو رستم دستان تا دستان بنمایمیش	ت) غوطه در دریا دهد آتش عنانی آب را	ث) تلخ از تو شیرین می شود کفر از تو چون دین می شود	ج) میر آمد و میر آمد وان بدر منیر آمد	چ) تیشه‌ای در کار هستی می کنم چون کوهکن
وان فخر شهان آمد تا پرده درد ما را	این روضه دولت را این تخت و سعادت را	کو یوسف تا بیند خوبی و فر ما را	رزق خاک مرده می سازد گرانی آب را	خار از تو نسیرین می شود چیزی بده درویش را	وان شکر و شیر آمد تا روز مشین از پا	چند دارم در پس کوه آفتاب عشق را
- ۱ - شش   ۲ - چهار   ۳ - سه   ۴ - پنج

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۳۵ چند عبارت از گزینه‌های زیر به ترتیب نثر فنی و نثر موزون دارد؟
 الف) استیلای غم، خرد را بپوشاند و ذهن و کیاست و حفظ و حذاقت در تراجع افتد.
 ب) خردمند هرچه از دشمن دانا و مخالف داهی تَلَطّف بیش بیند، در بدگمانی خویش نگاه داشتن زیادت کند.
 پ) هر که تو را شناخت و علم مهر تو افراخت هر چه غیر از تو بود بینداخت.
 ت) غم و حیرت و پشیمانی و ندامت سود ندارد، دل بر تجرّع شربت فراق می‌باید نهاد و تن اسیر ضربت هجر کرد.
 ث) دریغا که قدر عمر خویشتن نشناختیم و از کار دنیا به اطاعت مولا نپرداختیم، دریغا که عمر عزیز به سر آمد و روزگار بگذشت.

۱) یک، دو   ۲) دو، دو   ۳) سه، دو   ۴) دو، سه

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۳۶ در چند بیت از گزینه‌های زیر «ردیف» به درستی مشخص نشده است؟
 الف) ای ساقی و دستگیر مستان
 ب) ما به تماشای تو باز آمدیم
 پ) بیسته است پری نهانی‌ای پایم
 ت) بیا کامروز ما را روز عیدست
 ث) دلارام در بر دلارام جوی

دل را ز وفای مست مستان
 جانب دریای تو باز آمدیم
 ز بند اوست که من در میان غوغایم
 ازین پس عیش و عشرت بر مزیدست
 لب از تشنگی خشک بر طرف جوی

۱) دو   ۲) یک   ۳) چهار   ۴) سه

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۳۷ ابیات همه گزینه‌ها به جز گزینه ..... مصداق مناسبی برای مفهوم و هدف ادبیات به شمار می‌روند.
 ۱) پای داری چون کنی خود را تو لنگ؟
 ۲) هست گردون هم‌چو طشت سرنگون
 ۳) این بگفت آن ماه و دست از جان فشاند
 ۴) آن صنم را دیدمی در دست و مست

دست داری چون کنی پنهان تو چنگ؟
 وز شفق این طشت هر شب غرق خون
 نیم‌جانی داشت بر جانان فشاند
 شیخ شد یک‌بارگی آن‌جا ز دست

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۳۸ عبارات همه گزینه‌ها به جز گزینه ..... نمونه‌هایی از نثر دوره سامانی به حساب می‌آیند.
 ۱) گفت: همه جامه‌های شاهانه خویش بیرون کن و مرا ده و خود با یاران برنشین و برو و مرا با این لشکر بگذار.
 ۲) خیمه مسلمانان ملک است و ستون پادشاه و طناب و میخ‌ها رعیت، پس چون نگاه کرده آید، اصل ستون است.
 ۳) پس چون روز پنجم بود نامه‌ای آمد از جانب پارس که در آتشکده آتش بمرود و مدّت هزار سال گذشته بود تا آن آتش نمرده بود.
 ۴) نوروز نخستین روز است از فروردین ماه و از این جهت روز نو نام کردند زیرا که پیشانی سال نو است.

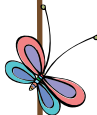
قلم چی - ۱۳۹۸

۱۳۹ تقطیع هجایی کدام مصراع مطابق « - U - U - - - - U - U - - » است؟
 ۱) مرغان آبی را چه غم تا غم خورد مرغ هوا
 ۲) گر قاب قوس خواهی دل راست کن چو تیری
 ۳) یک شمع از این مجلس صد شمع بگیراند
 ۴) ای صوفیان عشق بدرید خرقة‌ها

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۴۰ در کدام بیت آرایه‌های «جناس همسان - تکرار - ایهام تناسب - کنایه - تشبیه» تماماً یافت می‌شود؟
 ۱) دوش گیسوی تو را ریخته دیدم بر دوش
 ۲) تا مهر ماه چهره تو در دلم نشست
 ۳) ز روم تا در چین گر به تیغ بگشایی
 ۴) دوش سیلاب غمت تا به سر زانو بود

خاطر آشفته‌ام امشب ز پریشانی دوش
 از مهر و ماه مهر به کلتی بریده‌ام
 چو تیغ مرگ بینی رخ تو گیرد چین
 امشب ای دوست چه تدبیر که بگذشت ز دوش

قلم چی - ۱۳۹۸

۱۴۱ آرایه‌های کدام بیت با کمانک مقابل آن مطابقت ندارد؟

- ۱ مگر به خویش دلالت کنی مرا، ورنه / شده است خشک چو سنگ نشان دلیل از تو (تشبیه - اشتقاق)
- ۲ مهر روی‌اش که آب آتش برد / خاک بر دست آب و آتش ریخت (جناس - تشبیه)
- ۳ مدام آن نرگس سرمست را در خواب می‌بینم / عجب مستی است کش پیوسته در محراب می‌بینم (واج آرای - مجاز)
- ۴ بر جای رطل و جام می، گوران نهادستند پی / بر جای چنگ و نای و نی، آواز زاغ است و زغن (سجع مطرف - جناس)

۱۴۲ مفهوم کدام گزینه در عبارت زیر برجسته است؟

«یکی را از دوستان گفتم: امتناع سخن گفتنم به علت آن اختیار افتاده است که غالب اوقات در سخن نیک و بد اتفاق افتد و دیده دشمنان جز بر بدی نمی‌آید.»

قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ پرهیز از غیبت کردن
- ۲ تأکید بر خاموشی و سکوت
- ۳ مدارا با دشمن عیب‌جو
- ۴ دعوت به گوشه‌گیری

۱۴۳ هجاهای بیت زیر در کدام گزینه درست است؟

«تو به سیمای شخص می‌نگری / ما در آثار صنع حیرانیم»

قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ -UU-U-U-U-U / -UU-U-U-U-U
- ۲ -UU-U-U-U-U / -UU-U-U-U-U
- ۳ -UU-U-U-U-U / -UU-U-U-U-U
- ۴ -UU-U-U-U-U / -UU-U-U-U-U

۱۴۴ کدام گزینه در مورد نثر دوره چهارم و پنجم هجری درست است؟

قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ نثر این دوره کمتر از شعر رونق گرفت.
- ۲ ورود اصطلاحات علمی و اشعار و امثال در این دوره رایج شد.
- ۳ نویسندگان این عصر بیشتر به موضوع‌های حماسی، تاریخی و سیاسی توجه دارند.
- ۴ کتاب‌هایی در موضوع‌های گوناگون در این دوره به زبان دری نوشته شد.

۱۴۵ با توجه به حکایت زیر، کدام گزینه نادرست است؟

قلم چی - ۱۳۹۸

«یکی از ملوک خراسان محمود سبکتکین را به خواب چنان دید که جمله وجود او ریخته بود و خاک شده مگر چشمان او که همچنان در چشم‌خانه همی گردید، نظر می‌کرد. سایر حکما از تأویل این فروماندند مگر درویشی که به جای آورد و گفت: هنوز نگران است که ملکش با دگران است.»

- ۱ بس نامور به زیر زمین دفن کرده‌اند
- ۲ وان پیر لاشه را که سپردند زیر گل
- ۳ زنده است نام فرخ‌نوشین‌روان به خیر
- ۴ خیری کن ای فلان و غنیمت شمار عمر

- ۱ استفاده از آرایه‌هایی چون سجع و جناس
- ۲ استفاده از دستور تاریخی
- ۳ پیام متن، نکوهش ظلم‌ستیزی است.
- ۴ «را» فقط به‌عنوان نشانه مفعول به کار رفته است.

۱۴۶ تعداد هجای بلند در کدام گزینه بیشتر از سایر گزینه هاست؟

قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ خون ما خوردند این کافر دلان
- ۲ ماییم و موج سودا شب تا به روز تنها
- ۳ چه لطیف است قبا بر تن چون سرو روانت
- ۴ دادیم به یک جلوه رویت دل و دین را

۱۴۷ کدام گزینه جاهای خالی متن زیر را به ترتیب کامل می‌کند؟

قلم چی - ۱۳۹۸

«تحوّل روحی و معنوی ..... آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید؛ آن چنان که به پیروی از وی بسیاری از شاعران به تصوّف و عرفان روی آوردند و شاعران بزرگی چون ..... و ..... ظهور کردند.»

- ۱ ناصر خسرو، سنایی، عطار
- ۲ سنایی، عطار، مولوی
- ۳ سنایی، ناصر خسرو، مولوی
- ۴ ناصر خسرو، مولوی، سعدی

۱۴۸ وزن کدام مصراع متفاوت است؟
 ۱) چو خواهی که نامت بود جاودان (۲) چو نی نالدم استخوان از جدایی (۳) درودت فرستم که در خاطری (۴) برانداز بیخی که خار آورد
 قلم چی - ۱۳۹۸

۱۴۹ تعداد هجاهای کشیده کدام مصراع متفاوت است؟
 ۱) امروز چه روز است بگو روز سعادت (۲) که گه زین موج بر اوجم گهی زان اوج در پستم
 ۳) شد خارها گلزارها از عشق رویت بارها (۴) که رخ چو آفتابش بکشد چراغها را
 قلم چی - ۱۳۹۸

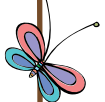
۱۵۰ کدام گزینه ویژگی‌های شعر سبک خراسانی را ندارد؟
 ۱) به دوزخ درون دیدم آهرنا (۲) یکی به ساعد سیمین درون فکنده کمان
 ۳) شاه سرو است و بخارا بوستان (۴) سر نهنی جز به اشارات دل
 نیارستمش گشت پیرنا
 یکی به سنبل مشکین درون کشیده سپر
 سرو سوی بوستان آید همی
 بر ورق عشق ازل چون قلم
 قلم چی - ۱۳۹۸

۱۵۱ حروف الحاقی در همه گزینه‌ها به جز گزینه ..... به صورت «مصوت + صامت» است.
 ۱) نیست به جز دوام جان ز اهل دلان روایتی (۲) شربتی از لب لعلش نچشیدیم و برفت
 ۳) گر من از باغ تو یک میوه بچینم چه شود؟ (۴) روز عید است و من امروز در آن تدبیرم
 راحت‌های عشق را نیست چو عشق غایتی
 روی مه پیکر او سیر ندیدیم و برفت
 پیش پایی به چراغ تو بینم چه شود؟
 که دهم حاصل سی روزه و ساغر گیرم
 قلم چی - ۱۳۹۸

۱۵۲ در همه گزینه‌ها به جز گزینه ..... از دو نوع جناس استفاده شده است.
 ۱) به وحدت رستم از غرقاب وحشت (۲) مهر آزمای مهره بازوش جان و عقل
 ۳) عدل تو تا ز اهتمام حامی آفاق شد (۴) سخت دل بستگی ای داشت به بالم صباد
 به رستم رسته گشت از چاه، بیژن
 حلقه به گوش حلقه گیسوش انس و جان
 با گل و مل کس دگر خار ندید و خمار
 تا نشد بالش او پر ز پریم خواب نکرد
 قلم چی - ۱۳۹۸

۱۵۳ کدام یک از ابیات زیر ذوقافیتین نیست؟
 ۱) به میدان وفا یارم چنان آمد که من خواهم (۲) هوا سرد و خرگاه خورشید گرم
 ۳) دل گمراه را رهی بنمای (۴) تو ز تلخی چون که دل پر خون شوی
 ز دیوان هوا کارم چنان آمد که من خواهم
 زمین خشک و بالین جمشید نرم
 مردم دیده را دری بگشای
 پس ز تلخی‌ها همه بیرون روی
 قلم چی - ۱۳۹۸

۱۵۴ در ابیات کدام گزینه قافیه میانی وجود ندارد؟
 الف) ای یار ما دلدار ما ای عالم اسرار ما
 ب) من از کجا پند از کجا؟ باده بگردان ساقیا
 پ) با تو حیات و زندگی بی تو فنا و مُردنا
 ت) جانا سر تو یارا مگذار چنین ما را
 ای یوسف دیدار ما ای رونق بازار ما
 آن جام جان افزای را بر ریز بر جان ساقیا
 ز آن که تو آفتابی و بی تو بود فسرдна
 ای سرو روان بنما آن قامت و بالا را
 ۱) ب، ت (۲) الف، پ (۳) پ، ب (۴) الف، ت
 قلم چی - ۱۳۹۸

۱۵۵ نوع قاعده قافیه در چند بیت به درستی مشخص شده است؟

قلم چی - ۱۳۹۸

الف) خواجه بیا، خواجه بیا، خواجه دگر بار بیا	دفع مده، دفع مده ای مه عیار بیا (قاعده ۱)	۱
ب) حیلِت رها کن عاشقا دیوانه شو دیوانه شو	و اندر دل آتش در آ پروانه شو پروانه شو (قاعده ۲)	۲
پ) شب قدر است جسم تو کز او یابند دولت‌ها	مه بدر است روح تو کز او بشکافت ظلمت‌ها (قاعده ۱)	۳
ت) تا نقش خیال دوست با ماست	ما را همه عمر خود تماشااست (قاعده ۱)	۴
ث) الا ای شاه یغمایی، شدم پر شور و شیدایی	مرا یکتایی‌ایی فرما، دو تا گشتم ز یکتایی (قاعده ۲)	سه

۱۵۶ در کدام بیت، اختیار زبانی «تغییر مصوت کوتاه به بلند و تغییر مصوت بلند به کوتاه» صورت گرفته است؟

سراسری - ۱۳۹۸

۱) داغ محبت است و بس خانه فروز جان و دل	نیست ز روزن دگر روشنی این سرای را	۱
۲) باده عقل‌سوز را داروی بیهوشی مزن	نیست به سرمه حاجت آن چشم جنون‌فزای را	۲
۳) آن شکرین لبی که من ناله از او چو نی کنم	غوطه به زهر می‌دهد طوطی خوش نوای را	۳
۴) سوخت بساط هستی‌ام ریخت بنای طاقتم	چند پر از نفس دهم آه شکسته پای را	۴

۱۵۷ با توجه به قلمرو ادبی، در متن زیر کدام آرایه‌ها وجود دارند؟

«یکی از شعرا پیش امیر دزدان رفت و ثنایی بر او گفت. فرمود تا جامه از او برکنند و از ده به در کنند. مسکین برهنه به سرما همی‌رفت. سگان در قفای (به دنبال) وی افتادند، خواست تا سنگی بردارد و سگان را دفع کند. در زمین یخ گرفته بود، عاجز شد. گفت: این چه حرام‌زاده مردمانند، سنگ را بسته‌اند و سگ را گشاده! امیر از دور بدید و بشنید و بخندید. گفت: ای حکیم، از من چیزی بخواه، گفت: جامه خود خواهم اگر انعام فرمایی!»

قلم چی - ۱۳۹۹

۱) تشبیه - سجع - تکرار - کنایه	۲) جناس - واج‌آرایی - تضاد - تشبیه
۳) مجاز - مراعات‌نظیر - تکرار - ابهام	۴) جناس - سجع - تضاد - کنایه

۱۵۸ با توجه به عبارت زیر کدام گزینه نادرست است؟

قلم چی - ۱۳۹۹

- «دو کس را حسرت از دل نرود و پای تغابن (ضرر و زیان) از گل برنیاید: تاجر کشتی شکسته و وارث با قلندران نشست.»
۱) قلمرو زبانی: از واژگان غیرفارسی استفاده شده است.
۲) قلمرو ادبی: آرایه جناس در متن یافت می‌شود.
۳) قلمرو فکری: پیام متن حسرت خوردن و زیان دیدن در اثر انجام کارهای بدون فکر و اندیشه و بدون آینده‌نگری است.
۴) قلمرو ادبی: سجع و کنایه و تشبیه در عبارت وجود دارد.

۱۵۹ در بیت کدام گزینه تمامی آرایه‌های «استعاره، تشبیه و کنایه» وجود دارد؟

قلم چی - ۱۳۹۹

۱) دی در گذار بود و نظر سوی ما نکرد	بیچاره دل که هیچ ندید از گذار عمر
۲) این یک دو دم که مهلت دیدار ممکن است	دریاب کار ما که نه پیداست کار عمر
۳) در هر طرف ز خیل حوادث کمینگی است	زان رو عنان گسسته دواند سوار عمر
۴) بی عمر زنده‌ام من و این بس عجب مدار	روز فراق را که نهد در شمار عمر

۱۶۰ با نگرش به متن زیر موارد ذکر شده در کدام گزینه تماماً نادرست است؟ (با تغییر)
 بی‌هنران هنرمند را نتوانند که ببینند، همچنان که سگان بازاری سگ صید را؛ مشغله برآرند و پیش آمدن نیارند. یعنی سفله چون به هنر با کسی بر نیاید به خُبش در پوستین افتد.

- کند هر آینه غیبت حسود کوتاه دست
 الف) کاربرد آرایه‌هایی همچون ترصیع، سجع و تضاد
 ب) وجود واژگان کهن؛ مانند: «هر آینه» و «یارستن»
 پ) استفاده از فعل مضارع التزامی در متن
 ت) بهره‌گیری از تمثیل برای بیان ارزش هنر
 ث) «در پوستین افتادن» و «کوتاه دست» عبارت کنایی است.

الف، ت ۱   ب، ت ۲   پ، ت ۳   الف، ب ۴

۱۶۱ کاربرد دستور تاریخی در کدام بیت دیده نمی‌شود؟

قلم چی - ۱۳۹۹

- ۱) چو صیاد آمد او را مرده پنداشت
 ۲) در عشق تو عافیت حرام است
 ۳) اختر شد آفتاب امم تا ابد زیاد
 ۴) گر اثر روی تو سوی گلستان رسد
 نمی‌بارست روبه را کم انگاشت
 آن را که نه عشق پخت خام است
 بیدق برفت، شاه کرم تا ابد زیاد
 باد صبارد کند تحفه نوروز را

۱۶۲ کدام گزینه از ویژگی‌های زبانی متن زیر نیست؟

قلم چی - ۱۳۹۹

«شنیدم که خلیفه‌ای خوابی دید بر آن جمله که پنداشتی که همه دندان‌های او بیرون افتادی به یک بار. بامداد خوابگزاری را بخواند و پرسید: که تعبیر این خواب چیست؟ معبر گفت: زندگانی امیر دراز باد، همه اقربای تو پیش از تو بمیرند چنان که کس از تو باز نماند. خلیفه گفت: این مرد را صد چوب بزیند. چرا بدین دردناکی سخن اندر روی من بگفت؟! چه اگر همه اقربای من پیش از من بمیرند، پس آنگاه، من که باشم؟!»

- ۱) استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم
 ۲) استفاده از جملات کوتاه و تکرار واژگان
 ۳) آوردن «ب» بر سر فعل ماضی ساده و استفاده اندک از واژگان عربی
 ۴) در هم ریختن نحو جمله نسبت به زبان معیار امروزی

۱۶۳ کدام بیت با شعر زیر قرابت معنایی دارد؟

«آب را گل نکنیم؛ شاید این آب روان، می‌رود پای سپیداری، تا فرو شوید اندوه دلی؛ دست درویشی شاید نان خشکیده فرو برده در آب ...»

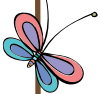
قلم چی - ۱۳۹۹

- ۱) در جگر خون و به رخ ریخته اشک
 ۲) درخت نکو باش ای سربلند
 ۳) بر بلندی چو سپیدار چه افزایی
 ۴) چو منعم کند سفله را روزگار
 در دل اندوه و به دوش اندر مشک
 چنان زی که در سایه‌ات خوش زیند
 بارور باش، تو نخلی نه سپیداری
 نه در دل تنگ درویش، بار

۱۶۴ ویژگی سبکی زیر در کدام بیت نیامده است؟

قلم چی - ۱۳۹۹

- ۱) غم تو چند خورم و انده تو چند برم؟
 ۲) هر چه اسباب است آتش درزن و خرمن‌نشین
 ۳) اگر سکندر با شاه یک سفر کردی
 ۴) گل همی گل گردد و سنگ سیه، یاقوت سرخ
 نخورم تا نخوری و نبرم تا نبری
 رندی و ناداشتی به روز رستاخیز را
 ز اسب تازی زود آمدی فرود به خر
 زین بهار سبزپوش تازه روی آبدار

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۶۵ کدام عبارت به سبک نثر «کلیله و دمنه» نزدیک نیست؟

- ۱ می‌بایست که این ملت مخلصد ماند و ملک این امت به همه آفاق و اقطار زمین برسد.
- ۲ اگر این مصلحت بر این سیاحت رعایت نیافتی نظام کارها گسسته گشتی.
- ۳ به هیبت و شکوه ایشان آبادانی جهان و تألف اهواء متعلق باشد.
- ۴ آن که او را زندان کنی و سال‌ها گریان کنی، ... تو عتاب و جنگ همه با دوستان کنی.

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۶۶ ویژگی زبانی شعر سبک خراسانی در کمانک مقابل همه گزینیه‌ها به جز گزینۀ ..... صحیح است.

- ۱ چه گویم که خورشید تابان که بود
- ۲ برآمد بر آن تخت فرخ پدر
- ۳ کجا سالیان اندر آمد به شش
- ۴ کنون تا چه داری بیار از خرد
- کز او در جهان روشنایی فزود (کمی لغات عربی)
- به رسم کیان بر سرش تاج زر (کاربرد دو حرف اضافه برای یک متمم)
- که گذشت بر ما یکی روز خوش (تفاوت تلفظ برخی کلمات با زبان امروز)
- که گوش نیوشنده زو بر خورد (کهنه و مهجوربودن برخی واژگان)

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۶۷ در بیت گزینۀ ..... هر سه آرایه «استعاره، جناس و تشبیه» وجود دارد.

- ۱ جعد مشکبارش گیر زلف تابدارش گیر
- ۲ روی پر نگارش بین چشم پر خمارش بین
- ۳ موسم سحر شد خیز باده در صراحی ریز
- ۴ می به می پرستان آر باده سوی مستان آر
- خیز و در کنارش گیر ماه نیمروزی را
- لعل آبدارش بین ماه نیمروزی را
- در کمند زلف آویز ماه نیمروزی را
- خیز و در شبستان آر ماه نیمروزی را

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۶۸ پیام کلی ایبات تمثیلی زیر در کدام بیت دیده می‌شود؟

- ۱ «آن ستاند مهندس دانا
- ۲ و آن کند در دو ماه بتا کرد
- ۳ باز شاگرد آن چشده ز سرور
- ۴ مزد این کم ز مزد آن زانست
- به یکی دم که پنج مه بتا
- که نبیند به سال‌ها شاگرد
- که نیابد به عمرها مزدور
- کین به تن کرد و آن به جان دانست،
- نردبان عقل و حس انسان است
- کم ماند ز اسرار که معلوم نشد
- علم یک لحظه را بها عالم
- جهل از این علم تو بسی بهتر
- علم دین بام گلشن جان است
- هرگز دل من ز علم محروم نشد
- کار یک‌ساله را بها دو دم
- علم خواندی نگشتی اهل هنر

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۶۹ در کدام بیت هماهنگی وزن و محتوا دیده نمی‌شود؟

- ۱ چو آدمی به یکی مار شد برون ز بهشت
- ۲ رفت دی رو ترش، کشته شد آن عیش‌کش
- ۳ که جان خود چه باشد بر عاشقان؟
- ۴ سر مکش اندر گلیم و رو میپوش
- میان کزدم و ماران تو را امان ز کجا؟
- عمر تو بادا دراز ای سمن تیزپا
- جهان خود چه باشد بر اولیا
- که جهان جسمی است سرگردان، تو هوش

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۷۰ آرایه‌های ذکر شده در کدام گزینۀ به تمامی در بیت زیر دیده می‌شود؟

- ۱ لعل خاموش گر از موج تبسم دم زند
- ۲ استعاره - تشخیص - کنایه - مجاز
- ۳ حس آمیزی - تشخیص - استعاره - تضاد
- ۴ تکرار - استعاره - تلمیح - تشخیص
- ۵ غنچه سازد در چمن پیراهن از خجلت قبا،
- ۶ تناسب - تشبیه - تلمیح - کنایه

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۷۱ کدام بیت فاقد تشبیه و دارای آرایه استعاره است؟

- ۱ گر زان که روی و موی تو آشوب عالم است
- ۲ رخ تو پرده دیبای ششتری بدرید
- ۳ هر کس که سرو گفت قدت را به راستی
- ۴ چون به یاد نرگس مستت روم در زیر خاک
- ما را شبی مبارک و روزی خجسته است
- لب تو نامزد قند عسکری بشکست
- او را معین است که همت بلند نیست
- روز محشر سر بر آرم از لحد مست و خراب

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۷۲ ترتیب ابیات زیر بر اساس دارا بودن آرایه های «تلمیح، کنایه، تشبیه، واژه آرایه و جناس» کدام است؟

- الف) ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی بر کند
- ب) آسمان بار امانت نتوانست کشید
- پ) یکی جام باقوت پر می به چنگ
- ت) چو نامردم آواز مردم شنید
- ث) ای عاشقان کوی تو از ذره بیشتر
- ۱ ب، ت، الف، ث، پ
- ۲ الف، ت، ث، پ، ب
- ۳ الف، ث، پ، ت، ب
- ۴ ب، الف، ث، پ، ت
- چون تو را نوح است کشتیبان ز طوفان غم مخور
- قرعه کار به نام من دیوانه زدند
- دل و گوش داده به آوای چنگ
- میان خطر جای بودن ندید
- من کی رسم به کوی تو که از ذره کمترم

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۷۳ در همه ابیات زیر به جز ..... آرایه های «واج آرایه، واژه آرایه و کنایه» به تمامی دیده می شود.

- ۱ مستان می ما را هم ساقی ما باید
- ۲ به روز من و حال من کس مباد
- ۳ خسروا گوی فلک در خم چوگان تو باد
- ۴ مرغان که کنون از قفس خویش جدا بید
- با آن همه شیرینی گر ترش کند شاید
- که یارم رود پیش چشمم به باد
- ساحت کون و مکان عرصه میدان تو باد
- رخ باز نمایید و بگویند کجا بید

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۷۴ در کدام گزینه به ترتیب ویژگی های ادبی، زبانی و فکری شعر عراقی ذکر شده است؟

- ۱ فراوانی ترکیبات نو - ورود لغات زبان ترکی و مغولی به زبان فارسی - استفاده از ترکیبات دشوار
- ۲ رواج بیشتر قالب های شعری - حذف افعال به قرینه - رواج داستان سرایی
- ۳ به کارگیری ردیف های فعلی و اسمی دشوار - کاهش سادگی متون - فراوانی زهدستایی در شعر
- ۴ آوردن مترادف ها و توصیف های فراوان - رواج منظومه های داستانی - رواج مفاخره، شکایت و انتقاد اجتماعی

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۷۵ کدام بیت ذوقافیتین است؟

- ۱ شکر ایزد را که چون او شد پدید
- ۲ ما همه چشمیم و تو نور ای صنم
- ۳ شنیدم که نامش خدادوست بود
- ۴ هر روز دلم به زیر باری دگر است
- در خیالش جان، خیال خود بدید
- چشم بد از روی تو دور ای صنم
- ملک سیرتی، آدمی پوست بود
- در دیده من ز هجر کاری دگر است

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۷۶ مفهوم کدام گزینه با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱ خار صحرای ملامت خواب مخمل می شود
- ۲ عاشقان را خاکساری رتبه آزادگی است
- ۳ شد ار چه خار مقلیان ز هجر بستر خاکم
- ۴ ز شوق جست و جو گر آتشی در زیر پا داری
- آتش شوقی اگر در زیر پا دارد کسی
- زیر پای توسنت چون پرنیان خواهم شدن
- چو یاد می دهم از تو، پرنیان من است آن
- سراسر خار این وادی گل بی خار خواهد شد

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۷۷ در کدام گزینه شاعر از عناصر زیبایی آفرینی بیشتری در سطح بیانی بهره جسته است؟

۱	هر صبحدم نسیم گل از بوستان توست	الحان بلبل از نفس دوستان توست
۲	عجب آن است که با زحمت چندینی خار	بوی صبحی نشنیدم که چو گل نشکفتم
۳	بوی جان از لب خندان قدح می‌شوم	بشنو ای خواجه اگر زان که مشامی داری
۴	شهری اندر هوست سوخته در آتش عشق	خلقی اندر طلبت غرقه دریای غم‌اند

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۷۸ در کدام گروه از بیت‌ها به ترتیب آرایه «واج آرایه»، و آرایه «واژه آرایه» به کار رفته است؟
الف) باد یا رب در امان از درد بی درمان عشق آن که دردم داد و نومیدم ز درمان کرد و رفت

ب) امروز که من عاشق و دیوانه و مستم کس نیست که گیرد به شرابی دو سه دستم

ج) با دلارامی مرا خاطر خوش است کز دلم یک باره برد آرام را

د) غریب نیست اگر شد ز خویش بیگانه هر آن غریب که گشتست آشنای شما

ه) بالای خود در آینه چشم من ببین تا باخبر ز عالم بالا کنم تو را

و) گویند عشق چیست بگو ترک اختیار هر کو ز اختیار نرست اختیار نیست

- ۱ الف - ب - ج / ه - و   ۲ ب - ج - د / الف - و   ۳ د - ه - و / الف - ب   ۴ و - ب - الف / د - و

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۷۹ مفهوم کدام گزینه با بیت زیر قرابت ندارد؟

کردگار از ملک گیتی بی نیاز است ای ملک ملک تو بود اندرین گیتی مراد کردگار،

۱	بندهات ماه درفشان و به گرد سپهت	گردش چرخ و درخشیدن خورشید و قمر
۲	خداوندا، بلندی یافت مقدارم ز مدح تو	گر از مدح تو درمانم مرا مقدار کی باشد
۳	بر آسمان و زمین رای و رایت تو بلند	تو را مسخر و فرمان بر آسمان و زمین
۴	بدان مقام رسیدی که بس عجب نبود	اگر سپهر کند پیش تو ستاره نثار

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۸۰ آرایه‌های مقابل کدام بیت همگی درست هستند؟

۱	گرد عنبر بر عذار ارغوان افشاندی	برگ سوسن بر کنار نسترن گسترده‌ای (واج آرایه، ترصیع)
۲	قوت صبرم چو کوهی بود از آن کاهی نماند	بس که عشقش می‌دهد بر باد جوجو خرمش (سجع، جناس)
۳	قرار ما اگر خواهی، تو با باد سحر گاهی	قراری کن که زنجیر سر زلفت نجنباند (جناس، سجع)
۴	تیر خدنگ غمزهات از جان ما گذشت	بر ما ز غمزه تو چه گویم، چه‌ها گذشت (اشتقاق، تکرار)

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۸۱ با توجه به شعر زیر به ترتیب در کدام گزینه ویژگی‌های زبانی و ویژگی‌های ادبی، به درستی بیان شده است؟

- «چو شد روز رستم بپوشید گبر
کمندی به فتراک زین بر ببست
بیامد دمان تالاب هیرمند
گذشت از لب رود و بالا گرفت
- نگهبان تن کرد بر گبر ببر
بر آن باره پیل پیکر نشست
همه دل پر از باد و لب پر ز پند
همی ماند از او کار گیتی شگفت»

- ۱ کاربرد تاریخی دستور - استفاده از لغات بیگانه - کاربرد لغات کهن / ایهام - تشخیص - مجاز - اغراق
۲ کاربرد دو حرف اضافه برای یک متمم - لغات بیگانه - استفاده از واژگان مترادف / واج آرای - جناس - کنایه - تلمیح
۳ کاربرد تاریخی دستور - کاربرد فعل به شکل کهن - استفاده از واژگان مترادف / جناس - تشخیص - مجاز - تضاد
۴ کاربرد دو حرف اضافه برای یک متمم - کاربرد فعل به شکل کهن - کاربرد لغات کهن / واج آرای - جناس - کنایه - تشبیه

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۸۲ بر اساس مفاهیم اشعار زیر، کدام بیت سروده شاعران قرن چهارم و اوایل قرن پنجم نیست؟

- ۱ به خیره برشمرد سیر خورده گرسنه را
۲ مرا سرگشتگی نگذاشت بر زانو گذارم سر
۳ از هزاران هزار نعمت و ناز
۴ این جهان پاک خواب کردار است
- چنان که درد کسان بر دگر کسی خوار است
خوشا منصور کز دار فنا سرمنزلی دارد
نه به آخر به جز کفن بردند؟
آن شناسد که دلش بیدار است

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۸۳ کدام عبارت به سبک «کلیله و دمنه» نوشته نشده است؟

- ۱ بیا بد شناخت که ملوک اسلام سایه آفریدگارند، عزایسمه، که روی زمین به نور عدل ایشان جمال گیرد و شکوه ایشان آبادانی جهان و تألف اهواء باشد.
۲ ناکشته را از آب چیست و ناخوانده را جواب چیست؟ تلخ را چه سود اگرش آب خوش در جوار است و خار را چه حاصل از آن که بوی گل در کنار است؟
۳ هر که کتاب ممالک و مسالک خوانده است و طول و عرض این دیار شناخته بر وی پوشیده نماند که بسطت ملک وی تا چه حد بوده.
۴ هیچ یار و قرین چون صلاح نیست و کسب آن آن جای که همت به توفیق آسمانی پیوسته باشد و آراسته، آسان باشد و زود دست دهد.

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۸۴ نوع سجع‌های به کار رفته در عبارت زیر به ترتیب، منطبق با سجع در کدام عبارت است؟

- «الهی تا به تو آشنا شدم، از خلق جدا شدم و در هر جهان شیدا شدم نمان بودم پیدا شدم»
الف) متکلم را تا کسی عیب نگیرد، سخنش صلاح نپذیرد.
ب) الهی یاد در میان دل و زبان است و مهر تو میان سر و جان.
ج) توانگری به هنر است نه به مال و بزرگی به عقل است نه به سال.
د) طالب علم عزیز است و طالب مال ذلیل است.

- ۱ الف - ب   ۲ ب - د   ۳ الف - ج   ۴ ج - د

قلم چی - ۱۳۹۹

۱۸۵ در کدام گزینه یکی از آرایه‌های داخل کمانک نادرست است؟

- ۱ شاه و گدا به دیده در یادلان یکی است
۲ چو کحل بینش ما خاک آستان شماس
۳ در بیابان جنون از راهزن اندیشه نیست
۴ آن میوه بهشتی کآمد به دست ای جان
- پوشیده است پست و بلند زمین در آب (جناس ناهمسان، تشبیه)
کجا رویم بفرما از این جناب تا کجا (جناس، واج آرای)
کاروان در کاروان سنگ ملامت می‌رود (تشبیه، جناس)
در دل چرا نکشتی از دست چون بهشتی (جناس همسان، جناس ناهمسان)

۱۸۶ به ترتیب آرایه‌های «تشبیه، ترصیع، اشتقاق و تکرار» در کدام ابیات به کار رفته است؟
 الف) تو شیرینی و گفتار تو شیرین   تو نوشینی و دیدار تو نوشین

قلم چی - ۱۳۹۹

ب) مایهٔ عمرم شد و سود من از عشقت فراق   این بد از بازار سودایت زیان و سود من

ج) خود کجا دارد کمند عنبرین شمشاد و سرو   خود کجا دارد لبان شگَرین خورشید و ماه

د) به روز تو بر گریه خنده می‌آید   مرا که بی تو باید گریست بر خنده

- ۱ - ج - الف - د - ب   ۲ - الف - ج - ب - د   ۳ - ب - الف - ج - د   ۴ - الف - ج - د - ب

۱۸۷ شاعر در کدام بیت از آرایه‌های «موازنه، جناس و تضاد» تماماً بهره جسته است؟

قلم چی - ۱۳۹۹

۱ - چار بالش نهاده چون جمشید   پنج نوبت رسانده بر خورشید

۲ - عرش را دیده بر فروز به نور   فرش را شقه درنورد ز دور

۳ - فریاد ز زلف تو که صد بار به روزی   در روز سفیدم بنماید، شب تاری

۴ - در بزرگی برابر ملک است   وز بلندی برادر فلک است

۱۸۸ تعداد آرایهٔ «جناس» در کدام بیت بیشتر است؟

قلم چی - ۱۳۹۹

۱ - گرت در خانه کاهی هست گو یک جو به خود گیرد   ورت در کیسه کوهی هست گو زر بر کمر دارد

۲ - بندهام تا زندهام گر می‌کشی ور می‌کشی   زخم پیکان تو مرهم باشد و بندت نجات

۳ - بهر بار عشق ار از گاو زمین اشتر کنی   بر سر گردون نهی اشتر بنالد چون درای

۴ - بر بدی جام وصلت دیدیم جان و دل را   این مست شوق گشته و آن را خمار کشته

۱۸۹ آرایه‌های مقابل کدام بیت همگی درست هستند؟

قلم چی - ۱۳۹۹

۱ - هم صفیر و خدعهٔ مرغان تویی   هم انیس و وحشت هجران تویی (مراعات نظیر، ترصیع)

۲ - از من گذشت و من هم از او بگذرم ولی   با چون منی به غیر محبت روا نبود (اشتقاق، جناس)

۳ - گلچین رسید و نوبت با من وزیدنت   دیگر تمام شد گل سرخم تمام شد (تشبیه، تکرار)

۴ - سعدی اگر داغ عشق در تو مؤثر شود   فخر بود بنده را داغ خداوندگار (واج آرایه، جناس تام)

۱۹۰ در کدام بیت وزن و آهنگ با محتوا سازگار است؟

قلم چی - ۱۳۹۹

۱ - تن از خوردن غم‌گدازش گرفت   چنین لقمه‌ای قوت جان را بود

۲ - نالهٔ زیر و زار من زارتر است هر زمان   بس که به هجر می‌دهد عشق تو گوشمال من

۳ - از آن پس که بسیار بردیم رنج   به رنج اندرون گرد کردیم گنج

۴ - ای سینه که دردمندی از غم   هم زانوی غم دوات جویم

۱۹۱ در همهٔ موارد مشخص شده به جز ..... حرف «واو» نشانهٔ صامت است.

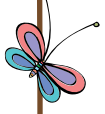
قلم چی - ۱۳۹۹

۱ - بیا ای مونس جان‌های مستان   ببین اندیشه و سودای مستان

۲ - نمی‌آیی سر از طاقی برون کن   ببین این غلغل و غوغای مستان

۳ - میفکن وعدهٔ مستان به فردا   تویی فردا و پس فردای مستان

۴ - بیا ای خواب مستان را بیسته   گشا این بند را از پای مستان

۱۹۲ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

قلم چی - ۱۳۹۹

- ۱ ناف دریاست چو گرداب مرا لنگرگاه
- ۲ رهنوردان را سبکباری بود باد مراد
- ۳ دامن گره به دامن ساحل نمی زند
- ۴ ساده لوحی که شکایت کند از شورش بحر
- نیستم موج که سعی ام بی ساحل گردد
- زود رخت خود به ساحل کف ز دریا می کشد
- موجی که خو به شورش دریا گرفته است
- واگذارش که چو خاشاک به ساحل برود

۱۹۳ تعداد هجاهای کشیده کدام مصراع کمتر است؟

قلم چی - ۱۳۹۹

- ۱ گل برچنند روزبه روز از درخت گل
- ۲ خار در پای، گل از دور به حسرت دیدن
- ۳ گاه گاهی بگذر در صف دلسوختگان
- ۴ طمع از دوست نه این بود و توقع نه چنین

۱۹۴ در همه ابیات به استثنای .....

قلم چی - ۱۳۹۹

- ۱ سپهبدان سپه را پیادگان خواند
- ۲ باد گویی مشک سوده دارد اندر آستین
- ۳ مطربان طرب انگیز نوازنده نوا
- ۴ گفتی از گیتی وفاجویم، مجوی
- ویژگی فکری سبک خراسانی دیده می شود.
- هر آن کسی که تو را روز رزم دید سوار
- باغ گویی لعبتان ساده دارد در کنار
- ما نوازنده مدح ملک خوب خصال
- کز تو و او ما همین جستیم نیست

۱۹۵ بیت کدام گزینه مطابق با ویژگی های سبک بینابین سروده شده است؟

قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ امید خلق غواص است و دست راد او دریا
- ۲ بر جای رطل و جام می، گوران نهاده استند پی
- ۳ وگر خود جنت الماوی بود ماواوی درویشان
- ۴ خیز و بیستی چند بنویس و به خدمت بر بخوان
- به کام خویش برگیرد گهر غواص از دریا
- بر جای چنگ و نای و نی، آواز زاغ است و زغن
- وگر خواهند درویشان ملک را صنع آن باشد
- تا ز حسن الاستماع قرب او آدنی دهد

۱۹۶ کدام بیت از ابیات زیر، منطبق بر یکی از مضامین عمده سبک خراسانی است؟

قلم چی - ۱۳۹۸

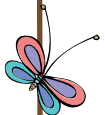
- ۱ به علم و به گوهر کنی مدحت آن را
- ۲ چرا خوانم چو فرقان کردم از بر
- ۳ هزار شکر خداوند را که خرسند است
- ۴ مدح و دبیری و غزل را نگر
- که مایه است مر جهل و بدگوهری را
- به جای ختم قرآن مدح دهقان؟
- دلم ز مدح و غزل بر مناقب و مقتل
- علم نخواهی و هنر نشمیری

۱۹۷ در بررسی سبکی، متن زیر می تواند متعلق به کدام اثر باشد؟

قلم چی - ۱۳۹۸

«ایزد عزّ ذکره مزرد دهاد سلطان معظم را به گذشته شدن امام القادر بالله امیرالمؤمنین. انا لله و انا الیه راجعون. مصیبت سخت بزرگ است اما موهبت به بقای خداوند بزرگ تر. ایزد جای خلیفه گذشته فردوس کناد.»

- ۱ تاریخ بلعمی
- ۲ تاریخ بیهقی
- ۳ التفهیم
- ۴ کشف الاسرار

۱۹۸ با توجه به سبک عبارت‌های گزینه‌ها، «حذف افعال به قرینه» و «اطناب» می‌تواند جزء ویژگی‌های کدام یک باشد؟ قلم چی - ۱۳۹۸

۱

بفرمود تا خداوندان کتب را، از دهقانان و فرزنانگان و جهاندیدگان از شهرها بیاورد و چاکر او به فرمان او نامه کرد و کس فرستاد به شهرهای خراسان و هشیاران از آنجا بیاورد.

۲

سپاس و آفرین مر خدای کامران و کامکار و آفریننده زمین و آسمان را آن کش نه همتا و نه انباز و نه دستور و نه زن و نه فرزند. همیشه بود و همیشه باشد.

۳

شب به حقیقت بودن ماست اندر تاریکی سایه زمین، چون آفتاب از ما غایب باشد زیر افق؛ و چون نزدیک آمد، به برآمدن آن شعاع‌های او را که گرد بر گرد سایه است نخست ببینیم.

۴

دیگر روز به درگاه آمدی و با خلعت نبود، که بر عادت روزگار گذشته قبایی ساخته کرد و دستاری نشابوری یا قاینی، که این مهتر را رضی الله عنه با این جامه‌ها دیدندی به روزگار و از ثقات او شنیدم ...

۱۹۹ از دیدگاه فکری، یکی از مضامین عمده شعر سبک خراسانی، در دوره عراقی نیز پر تکرار است. این مضمون در کدام بیت دیده می‌شود؟ قلم چی - ۱۳۹۸

۱

چون پیر شدی ز کودکی دست بدار

بازی و ظرافت به جوانان بگذار

۲

بزد بر سر و ترگ آن نامدار

تو گفتی تنش سر نیاورد بار

۳

سپهد میر نصر ناصر دین

که دین را پشت و دولت را شعارست

۴

میباید گفت باز صد فحش

از نکبت که؟ ز نکبت تو!

۲۰۰ از میان عبارات زیر، کدام یک به نثر دوره سامانی نوشته شده است؟ قلم چی - ۱۳۹۸

۱

به ما حضر قناعت کند و تکلف طعام‌های خوش نکند که مقصود مؤمن، نگاه داشت قوت عبادت بود نه تنعم؛ و سنت است نان را گرامی داشتن که قوام آدمی بدین است.

۲

دانستن صورت عالم و چگونگی نهاد آسمان و زمین و آنچه به میان این هر دو است، سخت سودمند است اندر پیشه نجوم؛ ازیراک، گوش به نام‌ها و لفظها که منجمان به کار دارند، خو کند.

۳

چون نوروز بگذرد، سوی غزنین رویم و تدبیر برادر چنان که باید ساخت، بسازیم که ما را از وی عزیزتر کس نیست، تا این جمله شناخته آید ان شاء الله عز و جل.

۴

فأما حدیث حشمت: چنین خواندم در اخبار خلفا که چون هارون الرشید امیرالمؤمنین از بغداد قصد خراسان کرد - و آن قصه دراز است و در کتب، مثبت که قصد به چه سبب کرد - چون به طوس رسید، سخت نالان شد و بر شرف هلاک شد.

پاسخنامه تشریحی

۱ گزینه ۱: گزینۀ ۲: ساخت دستور تاریخی: اندر کشیدیم.

گزینه ۳: اغلب واژگان، ساختمانی ساده دارند.

گزینه ۴: شبکه معنایی: در بیت دوم واژه‌های چشم می‌گیریم و ...

۲ گزینه ۲: زبان‌های ایرانی میانه، به دو گروه زبان‌های پارتی و پهلوی تقسیم می‌شوند. زبان پارتی، در دورۀ اشکانیان رایج بوده و تا اوایل دورۀ ساسانی نیز آثاری به این زبان، تألیف می‌شده است. این زبان در شمال و شمال شرقی ایران متداول بوده است.

۳ گزینه ۲: وزن و آهنگ تند بیت گزینۀ ۲، به خواننده حالت شادی و نشاط درونی را منتقل می‌کند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های ۱ و ۳: وزنی نرم و آرام دارد.

گزینه ۴: وزنی حماسی دارد.

۴ گزینه ۲: $U - / - - U - / - - U - / - - U -$

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: $U - / - - U - / - - U - / - - U -$

گزینه ۳: $U - / - - U - / - - U -$

گزینه ۴: $U - - / - U - - / - U - -$

۵ گزینه ۲: زبان پارتی، در دورۀ اشکانیان رایج بود و تا اوایل دورۀ ساسانی نیز آثاری به این زبان، تألیف می‌شده است.

۶ گزینه ۴: نوع نثر در عبارت گزینۀ ۴، «مصنوع» و در سایر گزینه‌ها، موزون است.

۷ گزینه ۳: لحن و وزن بیت گزینۀ ۳، حالت غم و اندوه را منتقل می‌کند.

ابیات گزینه‌های ۱، ۲، و ۴، وزنی ضربی دارند و تکرار منظم موسیقی و لحن ابیات، حالت شادی و نشاط درونی را به خواننده منتقل می‌کند.

۸ گزینه ۲: موارد «الف» و «پ» هر دو سجع مطرف دارند. (الف: بسته، شکسته / پ: بجنیده، رسیده)

سجع سایر عبارات:

(ب) لطیف و نظیف: متوازی / (ت) قاصر و عاجز: متوازن

۹ گزینه ۳

با	عق	ل	گش	تم	هم	س	فر
یک	کو	چ	را	هر	بی	ک	سی

۱۰ گزینه ۱: حاجت پیش کسی بردن به «نیازمندی» اشاره دارد.

۱۱ گزینه ۱: همانطور که مشاهده می‌شود تعدد فعل‌ها نشان‌دهندۀ کوتاهی جملات است و «را» نیز در معنای حرف اضافه «به» است و مشابه متمم است و «رای» مفعولی نیست.

۱۲ گزینه ۳: در این گزینه فقط واج آرایبی در حرف «ش» دیده می‌شود و واژه‌های تکرار نشده است اما در گزینه‌های دیگر به ترتیب <= عقل و جان / عشق / دل، بر، دوش واژه آرایبی ساخته‌اند.

۱۳ گزینه ۴: مولانا در بیت گزینۀ ۴، با تکرار هجاهای کوتاه در وزن شعر و استفاده از وزنی که هجاهای کوتاه آن کنار هم و پر تعداد هستند، توانسته است به خوبی، طرب و مستی عرفانی خود را در موسیقی شعر جلوه‌گر سازد. ابیات گزینه‌های ۱ و ۳، در مضمون خیلی طرب‌آمیز نیستند و بیشتر مبین هجران و فراق‌اند که هجاهای بلند را به خوبی به این منظور به کار گرفته‌اند.

بیت گزینۀ ۲، هم تعلیمی است و وزنی متناسب با لحن آموزش دارد.

۱۴ گزینه ۲: بیت گزینۀ ۲، با تکرار منظم موسیقی به خوبی تناسب و هم‌سویی وزن و عاطفه را برقرار کرده است.

۱۵ گزینه ۴: هجای کوتاه از کنار هم قرار گرفتن یک صامت و یک مصوت کوتاه ساخته می‌شود. صامت و مصوت بلند هجای بلند می‌سازند.

۱۶ گزینه ۴: در این گزینه اشتباهی که صورت گرفته و باعث نادرستی این عبارت در مورد تاریخ ادبیات ایران در قرن چهارم و نیمۀ اول قرن پنجم شده است این است که اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی از راه ترجمۀ متون عربی وارد فارسی دری شد نه از راه ترجمۀ متون پهلوی.

۱۷ گزینه ۴: در این گزینه «را» نشانه فک اضافه نیست؛ بلکه حرف اضافه است چون در معنای «برای»، به کار رفته است.

گزینه‌های دیگر همه اطلاعات درستی با خود دارند:

گزینه ۱: نام گیرد: مشهور شود

گزینه ۲: ماضی استمراری کهنه در واژه‌های «نشستی: می‌نشست / بیستی: می‌بست»

گزینه ۳: آن به که: بهتر است که

۱۸ گزینه ۲: واج آرایبی: حرف «ن»، در گزینۀ «ج»

واژه آرایبی: تکرار واژه‌های «یار» و «شدم» در گزینۀ «الف»

اغراق: خورشید گریان می‌شود - بهرام بریان می‌شود در گزینۀ «د»

استعاره: مخاطب قرار دادن «صبا» - شاه خوبان استعاره از معشوق در گزینۀ «ب»

۱۹ گزینه ۴ در این گزینه حرص و طمع نکوهش شده است و سخن از ناپایداری دنیاست.

شعر در قالب مثنوی است و جابه جایی ضمیر دارد: سپهرم مدد کرد - از مردگان پندت آید به گوش

کنایه: ینبۀ غفلت از گوش کردن / جناس: کرمان - کرمان / گوش - هوش

۲۰ گزینه ۲ «ای دوست، ردیف و قافیۀ این بیت «جهان و جان» است که حروف قافیه بر اساس الگوی «مصوّت + صامت» می‌باشد.

۲۱ گزینه ۲ در گزینه ۲، فقط واج آرایبی (در واج «د») دیده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ا:» واژه آرایبی: تکرار «سلطان» / واج آرایبی: واج «س»

گزینه ۳: «ا:» واژه آرایبی: تکرار «مستی» و «ناز» / واج آرایبی: واج «آ»

گزینه ۴: «ا:» واژه آرایبی: تکرار «دلبر» / واج آرایبی: واج «د»

۲۲ گزینه ۳ بر: صحرا / بر: روی / بر و بحر - بر و تر

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ا:» بر و سر: جناس ناهمسان

گزینه ۲: «ا:» کر و در: جناس ناهمسان

گزینه ۴: «ا:» بر و تر: جناس ناهمسان

۲۳ گزینه ۴ الف: جناس: خال و خیال / پ: سو و عقل و جان تکرار شده‌اند. / ت: موازنه دارد. / ب: واج آرایبی صامت «ت»

نکته: در واج آرایبی شکل املائی واج‌ها اهمیتی ندارد.

۲۴ گزینه ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ا:»

ز هر با	د چُن گر	د مَن ما	بُلن دی
---------	----------	----------	---------

گزینه ۳: «ا:»

گر هس ت آ	تش ذر رای	آن ذر ردا	رَد شع ل ها
-----------	-----------	-----------	-------------

گزینه ۴: «ا:»

ی کی پر سی	د از سق را	ط کز مُر دن	چ خان دس تی
------------	------------	-------------	-------------

۲۵ گزینه ۱ مصراع‌های «الف» و «ت»:

آن	چ	نان	فر	رُخ	ش	بی	دی
طِف	ل	با	زی	گو	ش	آ	را
-	U	-	-	-	U	-	-
گر	ن	می	بی	نم	پ	خاب	
مَر	م	عَل	لِم	می	ب	رَد	
-	U	-	-	-	U	-	

تقطیع مصراع‌های دیگر:

(ب)

چُن	ک	لی	دَش	را	ش	کَس	تی
-	U	-	-	-	U	-	-
از	ک	با	شد	فَت	ح	با	بت
-	U	-	-	-	U	-	-

(پ)

گف	تم	ک	بن	ما	نر	د	بان
-	-	U	-	-	-	U	-
تا	بر	ر	وَم	بر	آ	س	مان
-	-	U	-	-	-	U	-

(ث)

پ	هز	صُب	حی	ت	خَل	قان	را	پ	هر	روز
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-

۲۶ گزینه ۱ سیرت صادقان چنین باشد

↓ ↓ ↓ ↓

ابجد عاشقان چنین باشد

کلمات «سیرت» و «ابجد» با یکدیگر تنها سجع متوازن دارند.

۲۷. گزینه ۳ بنفش و درفش: قافیه اول

خوبستن و مزین: قافیه دوم

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: سخت و نیکبخت: قافیه

گزینه ۲: سیر و کفشیر: قافیه

گزینه ۴: گنج و خنج: قافیه

۲۸. گزینه ۱ مفهوم «هموار شدن سختی و مبدل شدن آن به راحتی، به عشق وصال یار، به طور مشترک از ابیات صورت سؤال و بیت گزینه ۱» دریافت می‌شود.

۲۹. گزینه ۴ با دقت در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ و بررسی سطح نحوی و ادبی این جملات می‌توان فهمید هر سه گزینه، مربوط به نثر سده‌های پنجم و ششم هستند که لغات و ترکیبات عربی در این سبک زیاد است، جملات طولانی هستند و آرایه‌های ادبی کاربرد فراوانی دارند؛ اما در گزینه ۴ این موارد دیده نمی‌شود.

۳۰. گزینه ۳ در این شعر واژگان کهن و متروک به چشم نمی‌خورند؛ اما کاربرد تاریخی دستور در عبارت‌های «یکی خوب‌کردار» و «نگرقتمی»، بهره‌گیری از آرایه‌های تشبیه: «دهانی به خنده چو گل باز کرد» و «چو بلبل به صوتی خوش آغاز کرد» و جناس بین «بسی» و «کسی» در این شعر وجود دارد.

لحن کلی شعر هم که در قالب مثنوی است به شیوه روایی و در نوع ادبیات تعلیمی است.

۳۱. گزینه ۱ قاعده میان تمام ابیات در این سؤال مطابق با قاعده «۱» است؛ چون در همه ابیات حرف اصلی قافیه مصوت بلند است.

در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ جناس هم وجود دارد؛ اما گزینه «۱» جناس ندارد و پاسخ سؤال است.

جناس گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: ناقص افزایشی ← صلاح - صلا

گزینه ۳: ناقص اختلافی ← می‌گویم - می‌جویم

گزینه ۴: ناقص اختلافی ← بالا - والا

۳۲. گزینه ۴ قافیه‌های سه بیت طبق قاعده «۱» آمده است:

(ب) خو - او

(پ) نوا - آشنا

(ت) را - زیبا

۳۳. گزینه ۲ در متن «ب» تکرار فعل وجود دارد؛ اما در متن «الف» تکرار فعل دیده نمی‌شود.

۳۴. گزینه ۲ در این گزینه وزن چنین است: فعولن / فعولن / فعولن / فعولن

اما در گزینه‌های دیگر مانند بیت مورد سؤال وزن چنین است: مفتعلن / مفتعلن / مفتعلن / فاعلن

۳۵. گزینه ۲ تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: اصل تفسیر، نوشته محمدبن جریر طبری به زبان عربی است و ترجمه آن متعلق به جمعی از دانشمندان است که آن را به فارسی برگرداندند.

گزینه ۳: شعر حکمی در این دوره به وجود آمد؛ اما در دوره سلجوقیان به پختگی رسید.

گزینه ۴: «تاریخ الرسل والملوک»، نوشته محمدبن جریر طبری است که بلع می‌آن را به فارسی برگرداند.

۳۶. گزینه ۴ عبارت سؤال تأکیدی است بر پرهیز از خشم افراطی.

۳۷. گزینه ۳ در بیت گزینه «۳» شاعر به شادی و دوری از غم توصیه می‌کند.

۳۸. گزینه ۳ جسمانی و روحانی حرف روی مشترک ندارند.

۳۹. گزینه ۲ شعر در قالب رباعی سروده شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «را» در مصراع پایانی در معنای حرف اضافه است.

گزینه ۳: «زنگ دنیی» و «صیقل معنی»: تشبیه / دنیی و عقبی: تضاد

۴۰. گزینه ۳ مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط «سجیده گوئی و با اندیشه سخن گفتن» است. اما شاعر در بیت گزینه «۳» می‌گوید: زمانی سخن گفتن سودمند است که موجب شهرت آدمی باشد.

۴۱. گزینه ۲ در عبارت گزینه «۲»: حذف فعل دیده نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: توانگری حاصل از حرص و آرزوی ندارد.

گزینه ۳: کاربرد «مر» در کنار «را» از کاربردهای تاریخی دستور است.

گزینه ۴: «در پوستین افتادن» کنایه از بدگویی و غیبت کردن است و «بی هنر» و «هنرمند» تضاد دارند.

۴۲. گزینه ۳ در گزینه «۳» «مهای» را نمی‌توان حروف مشترک بین دو قافیه دانست؛ زیرا حروف مشترک با صامت آغاز نمی‌شوند. اگر «های» را نیز حرف مشترک بدانیم، قافیه طبق قاعده (۱) و (۲) نخواهد بود. بنابراین قافیه غلط است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: حرف مشترک = ر (قاعده ۲)

گزینه ۲: حرف مشترک = و (قاعده ۲)

گزینه ۳: حرف مشترک = آ (قاعده ۱)

۴۳ گزینه ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: نثر هم در عهد سامانی، مانند شعر پارسی، رواج یافت و رونق گرفت.

گزینه ۳: جمعی از دانشمندان آن زمان کتاب تفسیر طبری را به زبان فارسی برگرداندند.

گزینه ۴: عده‌ای از دانشوران خراسان، کتاب شاهنامه ابومنصوری را درباره تاریخ گذشته ایران نوشتند.

۴۴ گزینه ۴ بررسی عبارت‌های نادرست:

پ) وزن، امری حسّی است و بیرون از ذهن کسی که آن را در می‌یابد، وجود ندارد.

ت) توجه به فضای عاطفی و آهنگ متن، سبب کشف لحن می‌شود.

ث) پس از عاطفه، مهم‌ترین و مؤثرترین عامل، وزن است.

۴۵ گزینه ۴ زبان پهلوی، زبان رسمی دوران ساسانی بود؛ از آن‌جا که این زبان، اساساً به ناحیه پارس تعلق داشته است و در مرحله‌ای میان فارسی باستان و فارسی نو (دری) قرار

دارد، آن را «فارسی میانه» نامیده‌اند. منظومه «درخت آسوریک» و «یادگار زریران» هر دو اصل پارتی دارند.

۴۶ گزینه ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به زبان پارتی تألیف می‌شده است.

گزینه ۲: نامه‌ها و فرمان‌های شاهان هخامنشی به زبان فارسی باستان نگاشته شده است.

گزینه ۴: منطقه رواج فارسی دری، نخست در مشرق و شمال شرقی ایران بود.

۴۷ گزینه ۱ در آغاز این دوره، هنوز بیشتر دانشمندان آثار خود را به عربی می‌نوشتند تا بتوانند در سرتاسر دنیای اسلام خوانندگان بیشتری پیدا کنند.

۴۸ گزینه ۳ قافیه نخست: یار، مار / قافیه دوم: ابد، لحد

۴۹ گزینه ۲ وزن ادراکی است که از احساس نظم حاصل می‌شود. وزن امری حسّی است و بیرون از ذهن کسی که آن را در می‌یابد، وجود ندارد؛ وسیله ادراک وزن حواس ما

است؛ مثلاً چرخ‌چی که می‌گردد، حرکتی مداوم دارد، اما وزن ندارد. حال اگر نشانه‌ای در یک نقطه چرخ باشد که هنگام حرکت آن دیده شود، از دیدن بازگشت‌های پیاپی آن، ادراک و وزن

حاصل می‌شود.

۵۰ گزینه ۳ الف) واج آرایی: صامت «ی»، «ج»

ب) کنایه: کمر به بندگی بستن: فرمانبرداری

پ) واژه آرایی: جایی

ت) تشبیه: هر گوشه چشم دریایی گشته کشتی باده

۵۱ گزینه ۳ مصراع صورت سؤال: دارای «بیست و دو» صامت است. (ب، گ، ه، ش، د، ب، گ، ه، ش، د، خ، ر، ش، د، ن، د، ر، چ، ه، ش، د)

۵۲ گزینه ۲ «بو - بگو» سجع مطرف دارند.

کلمات دارای سجع متوازی در گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «دلستان - آسمان»

گزینه ۳: «جان - آن»

گزینه ۴: «هندو - پهلو»

۵۳ گزینه ۴ درد عشق از تندرستی خوش‌تر است / گرچه بیش از صبر درمانیش نیست: صبر، درمان درد عشق است.

۵۴ گزینه ۲ «را» در گزینه ۲، نشانهٔ مفعول است («فرمان او» مفعول است.) معنای «را» در سه گزینه دیگر، «برای» است. همچنین فعل اسنادی به مفعول نیاز ندارد.

۵۵ گزینه ۳ لب لعل: تشبیه / در بیت اول حذف فعل دیده می‌شود / تکرار: مست / جابه‌جایی ضمیر در ابیات دیده نمی‌شود.

۵۶ گزینه ۱ «را» در «پادشاهی را شنیدم» به معنی «درباره‌از» است.

گزینه ۲: ملک را دشنام‌دادن گرفت و سقط گفتن (گرفت)

گزینه ۳: خون: مجاز از کشتن / بشوید و بگوید: سجع / دست از جان شستن: کنایه از گذشتن از جان

گزینه ۴: با توجه به آیه ۱۳۴ سورة آل عمران «الکاکمین الغیظ والعاقین عن الناس: خشم خود را فرو می‌برند و از خطای مردم می‌گذرند» که در انتهای متن به کار رفته جنبهٔ تعلیمی بودن

متن کاملاً مشهود است.

۵۷ گزینه ۲ در ابیات صورت سؤال، آرایهٔ تشبیه دیده نمی‌شود اما کنایه (در کفن خفتن کنایه از مردن)، تکرار (و تو هستی مرد عاشق شرم دار / خواب را با دیدهٔ عاشق چه

کار) وجود دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: مفهوم عرفانی مذکور در بیت آخر به خوبی پیداست.

گزینه ۳: بیشتر کلمات شعر، ساختمانی ساده دارند.

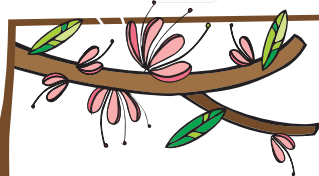
گزینه ۴: با توجه به قرار گرفتن قافیه، متوجه می‌شویم شعر در قالب مثنوی سروده شده است. چند بیت دارای ردیف است. ابیاتی که ردیف دارند:

«عاشقی از فطرت عشق آشفته بود / بر سر خاکی به زاری خفته بود

رقعه‌ای بنبشت چست و لایق او / بست آن بر آستین عاشق او

عاشقش از خواب خود بیدار شد / رقعه برخواند و بر او خون‌بار شد

۵۸ گزینه ۴ مفهوم بیت پایانی، اظهار ارادت به حضور معشوقی دائمی و زوال‌ناپذیر است.

۵۹ گزینه ۴ در گزینه ۴ بیت مورد نظر به کاربرد عرفانی بیت مورد نظر اشاره شده است (حیطه قلمرو فکری)

در قسمت دوم به کنایه اشاره شده است «خرقه می‌آلود، پاک‌دامن» (حیطه قلمرو ادبی)

در قسمت سوم به استفاده از فعل امر اشاره شده است (حیطه قلمرو زبانی)

۶۰ گزینه ۴ باده عشق: تشبیه / سرگرم دارای ایهام است: ۱- مشغول ۲- مست / پا و با: جناس / گلشن: استعاره / خار، ریحانه و گلشن: تناسب (مراعات نظیر) / خار، ریحانه بودن، کنایه از آسان بودن سختی‌ها

۶۱ گزینه ۲ در بیت اول تشبیه وجود ندارد و تنها در بیت دوم تشبیه به کار رفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: با توجه به تعریف قالب غزل، در شعر صورت سؤال، مصراع اول و مصراع‌های زوج قافیه دارند و ...

گزینه ۳: تشخیص: حباب، باد نخوت در سر داشته باشد. / تشبیه: باد نخوت

گزینه ۴: در بیت نخست واژه‌های «تاب و عتاب» قافیه هستند و جناس دارند.

۶۲ گزینه ۲ توجه به روابط معنایی (ترادف «جوز» به جای «گردو»): قلمرو زبانی / انسان باید به فکر نسل‌های آینده هم باشد. : قلمرو فکری / حکایت در زمره ادبیات تعلیمی است: قلمرو فکری

۶۳ گزینه ۴ حرف «راء» در جمله چهارم نشانه مفعول است نه حرف اضافه.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: بعد از «صافی تر» فعل «است» یا «باشد» حذف شده است.

گزینه ۲: کلماتی چند موزج باید به صورت «چند کلمه موزج» باشد.

گزینه ۳: «تواند بود» شکل تاریخی «می‌تواند باشد» است.

۶۴ گزینه ۳ در متن، کاربرد دستور تاریخی وجود دارد: ۱- استفاده از «راء» در معنی «به»؛ پارسایی را: به پارسایی ۲- تقدیم فعل بر سایر اجزای جمله: گفت پارسایی را .... / چه گویی در حق فلان عابد ....

۶۵ گزینه ۲ واژه «قاتل» در معنی «کشنده» برای غیر انسان (زهر) به کار رفته است.

۶۶ گزینه ۴ آرایه تشبیه در متن دیده نمی‌شود. (تضاد: پادشاه و رعیت / درازدستی: (در اینجا) کنایه از تجاوز به مال)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «واژگان دشوار» زجر، مصادره، مضرت / دستور تاریخی: «راء» (پادشاهی را): به معنی «برای»

گزینه ۳: شبکه معنایی واژگان: پادشاه، رعیت، درویش / مال، مصادره، خزینه

۶۷ گزینه ۳ در بیت گزینه ۳، بر تواضع داشتن تکیه شده است.

۶۸ گزینه ۳ متن بر این نکته تأکید دارد که نباید به قضاوت مردم اهمیت داد.

گزینه ۱: تشبیه: چراغ توفیق / کنایه: زبان دراز بودن (زبان طاعنان در حق او همچنان دراز): کنایه از آزار رساندن با زبان (در اینجا) // تضاد: کوتاه و دراز

گزینه ۲: واژگان عربی در متن: مناهی، توفیق، ذمابم، حماید، مبدل، طاعنان، قاعده، بی معول و ...

۶۹ گزینه ۱ گزینه ۲: «زبان فارسی باستان در دوره هخامنشیان رایج بود. آثار برجای مانده این زبان به خط میخی نوشته شده است.

گزینه ۳: منطقه رواج فارسی دری، نخست در مشرق و شمال شرقی ایران بود.

گزینه ۴: منظومه‌های «درخت آسوریک» و «یادگار زربیران» هر دو اصلی پارتی دارند.

۷۰ گزینه ۳ در آغاز قرن سوم، دولت نیمه‌مستقل طاهری و پس از آن، دولت مستقل صفاری بر سر کار آمد.

۷۱ گزینه ۳ تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: شعر این دوره از نظر سبک گویندگی و موضوع، تنوع یافت و در شاخه‌هایی چون مدح، هجو، طنز، وعظ و حکمت، داستان‌سرایی و تغزل به کار گرفته شد.

گزینه ۲: برخی از شاعران این دوره هم‌چون سنایی و ناصر خسرو از مدح شاهان و انتساب به دربارها پرهیز می‌کردند.

گزینه ۴: حکمت و دانش و اندیشه‌های دینی در شعر این دوره، تأثیری عمیق بخشید و جزئی از مضامین شعری این دوره شد.

۷۲ گزینه ۳ شاعر در شعر صورت سؤال از تشبیه بهره‌نگرفته است.

۷۳ گزینه ۴ تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: تفاوت تلفظ واژه «هگرز» نسبت به امروز (هرگز)

گزینه ۲: استفاده از دو نشانه (حرف اضافه) برای یک متمم (حروف «به و بر» برای «فلک»)

گزینه ۳: کهنه و مهجور بودن واژه‌های «شرزه (خشمگین)» زوبین (نیزه) و ...

۷۴ گزینه ۳ شعر صورت سؤال، ویژگی‌های سبک خراسانی را دارد و مربوط به همین دوره است. در شعر این سبک (سبک خراسانی) آرایه‌های ادبی طبیعی و در حد اعتدال است.

۷۵ گزینه ۴

چ /	خا /	هی /	ک /	گو /	بی /	ن /	فس /	یر /	ن /	فس /
صم	صم	صم	صم	صم	صم	صم	صمص	صمص	صم	صمص

۷۶ گزینہ ۲ ابیات گزینہ‌های «۱»، «۳» و «۴» وزن آهنگ کوبنده و ضربی دارند و با لحن حماسی خوانده می‌شوند، اما بیت گزینہ «۲» وزن و آهنگ نرم و حال و هوای پند و اندرز و تعلیم دارد.

۷۷ گزینہ ۲ وزن و آهنگ در ابیات گزینہ‌های «۱»، «۳» و «۴» تند و ضربی و در بیت گزینہ «۲» سنگین و آرام است.

۷۸ گزینہ ۴ علامت هجای بیت‌های «ب» و «ث»، تکرار چهار بار «U» است.

مُ	سَل	مَ	نَ	مُ	سَل	مَ	نَ
بَ	بَا	بِد	گَف	ت	یَا	رِی	رَا
U	-	-	-	U	-	-	-
حُ	بِر	از	حُد	نَ	دَا	رَم	چُن
س	پِن	دز	بِی	ق	رَا	رِی	هَا
U	-	-	-	U	-	-	-

۷۹ گزینہ ۴ هجای کوتاه در این مصراع:

ب / کُ / ز / ز / ک / ن / د / م / (۸ هجای کوتاه)
هجای کوتاه سایر مصراع‌ها:

گزینہ «۱»: بَ / حُ / فِ / اَ / مِ / (۵ مورد)

گزینہ «۲»: غُ / مِ / لِ / نِ / اَ / گِ / نِ / (۷ مورد)

گزینہ «۳»: سُ / حُ / بِ / کِ / چُ / اَ / رِ / (۷ مورد)

۸۰ گزینہ ۳ ابیات صورت سوال از شاهنامه انتخاب شده‌اند. قالب شعر، مثنوی است. تشریح گزینہ‌های دیگر:

گزینہ «۲»: چون باد، رفتن: تشبیه از نوع حسی

گزینہ «۴»: به خورشید بر: استفاده از دو نشانه برای یک متمم

۸۱ گزینہ ۴ در بیت گزینہ «۴» سه بار حذف همزه صورت گرفته است:

دلبندم آن: دلبندمان // منظور چشم آرام دل: منظور چشم‌ارام دل // ببرد آرام را: ببرد آرام را
حذف همزه در سایر ابیات:

گزینہ «۱»: دو بار (می‌زنند این: می‌زنندین) / (بوده است: بودست)

گزینہ «۲»: دو بار (می‌کنیم آن: می‌کنیمان) / (چنین اصنام را: چنینصنام را)

گزینہ «۳»: یک بار (این اقدام را: اینقدام را)

۸۲ گزینہ ۲ تکرار واج «ر»: ۹ بار

تکرار واج «ز»: ۸ بار

۸۳ گزینہ ۲ آرایه‌های بیت:

جناس: ساروان، ساروان، کاروان / سجع: ساروان، کاروان، روان

واج آرایه: «ر»، «واو»

استعاره: سرو روان / کنایه: روانم می‌رود (مردن)

۸۴ گزینہ ۳ هجای کشیده: درد، درد، درد، هند (۴ هجا)

تشریح گزینہ‌های دیگر:

گزینہ «۱»: هجای کشیده: دوست، نیست، دوست، رست (۴ هجا)

گزینہ «۲»: هجای کشیده: دست، عقل، عقل، رفت، واب (۵ هجا)

گزینہ «۴»: هجای کشیده: خلق، چند، بار، چند (۴ هجا)

۸۵ گزینہ ۴ بیت دوم برفریفته نشدن بر مادیات و بیت سوم بر آماده شدن برای مرگ تأکید دارد.

۸۶ گزینہ ۲ بیت «الف، عاشقانه است و از حال و هوای عاشق و معشوق می‌گوید. (غنایی)

بیت «ب»، گله‌عاشق از معشوق است. (غنایی)

بیت «ث»، از جایگاه معشوق در دل عاشق می‌گوید. (غنایی)

بیت «ج»، از برتری چهره معشوق نسبت به حوران بهشتی می‌گوید. (غنایی)

۸۷ گزینہ ۲ فعل «نخواهم کرد» کاربرد تاریخی محض نیست و امروزه نیز استفاده می‌شود.

۸۸ گزینہ ۴ «روی در هم کشیدن» کنایه است و «شنیدم که ...» بیانگر روایی بودن شعر است. آمدن «فرو ریختند و همی گفت و برون آمد» کاربردهای دستور تاریخی هستند.

۸۹ گزینہ ۳ ابیات به عدم خبرچینی اشاره دارند نه دشمن‌ستیزی.

«نیارست»، واژه کهن، «صفا و قفا» جناس و «خמוש» کنایه از «سکوت کردن» و حذف «است» بعد از «نداسته بهتر».

۹۰ گزینہ ۳ بیت دوم به ناتوانی افراد جوان در جنگ اشاره دارد.

مصراع دوم بیت‌های اول و دوم کنایه دارد. «به زیر خم کمند آوردن» و «از هول بگسلد پیوند».

بیت سوم میان واژگان مسأله، شرع و دانشمند و (عالم دینی)، شبکه معنایی به کار رفته است.
«گران» نیز در معنای «با اهمیت و مهم» است.

۹۱ گزینه ۱ واژه‌های «باده» و «خون» هر کدام دو بار آمده‌اند.

توجه: «باز» در بیت سوم در دو معنا به کار رفته است و در این مواقع آرایه جناس تام است نه آرایه تکرار
در گزینه ۴ نیز «است» ردیف است و آرایه تکرار محسوب نمی‌شود.

۹۲ گزینه ۳ در وزن شعر گزینه ۳ از ارکان «مفتعلن مفتعلن فاعلن» استفاده شده است که قرار گرفتن این ارکان در کنار هم وزنی ضربی و شاد ایجاد می‌کند. در حالیکه شاعر از محنت و غم، سخن رانده است.

گزینه ۱: محتوا غمناک و آهنگ کلام آرام: هماهنگ

گزینه ۲: محتوا عاشقانه و آهنگ نسبتاً شاد: هماهنگ

گزینه ۴: مفهوم و محتوا عاشقانه غمگین و وزن نسبتاً آرام

۹۳ گزینه ۲ گزینه ۱ و ۴ هم وزن هستند و وزنی شاد و طرب‌انگیز دارند.

گزینه ۳ نیز وزنی ضربی و شاد دارد.

گزینه ۲ نیز در اصل جزء اوزان ضربی و شاد است ولی از گزینه‌های دیگر کم‌تر است.

۹۴ گزینه ۱ «چشم بستن» و «گشای چشم» می‌توانند کنایه باشند.

تشبیه جهان به خواب

تناسب خواب و چشم

تکرار چشم، این، خواب

واج آرایی حرف «خ»، البته واج آرایی ضعیف است.

۹۵ گزینه ۳ بررسی همه گزینه‌ها: گزینه ۱ بی توجهی به امور دنیوی و شوق وصل به دریای معنویات در ادبیات عرفانی است.

در گزینه ۲ مفهوم «پیر» به معنی «راهنما» و «مرشد» بن‌مایه عرفانی دارد.

گزینه ۳ مفهوم نکوهش صدای گوش خراش در رده ادبیات عرفانی نمی‌گنجد.

گزینه ۴ عبارت «عشق که مایه معجزات و کرامات است» در رده عرفانی می‌گنجد.

۹۶ گزینه ۴ بررسی همه گزینه‌ها:

گزینه ۱: در این داستان بحث حيله گری روباه مورد تأکید نیست بلکه توجه به بُعد روحانی مورد توجه است.

گزینه ۲: در این داستان هیچ نکته اجتماعی وجود ندارد.

گزینه ۳: سادگی زبان و بیان داستان، به تأثیر گذاری بر گروه بیشتری از مخاطبان تأکید دارد.

گزینه ۴: «دل» در این داستان نماد بُعد معنوی انسان و «گوش و زبان و دندان» نماد بُعد مادی انسان است که هر دو ساحت مادی و معنوی را دربرمی‌گیرد.

۹۷ گزینه ۲ بررسی همه گزینه‌ها:

گزینه ۱: «چور استاد» یا همان تربیت همراه با تنبیه را از مهر پدر بهتر دانسته است.

گزینه ۲: دقیقاً مفهوم مقابل بیت سؤال است، چون تأثیر تربیت (صیقل) را بر «انسان بدگهر» (آهن) بی‌تأثیر می‌داند. در صورتی که در بیت سؤال تشویق و تربیت را بسیار مؤثر می‌داند؛ حتی در موقع پشیمانی.

گزینه ۳: «چوب تر» (انسان نیک‌سرشت) را می‌توان به راحتی خم کرد و قابل انعطاف و تغییر است؛ اما «چوب خشک» (انسان بدگهر) را هیچ تغییری جز سوزاندن نمی‌توان داد.

گزینه ۴: تأثیر همنشین خوب برای انسان مانند تأثیر تربیت است.

۹۸ گزینه ۲ مفهوم گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ با بیت سؤال تناسب دارد و همگی بر این موضوع تأکید دارند که انسان عاقبت سرانجام گفتار و کردار خود را می‌بیند.

مفهوم گزینه ۲: عصبانیت، دین و تقوی و انسانیت را از بین می‌برد.

۹۹ گزینه ۳ در گزینه ۳ بر مفهوم بخشندگی حتی از مال اندک خود تأکید شده است.

۱۰۰ گزینه ۴ واژه «روی» در این گزینه معنای یکسانی ندارد بنابراین واژه آرایی ندارد اما در گزینه‌های دیگر به ترتیب: خاک / عشق / یار واژه آرایی دارند.

روی در مصراع اول چهره و در مصراع دوم فلز روی است.

۱۰۱ گزینه ۱ عبارت گزینه ۱ (۱) جزو نثر دوره سامانی است و عبارات گزینه‌های (۲)، (۳) و (۴) به سبک مصنوع نگارش یافته‌اند.

از ویژگی‌های نثر مصنوع، آوردن آرایه‌های ادبی فراوان، امثال و اشعار گوناگون از عربی و فارسی و اصطلاحات علمی است.

۱۰۲ گزینه ۴ ویژگی اصلی نثر خواجه عبدالله، به کارگیری سجع‌های ساده است. عبارات گزینه‌های (۱) و (۲) فاقد سجع هستند؛ در عبارت گزینه (۳) که از تاریخ بیهقی انتخاب شده است، برخی واژه‌های هم‌آهنگ به چشم می‌خورند اما این هم‌آهنگی کلمات، به عنوان یک آرایه ملموس به چشم نمی‌آید و زایدۀ سیاق متن است، همچنین طولانی بودن جمله در این

عبارت ویژگی نثر دوره سلجوقی و غزنوی است؛ اما در گزینه (۴) سجع به عنوان اصلی‌ترین آرایه سخن خودنمایی می‌کند.

۱۰۳ گزینه ۲ مفهوم مشترک آیات مرتبط: سپری شدن ایام خوب زندگی و از عزت به ذلت رسیدن

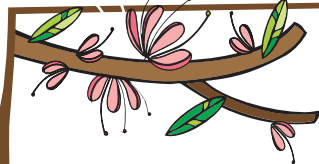
مفهوم بیت گزینه (۲): شکست در زندگی موجب پیروزی و سربلندی است.

۱۰۴ گزینه ۴ موارد «الف» و «ث» درست هستند.

موارد نادرست:

ب) موضوع قابل توجه در شعر نیمه دوم قرن ششم، علاقه‌مندی شاعران به سرودن غزل‌های لطیف و زیباست.

پ) شعر حکمی و اندرزی در دوره سلجوقیان به پختگی رسید.

ت) ناصر خسرو، شیوه کابی مروزی را در آوردن موعظه و نصیحت در قصیده ادامه دارد.

۱۵۵ گزینه ۲ مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های ۱، ۳ و ۴، این است که تواضع و فروتنی موجب سربلندی و ارزشمندی است.

مفهوم بیت گزینه ۲: با مدارا و نرمی می‌توان بر دشمن غلبه کرد.

۱۵۶ گزینه ۳ گزینه ۱: تقطیع درست مصراع: سر / مَس / ت / ک / اسی / با / شد / کو / خُد / خ / ب / رَش / اَب / و د

گزینه ۲: تقطیع درست مصراع: با / زِبِّ / د / ل / دِ / ا / دِ / و / ا / نِ / زَن / جِ / ا / ر / ه / ا / مِ / ا / بَر / ا / رَد

گزینه ۴: تقطیع درست مصراع: چُن / تِ / ا / ر / ه / ا / مِ / ا / بَر / ا / رَد / ا / ز / قُ / ا / سِ / ت / ا / مِ / ج / ا / ن م

۱۵۷ گزینه ۲ ای شه شطرنج فلک مات مرا برد تو را / ای ملک آن تخت تو را تختت این نرد مرا

ای	ش	ه	نَط	زَن	ج	ف	لَک	م	ا	ت	م	ر	ا	بُر	د	ث	ر
-	U	U	-	-	U	U	-	U	U	-	U	U	-	-	U	U	-
ای	م	ل	کَاف	تَخ	ت	ث	ر	ت	ی	ت	ی	اِیْن	نُر	د	م	ر	ا
-	U	U	-	-	U	U	-	U	U	-	U	U	-	-	U	U	-
مُفْتَعِلُنْ				مُفْتَعِلُنْ				مُفْتَعِلُنْ				مُفْتَعِلُنْ					

وزن گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: از کرم ت من به ناز می‌نگرم در بقا / کی بفریبد شها دولت فانی مرا «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن»

گزینه ۳: بنگر که از شمشیر شه در قهرمان خون می‌چکد / آخر چه گستاخی است این والله خطا و الله خطا «مستفعلن مُستفعلن مُستفعلن مُستفعلن»

گزینه ۴: بگو شکر فروش شکرین را / که تا رونق دهد بازارمان «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن»

* هر چهار بیت از دیوان غزلیات شمس است.

۱۵۸ گزینه ۲

چ	ص	ح	ب	د	ل	ی	ا	ه	ل	ا	س	ر	ن	د	ی	م
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-
فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ

وزن گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: فَعُولُنْ فَعُولُنْ فَعُولُنْ فَعُل ← -U | - - | - - | - - | -U

گزینه ۳: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن ← -U | - - - | - - - | - - - | -U

گزینه ۴: فَعُولُنْ فَعُولُنْ فَعُولُنْ فَعُولُنْ ← -U | - -U | - -U | - -U

۱۵۹ گزینه ۳ وزن این بیت می‌شود ←

فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ
-U	-U	-U	-U

ب	ک	ر	د	ا	ر	ن	ک	و	ر	و	ا	ه	ف	ز	ا	ی
U	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	U	-	-	U
ب	گ	ف	ت	ا	ر	ف	خ	د	د	د	ل	ه	ر	ب	ا	ی
U	-	-	U	-	U	-	-	U	-	-	U	-	U	-	-	U

وزن ابیات دیگر یعنی گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ می‌شود:

فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُولُنْ	فَعُلْ
-U	-U	-U	-U

این گزینه‌ها نسبت به گزینه ۳ در رکن آخر یک هجای بلند کمتر دارند.

۱۱۰ گزینه ۲ آثاری که به زبان پهلوی نوشته شده‌اند، بیشتر آثار دین زردشتی را در بردارد، البته اصل آثار از بین رفته اما ترجمه عربی آن‌ها در دسترس است. آثاری چون کلیله

و دمنه، هزار و یک شب، یادگار زریران، به این زبان نیست.

۱۱۱ گزینه ۲ در این گزینه بازده مصوت به کار رفته است.

در گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: ۱۱ مصوت
گزینه ۳: ۱۳ صامت
گزینه ۴: ۱۴ صامت

۱۱۲ گزینه ۱ نثر گزینه ۱ مربوط به دوره سامانی است با ویژگی‌هایی چون: ایجاز و اختصار در لفظ و معنا، تکرار فعل یا اسم، کوتاهی جملات، بهره‌گیری کمتر از لغات عربی اما در سایر گزینه‌ها که مربوط به دوره غزنوی و سلجوقی است ویژگی‌هایی همچون: اطناب، تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث، حذف افعال به قرینه، کاربرد بیشتر لغات عربی؛ دیده می‌شود.

۱۱۳ گزینه ۱ در گزینه ۱ به ناتوانی عقل اشاره شده است؛ حال آن‌که ستایش خرد از ویژگی‌های سبک خراسانی است.

۱۱۴ گزینه ۴ در بیت (ج) تیر غمزه تشبیه دارد. در بیت (الف) واژه «گشته» تکرار شده است. در بیت (د) «پای بند» کنایه است و در بیت (ب) «نرقصد و نیند» سجع دارند. توجه: در بیت (الف) نیز تشبیه دیده می‌شود؛ اما اگر تشبیه را به این بیت اختصاص بدهیم در بیت (ج) واژه آرایی با تکرار دیده نمی‌شود.

۱۱۵ گزینه ۴ واژه‌های سجع در مورد الف: شقاوت - سعادت ← متوازی

واژه‌های سجع در مورد ب: خرم‌تر - منظم‌تر ← مطرف

واژه‌های سجع در مورد پ: بی‌تعذر - بی‌تحرز ← متوازن

واژه‌های سجع در مورد ت: نامرغوب - نامحبوب ← متوازی

توجه شود در مورد (پ) بین واژگان ملاطفت و معاشرت نیز سجع متوازی وجود دارد که نباید لحاظ شود و آخرین سجع عبارت مدنظر است. توجه: دو واژه بی‌تعذر و بی‌تحرز شباهت زیادی به سجع متوازی دارند، اما چون حروف پایانی متفاوت است، سجع متوازن هستند.

۱۱۶ گزینه ۱ همان‌طور که مشاهده می‌شود در این گزینه واژگان عربی زیادی (اهل - ثواب - معنی - عقاب - تعالی - جنت - نار) وجود دارد و در سایر گزینه‌ها لغات عربی در حداقل خود است.

۱۱۷ گزینه ۳ سجع‌های به کار رفته در عبارات:

الف - سجع مطرف بین واژگان نگروند، نهند

ب - سجع متوازی بین واژگان رفته، گفته

پ - سجع مطرف بین واژگان گرفتار، گفتار

ت - سجع متوازن بین واژگان متین، کریم

ث - سجع متوازی بین واژگان دوست‌پسند، شهرپسند

توجه داشته باشید که صورت سوال مواردی را خواسته است که به ترتیب سجع‌های مطرف، متوازی و متوازن باشد. در چهار حالت (الف - ب - ت)، (الف - ت - پ)، (پ - ب - ت) و (پ - ت - ت) به این ترتیب است که مورد آخر یعنی ترتیب پ - ت - ت در گزینه ۳ دیده می‌شود.

۱۱۸ گزینه ۲ فضای حاکم بر بیت دوم فضای غم و اندوه است، در حالی‌که در سه بیت دیگر مفهوم شادی نمایان است.

۱۱۹ گزینه ۲ گزینه «۲»: قید: دایم ← صامت + مصوت بلند + صامت + مصوت کوتاه + صامت / همانا ← صامت + مصوت بلند + صامت + مصوت بلند + مصوت بلند تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قید: یکسر ← صامت + مصوت کوتاه + صامت + صامت + مصوت کوتاه + صامت

گزینه «۳»: قید: هرگز ← صامت + مصوت کوتاه + صامت + صامت + مصوت کوتاه + صامت

گزینه «۴»: قید: امروز ← صامت + مصوت کوتاه + صامت + صامت + مصوت بلند + صامت / فردا ← صامت + مصوت کوتاه + صامت + صامت + مصوت بلند

۱۲۰ گزینه ۱ در گزینه «۱» نوا (سامان، ساز و برگ) با نوا (نغمه) جناس همسان دارد و جناس همسان قافیۀ شعر است نه ردیف. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: بر، در = قافیه / انداخته = ردیف

گزینه «۳»: در، بر = قافیه / محرومی، قیومی = قافیۀ دوم. بیت ذوقافیتین است. آ = بن مضارع از مصدر آمدن که به شکل فعل امر در شعر به کار رفته و ردیف شعر است.

گزینه «۴»: بیگانه، خانه = قافیه / را گم کرده‌ام = ردیف

۱۲۱ گزینه ۳ در جمله «و از آن برای دلخستگانت اندوهی فراهم است»، «فراهم» قافیه و مسند به‌شمار می‌رود. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قید است و قافیه نیست.

گزینه «۲»: مفعول است، ضمن این‌که قافیه هم نیست.

گزینه «۴»: فعل جمله به‌شمار می‌رود و نقشی ندارد.

۱۲۲ گزینه ۲ در گزینه (۲) واژگان غیرفارسی عربی بسیار دیده می‌شود و این ویژگی سبک عراقی است. «کلنگ» در گزینه (۱) نام پرنده‌ای است. این ویژگی (کاربرد واژگان در معنای قدیم) از ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی است. در گزینه (۳) «به ... اندر» یعنی آمدن دو حرف اضافه برای یک متمم از ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی است. در گزینه (۴) نیز نوع تشبیه (حسی به حسی: مشبه حسی و مشبه به حسی) از ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی است. همچنین «گویی» از ادات تشبیه‌های رایج در سبک خراسانی است.

۱۲۳ گزینه ۲ ه ا ت ف غ ی ب ن د ا د ا ک آ ر ی ب ک ک ن د واج «ء» در هجای «آ» حذف نمی‌شود.

۱۲۴ گزینه ۲ نثر گزینه ۲ مربوط به دوره سامانی است.

در گزینه ۱ کثرت واژگان غیرفارسی و تلمیح، در گزینه ۳ وجود واژگان عربی و در گزینه ۴ نیز وجود واژگان ترکی مغولی (غیرفارسی) نشانه سبک غزنوی و سلجوقی است.

۱۲۵- گزینه ۴ تقطیع صحیح گزینه‌های دیگر:

۱- ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی: UU - UU - UU - UU - U - -

۲- زنجیر زلفش هر طرف دیوانه وارم می‌کشد: U - - - U - - - U - - - U - - -

۳- گرچه من خود ز عدم خرم و خندان زادم: UU - UU - U - - - -

۱۲۶- گزینه ۴ البته موارد الف و پ تماماً نادرست نیستند و صورت سوال ایراد دارد. (در واقع هیچ مورد تماماً نادرست نیست).

در مورد الف عبارت «سبک دوره غزنوی بینابین است» نادرست است؛ زیرا سبک سلجوقی بینابین است. همچنین در مورد پ «آذربایجان» نادرست است زیرا جزء خراسان بزرگ نبوده است.

۱۲۷- گزینه ۳ در گزینه ۳ همزه «آ» حذف می‌شود و به صورت «آز بر یا را مد ای» خوانده می‌شود.

۱۲۸- گزینه ۱ شده - افتاده: سجع مطرف / بردی - کردی: سجع متوازی / علتی - زلتی: سجع متوازی / گردانیدن - بردن: سجع مطرف

۱۲۹- گزینه ۴ بیت «ب» تشبیه: چون گلنار

بیت «ت»: موازنه دارد.

بیت «الف»: جناس: تیر (اول) ابزار جنگ، تیر (دوم): یکی از ماه‌ها

بیت «ث»: اشتقاق: برگشایم - بگشایند

بیت «پ»: کنایه: «آب از سر گذشتن»

۱۳۰- گزینه ۳ در گزینه سوم خط عروضی صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «دریای جمالِ تُو چُن موج زَنَد ناگه»

گزینه ۲: «همی رَد چَش مَ کان نَر گَس بِ سوی گُلِ کِ خندانِ»

گزینه ۴: «بِ گِرد چرخِ استارِ چُ مشتاقانِ آوارِ»

۱۳۱- گزینه ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «شاهنامه ابومنصوری» در حدود سال ۳۴۶ قمری نوشته شد.

گزینه ۲: «بهار شش سبک و دوره برای شعر فارسی قائل است. (خراسانی، عراقی، هندی، بازگشت، مشروطه و معاصر).

گزینه ۳: حذف افعال به قرینه و تمثیل و استشهد به آیات، احادیث و اشعار عرب از ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی است که کتاب «التفهیم» مربوط به این دوره نیست و به نثر دوره سامانی تعلق دارد.

۱۳۲- گزینه ۲ قاعده ۱، «الف (ازدها و بلا) / د (دریا و بالا)

قاعده ۲، «ب (فرهنگ و اورنگ) / ج (تیو و غریو) / هـ (راست و خواست)

۱۳۳- گزینه ۲ عبارت «الف»: رانده - مانده: سجع متوازی

عبارت «ت»: طریقت - شریعت: سجع متوازی

عبارت «ث»: غفلت - مثبت، ورزد - گردد: سجع متوازی

بررسی سایر عبارات:

عبارت «ب»: خار - خال: سجع متوازن

عبارت «پ»: نمود - فرمود: سجع مطرف

عبارت «ج»: کمال - دوام: سجع متوازن

۱۳۴- گزینه ۲ در ابیات «ب»، «ت»، «ث» و «ج» هیچ‌گونه جناسی به کار نرفته است.

جناس در سایر ابیات:

بیت «الف»: نهان و شهان - جان و جهان - جهان و نهان - ما و را: جناس ناهمسان

بیت «پ»: دستان (قوی: صفت رستم)، دستان (مکر و حيله): جناس همسان، ما و را: جناس ناهمسان

بیت «ج»: میر و شیر: جناس ناهمسان

۱۳۵- گزینه ۳ نثر به کار رفته در موارد «الف - ب - ت» فنی است.

نثر موارد «پ - ث» موزون است.

۱۳۶- گزینه ۱ در دو مورد ردیف درست آمده است.

مورد الف: «مستان» با دو معنای متفاوت به کار رفته است.

مورد ب: «تو باز آمدم» ردیف است.

مورد پ: «بیم» جزء حروف‌الحاقی قافیه است.

مورد ت: «راست» ردیف است در موارد دیگر. حروف یا کلمات مشخص شده قافیه هستند.

مورد ث: «جوی» با دو معنای متفاوت به کار رفته است و می‌دانیم که اگر کلماتی عیناً تکرار شده‌اند ولی با دو معنای متفاوت به کار رفته‌اند قافیه‌اند.

۱۳۷- گزینه ۱ در گزینه ۱ «ا» همه واژه‌ها معنای حقیقی خود را دارند؛ به عبارت دیگر هیچ آرایه ادبی در آن به چشم نمی‌خورد.

اما در گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: استعاره: گردون ← آسمان

گزینه ۳: استعاره: ماه ← زیبارو / کنایه ← دست از جان فشاندن

ذ | رو | دت | ف | رس | تم | ک | در | خا | ط | ری
 - | U | - | - | U | - | - | U | - | - | U | -

گزینه ۴

ب | زن | دا | ز | بی | خی | ک | خا | را | و | زد
 - | U | - | - | U | - | - | U | - | - | U | -

۱۴۹ گزینه ۳ در این مصراع ۳ هجای کشیده در کلمات «خار - زار - بار» دیده می‌شود و در گزینه‌های دیگر ۲ هجای کشیده وجود دارد.
 مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

شُد | خار | ها | گل | زار | ها | از | عش | ق | رو | بیت | یار | ها
 - | U | - | - | U | - | - | U | - | - | U | -

۱۵۰ گزینه ۴ این بیت متعلق به سبک پس از خراسانی یعنی عراقی است که عشق آسمانی و مفاهیم انتزاعی در توضیحات و تشبیهات دیده می‌شوند. در گزینه‌های ۱ و ۲ وجود ویژگی سبکی، آوردن دو حرف اضافه برای یک متمم و در گزینه ۳ هم توصیفات ساده و تشبیهات عینی از ویژگی‌های بارز سبک خراسانی است.

۱۵۱ گزینه ۱ قافیه بیت گزینه ۱ «کلمات «روایتی - غایتی» است، در این گزینه تنها حرف الحاقی «ی» است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: قافیه‌ها: نچشیدیم - ندیدیم ← حروف اصلی «ید» - حروف الحاقی «یم» ← مصوت + صامت
 گزینه ۳: قافیه‌ها: بچینم - بینم ← حروف اصلی «ین» - حروف الحاقی «یم» ← مصوت کوتاه + صامت
 گزینه ۴: قافیه‌ها: تدبیرم - گیرم ← حروف اصلی «یر» - حروف الحاقی «یم» ← مصوت کوتاه + صامت
 ۱۵۲ گزینه ۲ در این گزینه تنها یک جناس افزایشی به کار رفته است (مهر - مهره).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: رستم - رستم (جناس ناقص حرکتی) / رستم - رسته (جناس اشتقاق)
 گزینه ۳: گل - گل (جناس ناقص اختلافی) / خار - خار (جناس ناقص افزایشی)
 گزینه ۴: بال - بال (جناس ناقص افزایشی) / پر - پر (جناس ناقص حرکتی)

۱۵۳ گزینه ۳ در این گزینه تنها «بنمای - بگشای» قافیه هستند؛ چون در «دری - رهی» اگر (ی) که حرف الحاقی است را کنار بگذاریم، «در - ره» می‌ماند که هیچ حرف مشترکی با هم ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «وفا - هوا» / «یار - کار»
 گزینه ۲: «خورشید - جمشید» / «گرم - نرم»
 گزینه ۴: «پرخون - بیرون» / «شوی - روی»

۱۵۴ گزینه ۳ در بیت موارد «ب» و «پ» قافیه میانی وجود ندارد. در بیت «ب» قافیه بین «بگردان - جان» با حروف «ان» است و «ساقیا» ردیف محسوب می‌شود و در بیت «پ» قافیه بین «مردنا - فسردها» با حروف «انا» می‌باشد.

قافیه‌های میانی موارد دیگر:

مورد «الف» ← «دلدار - اسرار - دیدار - بازار»
 مورد «ت» ← «یارا - ما - بنما - بالا» با حرف «ا»

۱۵۵ گزینه ۱ در میان این ابیات قاعده قافیه‌های موارد «ب» و «ت» درست نوشته شده است. صورت صحیح گزینه‌های «الف» «پ» «ت»:

الف) کلمات قافیه: بار - عیار (حروف اصلی: ار) ← قاعده ۲ - ردیف: بیا
 پ) کلمات قافیه: دولت - ظلمت (حروف اصلی: ت) ← قاعده ۲ - ردیف: ها
 ت) کلمات قافیه: شیدا - یکتا (حروف اصلی: ا) ← قاعده ۱ - حروف الحاقی: بی

گزینه ۱ ۱۵۶

- U - U - UU - - U - U - UU -
 - U - U - U - - U - U - UU -

۱۵۷ گزینه ۴ جناس: سنگ - سگ / تضاد: بسته - گشاده / کنایه: سنگ را بسته‌اند (وسیله دفاع را از انسان گرفته‌اند.) / سجع: نثر، مسجع است برای مثال: بر کنند و در کنند، بدید و بشنید و بخنید، بسته و گشاده

۱۵۸ گزینه ۴ نرود و نیاید: سجع

«پای تغابن از گل بر نیاید»: کنایه از جبران نشدن ضرر و زیان
 پای تغابن: اضافه استعاری
 تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: واژگان غیرفارسی متن: حسرت، تغابن، وارث
 گزینه ۲: جناس: دل، گل

گزینه ۳: تاجری که بدون توجه به حوادث دریا، کلابش را به کشتی می‌سپارد یا وارثی که با افراد لالابالی بی ثروت مصاحبت می‌کند، متحمل زیان می‌شود؛ چون آینده‌نگری نداشته است.

۱۵۹ گزینه ۳ عمر: استعاره از اسبی که عنان دارد. / عنان گسسته: کنایه از با سرعت رفتن / سوار عمر: اضافه تشبیهی

۱۶۰ گزینه ۱ الف) ترصیع در متن وجود ندارد. / سجع: برآرند و نیارند، برنیاید و افتد / تضاد: بی هنر، هنرمند

ب) «نیارند» فعل از مصدر «یارستن» است و «هرآینه» نیز کهن است.

پ) مضارع التزامی: بینند.

ت) عبارت «سگان بازاری سگ صید را مشغله برآرند و پیش آمدن نیارند» تمثیل است؛ ولی برای بیان حسادت بی هنران نسبت به هنرمندان به کار رفته است.

ث) در پوستین افتادن: کنایه از غیبت کردن / کوتاه دست: کنایه از ناتوان

۱۶۱ گزینه ۴ در بیت گزینه ۴، کاربرد دستور تاریخی یافت نمی شود.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: «نمی یارست» و «کم انگاشت»

گزینه ۲: «نه» حرف منفی سازی است که از فعل جدا شده است.

گزینه ۳: «شد» در معنای «رفت»، «زیاد» (فعل دعایی) و «ب» تأکید بر سر فعل (برفت)

۱۶۲ گزینه ۱ ویژگی مذکور در گزینه ۱، در متن وجود ندارد.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۲: جملات متن، کوتاه اند و واژه های «که»، «تو»، «من» و «اقربا» در متن تکرار شده اند.

گزینه ۳: بخواند: خواند / تنها واژه های «معتبر»، «تعبیر»، «اقربا» و «جمله» عربی هستند.

گزینه ۴: همه دندان های او بیرون افتادی به یک بار: همه دندان های او به یک بار بیرون افتادی.

۱۶۳ گزینه ۲ «نکوکاری در حق دیگران» مفهوم مشترک شعر صورت سؤال و بیت گزینه ۲، است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: بیان غمگین بودن شاعر

گزینه ۳: توصیه به ثمربخش بودن و نگویش بی بری

گزینه ۴: مردم پست روزگار، اگر نعمت یابند، باری بر دل درویش هستند.

۱۶۴ گزینه ۲ مفهوم بیت گزینه ۲، ترک تعلقات دنیوی برای رسیدن به آرامش اخروی است که از مفاهیم ذهنی رایج در عرفان اسلامی است و تناسبی با عبارت سوال ندارد. در

گزینه های دیگر سخن از اموری واقعی است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: توصیف عشق زمینی

گزینه ۳: توصیف قدرت ممدوح

گزینه ۴: توصیف بهار

۱۶۵ گزینه ۴ کلیله و دمنه به نثر مصنوع نگاشته شده است؛ در حالی که گزینه ۴ به سبک نثر موزون نزدیک تر است. اطناب و کاربرد بیشتر واژگان عربی که از ویژگی های نثر

مصنوع است در سه گزینه نخست دیده می شود.

۱۶۶ گزینه ۲ در بیت گزینه ۲، دو حرف اضافه برای یک متمم به کار نرفته است. (به رسم کیان، بر سرش تاج زر)

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: این بیت واژه عربی ندارد.

گزینه ۳: کلمه «شش» و «خوش» هر دو به صورت متفاوتی (شش - شش) تلفظ شده اند. (از هم قافیه بودن این کلمات می توان این نکته را دریافت.)

گزینه ۴: «نیوشنده» واژه ای کهن است.

۱۶۷ گزینه ۳ گزینه ۳: استعاره: ماه نیمروزی (استعاره از معشوق زیبارو) / جناس: خیز، ریز / تشبیه: کمند زلف

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: استعاره: ماه نیمروزی (استعاره از معشوق زیبارو)

گزینه ۲: استعاره: ماه نیمروزی (استعاره از معشوق زیبارو)، لعل (استعاره از لب آب)

گزینه ۴: استعاره: ماه نیمروزی (استعاره از معشوق زیبارو)

۱۶۸ گزینه ۳ مفهوم مشترک ابیات صورت سوال و بیت گزینه ۳ (۳) این است که علم باعث می شود انسان به ثروت دست یابد و ارزش علم از ثروت برتر است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: برتری علم دینی بر عقل و حس انسان

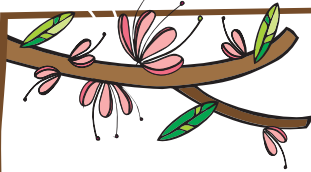
گزینه ۲: ارزش علم و بی ارزشی ثروت

گزینه ۴: بی ارزشی علم بی هنر

۱۶۹ گزینه ۳ بیت گزینه ۳ (۳) وزنی حماسی و موضوعی تعلیمی دارد.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: موضوعی تعلیمی و همخوان با وزن دارد.

گزینه (۲): موضوعی شاد و همخوان با وزن دارد.

گزینه (۴): موضوعی تعلیمی و همخوان با وزن دارد.

۱۷۰ گزینه ۱ استعاره: «لعل، استعاره از لب»

تشخیص: غنچه، پیراهن را قبا می‌کند.

کنایه: «پیراهن قبا کردن» کنایه از «پاره کردن و دریدن لباس»

مجاز: «دم» مجاز از «سخن» / «چمن» مجاز از «باغ»

۱۷۱ گزینه ۴ بیت گزینه (۴)، تشبیه ندارد. «نرگس» استعاره از «چشم» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): «روی» مثل روز و «موی» مثل شب

گزینه (۲): تشبیه «رخ» به دیبا و «لب» به قند

گزینه (۳): تشبیه «قد» به سرو

۱۷۲ گزینه ۱ الف سیل فنا (تشبیه)، بنیاد هستی برکند (کنایه)، کشتی نوح (تلمیح)

(ب) نتوانستن کشیدن (کنایه)، این بیت اشاره به آیه قرآن (إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ) ..... دارد. (تلمیح)

(پ) چنگ و چنگ (جناس) / چنگ در مصراع اول: مجاز از دست / در مصراع دوم: نوعی ساز

(ت) میان خطر جای بودن ندیدن (کنایه از فرار کردن)

(ث) تکرار «دزه» (واژه آرایه)

۱۷۳ گزینه ۴ واج آرایه: تکرار «ی» / واژه آرایه: ندارد. / رخ باز نمودن: کنایه از آشکار شدن.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «واج آرایه: «ه» / واژه آرایه «ما» / کنایه: ترش کردن (کنایه از «عصبانی شدن»)

گزینه ۲: «واج آرایه: «م» و «ه» / واژه آرایه «من» / کنایه: به باد رفتن (کنایه از «از دست دادن» / رفتن)

گزینه ۳: «واج آرایه: تکرار مصوت «ه» / واژه آرایه: تو / کنایه: گوی در خم چوگان شدن (کنایه از «روزگار بر وفق مراد شدن»)، مصرع دوم: کنایه از تسلط ممدوح بر کل گیتی.

۱۷۴ گزینه ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): فراوانی ترکیبات نو (زبانی) / استفاده از ترکیبات دشوار (ویژگی نثر: البته در شعر هم، زبان به سوی دشواری حرکت می‌کرد).

گزینه (۲): حذف افعال به قرینه (ویژگی نثر) / رواج داستان‌سرایی (ویژگی ادبی)

گزینه (۴): آوردن مترادف‌ها و توصیف‌های فراوان (ویژگی نثر) / رواج منظومه‌های داستانی (ویژگی ادبی).

۱۷۵ گزینه ۱ پدید و بدید = قافیه‌های اصلی / شد، خود = قافیه‌های دوم

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۲): نور، دور = قافیه / ای صنم = ردیف

گزینه (۳): خدادوست، آدمی‌پوست = واژه‌های قافیه / بود = ردیف

گزینه (۴): باری، کاری = واژه‌های قافیه / دگر است = ردیف

۱۷۶ گزینه ۲ مفهوم مشترک ابیات مرتبط: عشق معشوق، سختی‌های راه را هموار می‌کند.

مفهوم بیت گزینه (۲): ستایش تواضع و خاکساری در راه عشق.

۱۷۷ گزینه ۴ در سطح بیانی متن از دید مسائل علم بیان، یعنی تشبیه، استعاره، مجاز و کنایه بررسی می‌شود.

شهر: مجاز از مردم / آتش عشق: تشبیه / دریای غم: تشبیه / سوخته در آتش عشق: کنایه / غرقه دریای غم بودن: کنایه

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): «بوستان» می‌تواند استعاره از وجود رایحه‌انگیز معشوق باشد.

گزینه (۲): «خار»: استعاره از غم - «چو گل»: تشبیه - «صبح»: استعاره از وصال

گزینه (۳): «لب خندان قدح»: استعاره (تشخیص)

۱۷۸ گزینه ۲ در بیت «ب» صامت «س» پنج بار تکرار شده است. (واج آرایه)

مصوت «ه» نه بار در بیت «ج» تکرار شده است. (واج آرایه)

در بیت «د» صامت «ش» پنج بار تکرار شده است. (واج آرایه)

واژه‌های «درد» و «درمان» در بیت «الف» تکرار شده‌اند. (واژه آرایه)

واژه «اختیار» در بیت «و» عیناً تکرار شده است. (واژه آرایه)

توجه: واژه‌های «غریب» و «بالا» در بیت‌های (د - ه) عیناً تکرار شده‌اند؛ اما معانی متفاوتی دارند؛ پس جناس تام هستند: غریب (عجیب) و غریب (بیگانه) / بالا (قد) و بالا (بخش بلند هر چیز).

۱۷۹ گزینه ۲ مفهوم مشترک بین صورت سؤال و ابیات مرتبط: مدح و ستایش ممدوح و مخاطب و توصیف مبالغه‌آمیز جایگاه رفیع او

مفهوم بیت گزینه (۲): شاعر مدح و ستایش ممدوح را موجب ارزشمندی خود می‌داند.

۱۸۰ گزینه ۳ گزینه (۳): جناس: با و باد / سجیع: خواهی و سحرگاهی

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): «واج آرایه: تکرار صامت «ر» / فاقد ترصیع

گزینۀ ۲: فاقد سجع / جناس: کوه و کاه

گزینۀ ۴: فاقد اشتقاق / تکرار: «غمزه» و «ما»

۱۸۱ گزینۀ ۴ قلمرو زبانی:

کاربرد دو حرف اضافه برای یک متمم: به فتراک زین بر

کاربرد کهن فعل ماضی ساده: بیست (بست) - بیامد (آمد) - بیوشید (پوشید): (کاربرد فعل به شکل کهن)

کاربرد لغات کهن: باره (اسب)، فتراک، گبر

قلمرو ادبی:

استفاده از واج آرایبی صامت «ب»: در بیت اول؛ در بیت‌های دیگر نیز این آرایه دیده می‌شود.

تشبیه: بارهٔ پیل‌پیکر / جناس: لب (کناره) - لب (عضوی در صورت)، گبر - گبر / کنایه: لب پر از پند، دل پر از باد

۱۸۲ گزینۀ ۲ مفاهیم ذهنی شعر شاعران قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم، از قلمرو تعالیم کلی اخلاقی فراتر نمی‌رفت؛ بنابراین بیت گزینۀ ۲، که مفهومی عرفانی (فنا فی الله)

دارد، نمی‌تواند سرودهٔ شاعران این عصر باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینۀ ۱: کسی که درد نکشیده است، حال دردمند را نمی‌فهمد.

گزینۀ ۳: مرگ قدرتمندان و ناپایداری دنیا

گزینۀ ۴: نکوهش جهان ناپایدار

۱۸۳ گزینۀ ۲ استفادهٔ فراوان از آرایه‌های ادبی، کاربرد لغات مهجور، اطناب، کاربرد عبارت عربی در متن و استفاده از ترکیبات دشوار از ویژگی‌های نثر «کلیله و دمنه» است که در

عبارت گزینۀ ۲، یافت نمی‌شود.

۱۸۴ گزینۀ ۳ در عبارت صورت سؤال واژه‌های «آشنا» و «جدا» به واسطهٔ یکسان بودن واج پایانی «ا»، سجع مطرف دارند و در ادامهٔ عبارت واژه‌های «شیدا» و «پیدا» به دلیل تساوی

وزن و حرف پایانی «دا»، سجع متوازی را تشکیل داده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

الف) «نگیرد» و «نپذیرد»: سجع مطرف

ب) «زبان» و «جان»: سجع مطرف

ج) «مال» و «سال»: سجع متوازی

د) «عزیز» و «ذلیل»: سجع متوازن

۱۸۵ گزینۀ ۳ تشبیه: بیابان جنون / در این بیت جناس وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینۀ ۱: «پست» و «است» جناس ناهمسان اختلافی / «دریادلان»، تشبیه است. (تشبیه دل به دریا)

گزینۀ ۲: «شما» و «ما» جناس ناهمسان افزایش / واج آرایبی: تکرار مصوت «ا»

گزینۀ ۴: «آن» و «جان» جناس ناهمسان اختلافی / «بهشتی» و «بهشتی» جناس همسان

۱۸۶ گزینۀ ۱ بیت «ج»: تشبیه: کمند عنبرین / لبان شکرین

بیت «الف»: ترصیع: تقابل سجع‌های متوازی در دو مصراع پدیدآورندهٔ آرایه‌های ترصیع است.

بیت «د»: اشتقاق: گریست و گریه

بیت «ب»: تکرار: سود

۱۸۷ گزینۀ ۲ موازنه: تقابل سجع‌های متوازن و متوازی در دو مصراع، پدیدآورندهٔ آرایهٔ موازنه است. / جناس: نور و دور، عرش و فرش / تضاد: عرش و فرش

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینۀ ۱: جناس و تضاد ندارند.

گزینۀ ۳: موازنه ندارد.

گزینۀ ۴: تضاد ندارد.

۱۸۸ گزینۀ ۳ بهر و بر / بار و بر / بر و سر

آرایهٔ جناس در سایر گزینه‌ها:

گزینۀ ۱: کاه و کوه / زر و بر

گزینۀ ۲: می‌کشی و می‌کشی / بند و بنده

گزینۀ ۴: جام و جان / جان و آن

۱۸۹ گزینۀ ۴ واج آرایبی در مصوت «ا»، و صامت «د» و «ر» / جناس تام در کلمهٔ داغ: سوختگی / مه‌ری که روی غلام یا برده می‌زنند تا شناخته شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینۀ ۱: بیت فاقد ترصیع است.

گزینۀ ۲: بیت فاقد جناس است.

گزینۀ ۳: بیت فاقد تشبیه است.

۱۹۰- گزینه ۳ در بیت گزینه ۳، فردوسی به پادشاه بعد از تحمل رنج اشاره می‌کند و مضمون بیت اندوهناک و غمگین نیست، ولی در سایر ابیات مضمونی غم‌انگیز در قالب آهنگی طرب‌انگیز یا کوتاه به گوش مخاطب می‌رسد.

۱۹۱- گزینه ۴ خواب: «واو، واج نیست؛ زیرا خوانده نمی‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: سودا: س و و / د ا

گزینه ۲: غوغا: غ و و / غ ا

گزینه ۳: وعده: و ع و / د -

۱۹۲- گزینه ۲ مفهوم بیت گزینه ۲: توصیه به بی‌تعلقی و ستایش و ارستگی مفهوم مشترک سایر ابیات: ضرورت پرهیز از راحت‌طلبی و توصیه به استقبال از سختی‌های زندگی

۱۹۳- گزینه ۴ در مصراع گزینه ۴: یک هجای کشیده وجود دارد: دوست (U -)

گزینه ۱: برچند (U - / U -) / روز (U -)

گزینه ۲: خار (U -) / پای (U -) / دور (U -)

گزینه ۳: گاه (U -) / دلسوختگان (- / U / U -)

۱۹۴- گزینه ۴ مفهوم این بیت «شکایت دنیا» است از مفاهیم رایج در سبک خراسانی نیست. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: روح حماسه بر این بیت حاکم است.

گزینه ۲: شعر، واقع‌گرا و توصیفات آن محسوس و عینی است.

گزینه ۳: روح شادی و نشاط بر بیت حاکم است.

۱۹۵- گزینه ۴ سبک خراسانی بر حسب زمان، به سه سبک فرعی سامانی، غزنوی و سلجوقی تقسیم می‌شود. سبک دوره سلجوقی را باید بینابین نام نهاد، زیرا ویژگی‌های سبک عراقی نیز در آن به چشم می‌خورد. بنابراین این سبک حد فاصل سبک خراسانی و عراقی و دارای ویژگی‌های هر دو سبک است. در بیت گزینه ۴، نیز آوردن دو نشانه برای یک متمم (به خدمت بر) نشان از سبک خراسانی و استفاده از واژگان عربی (حسن‌الاستماع) و استشهاد به آیات قرآنی (او آذنی) بیانگر سبک عراقی می‌باشند. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: شعر مدحی است و کاملاً بر ویژگی‌های سبک خراسانی منطبق است.

گزینه ۲: استفاده از واژگان کهن، این بیت را به سبک خراسانی بسیار نزدیک کرده است.

گزینه ۳: استفاده فراوان از واژگان عربی و عبارات قرآنی، مبین سرایش این بیت طبق سبک عراقی است.

۱۹۶- گزینه ۳ مضامین عمده شعر سبک خراسانی، حماسه، مدح، اندرز و... است. شاعر در ابیات گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) به سرزنش مدح و شعر مدحی پرداخته است اما در بیت گزینه ۳ (از مدح رسول اکرم (ص) و خاندان او (ع) احساس خرسندی می‌نماید.

۱۹۷- گزینه ۲ در عبارت سؤال «حذف به قرینه»، «استشهاد به آیه» و «کاربرد واژگان عربی» مشهود است که از ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی (همانند نثر تاریخ بیهقی) می‌باشد.

«تاریخ بلعمی» و «التفهیم» از نثرهای دوره سامانی‌اند و «کشف‌الاسرار» از نمونه نثرهای موزون است.

۱۹۸- گزینه ۴ حذف افعال به قرینه و اطناب از ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی است. با توجه به استفاده از کلمات عربی بیشتر در گزینه ۴، این عبارت (که از تاریخ بیهقی انتخاب شده است)، مربوط به این سبک می‌باشد. سایر عبارات با توجه به ویژگی‌های ایجاز و اختصار در لفظ و معنا، کوتاهی جملات و بهره‌گیری کمتر از لغات عربی، به نثر دوره سامانی تعلق دارند (گزینه‌های ۱ تا ۳ به ترتیب از کتاب‌های شاهنامه ابومنصوری، تاریخ بلعمی و التفهیم انتخاب شده‌اند).

۱۹۹- گزینه ۱ مضمون «پند و اندرز»، هم از جمله مضامین عمده در سبک خراسانی است و هم در شعر سبک عراقی فراوان است. بیت گزینه ۱، در همین مضمون سروده شده است. ابیات دیگر گزینه‌ها به ترتیب در مضامین حماسه، مدح و هجو سروده شده‌اند.

۲۰۰- گزینه ۲ در عبارات گزینه‌های «۱، ۳ و ۴»، استفاده مکرر از واژه‌ها و عبارات عربی (مانند ماحضَر، تکلف، تنعم، ان شاء الله عز و جل، فأما و...) و نیز اطناب موجود در عبارت گزینه ۳، از ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی است؛ اما در عبارت گزینه ۲، که از کتاب «التفهیم» انتخاب شده است، واژه‌های عربی اندکند و لغات فارسی کهنه (مانند «ازیراک» و «اندر») به چشم می‌خورد که از ویژگی‌های نثر دوره سامانی است.

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۴۱	۲	۸۱	۴	۱۲۱	۳	۱۶۱	۴
۲	۲	۴۲	۳	۸۲	۲	۱۲۲	۲	۱۶۲	۱
۳	۲	۴۳	۲	۸۳	۲	۱۲۳	۲	۱۶۳	۲
۴	۲	۴۴	۴	۸۴	۳	۱۲۴	۲	۱۶۴	۲
۵	۲	۴۵	۴	۸۵	۴	۱۲۵	۴	۱۶۵	۴
۶	۴	۴۶	۳	۸۶	۲	۱۲۶	۴	۱۶۶	۲
۷	۳	۴۷	۱	۸۷	۲	۱۲۷	۳	۱۶۷	۳
۸	۲	۴۸	۳	۸۸	۴	۱۲۸	۱	۱۶۸	۳
۹	۳	۴۹	۲	۸۹	۳	۱۲۹	۴	۱۶۹	۳
۱۰	۱	۵۰	۳	۹۰	۳	۱۳۰	۳	۱۷۰	۱
۱۱	۱	۵۱	۳	۹۱	۱	۱۳۱	۴	۱۷۱	۴
۱۲	۳	۵۲	۲	۹۲	۳	۱۳۲	۲	۱۷۲	۱
۱۳	۴	۵۳	۴	۹۳	۲	۱۳۳	۲	۱۷۳	۴
۱۴	۲	۵۴	۲	۹۴	۱	۱۳۴	۲	۱۷۴	۳
۱۵	۴	۵۵	۳	۹۵	۳	۱۳۵	۳	۱۷۵	۱
۱۶	۴	۵۶	۱	۹۶	۴	۱۳۶	۱	۱۷۶	۲
۱۷	۴	۵۷	۲	۹۷	۲	۱۳۷	۱	۱۷۷	۴
۱۸	۲	۵۸	۴	۹۸	۲	۱۳۸	۲	۱۷۸	۲
۱۹	۴	۵۹	۴	۹۹	۳	۱۳۹	۲	۱۷۹	۲
۲۰	۲	۶۰	۴	۱۰۰	۴	۱۴۰	۳	۱۸۰	۳
۲۱	۲	۶۱	۲	۱۰۱	۱	۱۴۱	۴	۱۸۱	۴
۲۲	۳	۶۲	۲	۱۰۲	۴	۱۴۲	۲	۱۸۲	۲
۲۳	۴	۶۳	۴	۱۰۳	۲	۱۴۳	۲	۱۸۳	۲
۲۴	۲	۶۴	۳	۱۰۴	۴	۱۴۴	۴	۱۸۴	۳
۲۵	۱	۶۵	۲	۱۰۵	۲	۱۴۵	۳	۱۸۵	۳
۲۶	۱	۶۶	۴	۱۰۶	۳	۱۴۶	۲	۱۸۶	۱
۲۷	۳	۶۷	۳	۱۰۷	۲	۱۴۷	۲	۱۸۷	۲
۲۸	۱	۶۸	۳	۱۰۸	۲	۱۴۸	۲	۱۸۸	۳
۲۹	۴	۶۹	۱	۱۰۹	۳	۱۴۹	۳	۱۸۹	۴
۳۰	۳	۷۰	۳	۱۱۰	۲	۱۵۰	۴	۱۹۰	۳
۳۱	۱	۷۱	۳	۱۱۱	۲	۱۵۱	۱	۱۹۱	۴
۳۲	۴	۷۲	۳	۱۱۲	۱	۱۵۲	۲	۱۹۲	۲
۳۳	۲	۷۳	۴	۱۱۳	۱	۱۵۳	۳	۱۹۳	۴
۳۴	۲	۷۴	۳	۱۱۴	۴	۱۵۴	۳	۱۹۴	۴
۳۵	۲	۷۵	۴	۱۱۵	۴	۱۵۵	۱	۱۹۵	۴
۳۶	۴	۷۶	۲	۱۱۶	۱	۱۵۶	۱	۱۹۶	۳
۳۷	۳	۷۷	۲	۱۱۷	۳	۱۵۷	۴	۱۹۷	۲
۳۸	۳	۷۸	۴	۱۱۸	۲	۱۵۸	۴	۱۹۸	۴
۳۹	۲	۷۹	۴	۱۱۹	۲	۱۵۹	۳	۱۹۹	۱
۴۰	۳	۸۰	۳	۱۲۰	۱	۱۶۰	۱	۲۰۰	۲

